

35699

Mag. St. Dr.

P

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

THEOLOGIA.

N. 410.

autor Goldonowski: Andrej x.
~~1641~~ : Pracestwo S. Anioła
Stróża. Kraków u
Piętkowskiego 1641. 8v

35699

I

*Jásnie Wielmożnemu Pánu,
JEGO Mości*

P. STANISŁAWOWI

Z WARSZYC

WARSZYCKIEMV,

**Generalnemu Woiewodzie
Mázowieckiemu,**

**Pánu á Dobrodziejowi Sásom
nášego Miłostíwemu.**

 *Akiby pożytek wśelkie
S. Bráctwo miało Jásnie
Wielmożny Mćiny Pá-
nie Woiewodo, siła napi-
[ali różni Authorowie: sa-
mi Theologowie trzy wielkie Excel-
lencye, ábo sacności náder pożyte-
czne, przypisuią Bráctwom; ośobliwie;*

Præfatio

impetrandi, Merendi ex congruo,
& satisfaciendi. Co się tak wyklada;
to iest: iż w nich rychley niżeli bez
nich żyjąc, vpraśamy łaskę v Pána
Bogá wszechmogącego: rychley ná
zasługę zárabiamy: y zá winy ry-
chley dosyć czyniemy. Co y sam Pan
Bog tego potwierdza, iż rychley kupu
prośacy, niś pojedynkiem, ná co się
iedno zgodzą vprośimy. Abowiem
iesli v ziemskich Pánov poddáni spol-
nym y pospolitým řádáníě, rychley co
chcą wymagáią. Tož rozumicě wzglę-
dem P. Bogá, y względem Bractw
nášych; gdyž łatwi y rychley iesli nie
dla mnie iedne°, tedy dla wielu inych
doskonálšych, lepšych, y dáleko wię-
cey Bogá nád mię miłuiących, á iemu
milšych, vniegož láski nábydž, y ie-

Præfatio

mu się wyplącić możemy. Ktore Excellencye, albo zacności ieſzcze lepiey przez podobieńſtwá nieiákie ſrozu-
mieć ſię mogą. Náprzykład nála-
mány groſſ, albo zły, ſam przez ſię nie
nieważy, áni v Kredytorá wydſie;
przy wielkiey ſummie ſáważa y dług
wyplaca. Muzyk ieden ſam tylko
krzyczący, y głoſu niewiem iáko do-
bywájący, bez inſzych nie tak rzewno
wyſpiená iáko z inſzymi. Látwiey
ſpołbudownik z drugimi ſilá zbudo-
wać może, niſzli ieden. Rychley ſkrę-
conemi powrozámi dobrze, niſzli iáką
nićią, albo powroſkiem cienkim, cięż-
żary wynindować może. Toż w
Bráctwách (między którymi y oBni-
ctwie náſzym ſ. Anyolá Strožá náſze-
go) rozumieć y wiedſieć potrzeba, że

Præfatio

przed Bogiem daleko ważniejszy (a,
y z większym pożytkiem, gdy się do
nich wielu innych Braciey nabożeń-
stwa przyłączam, y jeśli ieden tego nie
wprosi, dla iakiey przeszkody, drugi
ktory może być lepszy, nabożniejszy,
poratuje go prośbą. Żnę pożytki
opuszczam, o których y tu w tej Książ-
ce mieć będziemy, którą dawno z ro-
skazania Starszych moich, jasnie W.
Mćinvy Panie Woiewodo do Dru-
ku podając, nikomu inßemu, nieprzy-
šlo mi słuszniej ofiarować, iako W.
M. M. Pánu y Dobrodzieiowi, a
to z wielu przyczyn: iednak z nich za-
milzeć się nie może niektórych, z
których pierwsza jest, wielki af-
fekt przeciwko Zakonowi nášemu,
przy którym to Bractwo s. dane, przez

Urba-

Przedmowa

Do Bráciey Bráctwá S. Anyo-
lá Strožá.

Pan Bog wszechmogacy Storożo
opatrznosc/ w porządzeniu swo-
zonych rzeczy żadney omyłki niema/
ani mieć może/ niechce aby człowiek/
na tym niedziwnym świecie/ od nieprzy-
iacioli strogich obroczoney/ bez obrony
y pomocy niebieskiej zostawał; lecz
iażo sie iedno na świat położy/ za-
raz Aniołow do strażey iego názna-
cza/ náznaczonych z nieba posyla/
wysylanym aby go przez wszystkie
czas żywota iego strzegli/ y na re-
tacz piastowali/ roztaznie. Ma-
my zo roztazanie Pańskie opisane

Przedmowa

iaśnie w Psalmie 90. *Anyołom swoim Bog rozkażal o tobie etc. także Exodus 23. w te słowa: Oto ja (P. Bog mowi) posyłam Anyoła mego, żeby siedł przed tobą, y strzegł cię na drodze, y naprowadził cię na miejsce ktoriemci zgotował: Panuyże go tedy y słuchay głosu iego, a nie pogardzay nim boć nie odpuści gdy zgrześysz, y iest imię moje w nim. A iesli będziesz słuchał głosu iego, y uczynisz wszystko co mówię; Nieprzyjacielem będę nieprzyjaciółom twoim, y będę trapił tych, ktorzy cię trapią, a Anyoł zaś nysie poydzie przed tobą. Stąd ziedney strony możem sie zadziwić wielkiej łasce/ y miłosierdziu Pánstwu przeciwko nam/ y do naszej rzeczy/ zażyć onych słow Prorockich:*

Panie

Przedmowa

dnie czym wždy ieſt człowiek, że tak
 oarzo ná niego pomniſz, ábo ſyn czo-
 wieczy, że go nietylko láſka twoja
 ſtrzeżeſz / ále y przez Anyoly náwie-
 dzaſz. Anyol bowiem iáko ſyn Kro-
 lewſki / ſtworzon w Zamku niebie-
 ſkim / ná Dziedzictwo Króleſtwa
 Niebieſkiego w Niebie ná widzenie
 Boga w Troycy iedyne go záſlugo-
 wał / nigdy nie zgrzeſzył / nigdy Bo-
 ga ſwego nie rozgniewał. Człowiek
 zaś z podley y z ſproſney ziemi / po-
 czatek ſwego zrodzenia bierze / láſki
 Bożej ſobie zá nic nie ma / dobro-
 dzieyſtwa Pańſkich złe záżywa / iáko
 ſyn gniewu częſto kroć ſię grzechami
 ná Maieſtat Boży porywa / przecie
 iednáć Bog ie^o tać ſláchetne ſtwo-
 rzenie záwſze zá obrońce / náuczycie-
le/

Przedmowa

le/ za slugi/ y pomocniki/ dla otrzy-
mania szczęścia wiekuiſtego poſyla.
Z drugiey ſtrony zaśie może też mieć
w wielkim podziwieniu Aniołom ś.
głęboka pokora/ z ktorey ſie dla Pa-
na teg/ kroy nas wielce umiłowal/
do naſzey poſlugi ochotnie ſłaniaiſz
przy tym też tak wielka ich przyiaźń.
wierność/ y życzliwość o tolo zbaw-
wienia naſzeg/ iże nas chociaż złych/
niewdzięcznych/ y niepoſlušnych/ aż
do oſtátniego krefu żywota naſzego
pilnie y chętnie ſtrzeżę. Barzo
nabożnie te rzeczy wważa ſobie S.
Bernárd piſząc na Psalm. Qui
habitat, &c. Sermone 12. Te ſłowá
mowiąc: O dſiwnne wſzechy iſte
wielki áffekt miłości: kto bowiem,
ktory, ſtrony kogo, y co rozkazał pil-

nie

Przedmowa

nie uważamy Bracia, y mieymy na
dobrej pamięci tak wielkie rozkaza-
nie. Onże to ktorego wielki Maie-
stat, rozkazał? Anyołom onym, tak
wspañiałym, tak błogosławionym,
tak blisko przy sobie będącym, y pra-
wdźiwym domownikō, rozkazał stro-
ny ciebie. Lecz co takiego rozkazał
o tobie? żeby cię strzegli po wśytkich
drogách twoich, y na ręku cię nosili:
Coż oddaś Pánu za te wśytkie rze-
czy, ktoreć uczynił? na każdym miey-
scu wyrządza y wczćinność Anyołowi
twemu. Tę naukę o straży człowie-
ka każdego przez Anyoły święte / Ko-
ściół święty zaraz z pierwszych po-
czatkow mocno trzymał / y swym
wiernym do trzymánia poda-
wał. Co się pokazuje v Mattheu-

Przedmowa.

ś. w Rozdz: 18. Kiedy Pan zbawiciel mówi: *Anyołowie ich patrzą na Oblicze Oycā niebieskiego.* Tāż, że z Dzieiow Apostolstich w Ro: 12. gdzie Uczniowie Pānsy rozumieli/ o ś. Pietrze/ który sie do modlących/ nād spodziewanie z więzienia wracał/ że to nie on ale Anyoł iego był: ś. Paweł to onich powiedział/ iż sa wszyscy duchowie sprawcāmi nā posługę zesłani tym/ którzy dziedzictwā zbawienia wiecznego dostępiā. Jeżeli kto rzecze/ kto ie kiedy widział: Odpowiada Bernard ś. Widział ich Prorok ś. Elizeusz/ y modlitwa swoia sprawił to/ że y slugā Giezy nā to patrzył/ ty niewidziś/ boś nie iest Prorokiem/ ani pācholeciē Proroczim. Widział ich Pātryarchā

Jakob

Przedmowa

Jakob y zawolał: Woyská to Boże
sa. Pelno y otym mamy w dywo-
tách SS. (co sieteż niżej w spo-
mn) iáko Anýolowie Pánsy wier-
nym Chrystusowym/ w onych vtra-
pieniach/ ktore ná poczátku Kościo-
lá/ wielką nawálností ná nich ná-
stepowały/ onym značná pomocy
pocieche dawali. Słužna tedy á-
bowiem rzecz/ aby ci wšyscy/ ktorzy
w tym Bráctwie przestawnym An-
ýolom ss. imiona swoje oddali/ ábo
ná potym oddádza/ aby onych we-
dlug náuki Bernardá S. w wielkiey
czci y wadze mieli/ á to dla ich przy-
tomney przynas obecności: Słu-
žna aby wielką w nich vřnosť
pořládali/ á to dla vřtáwiczney ich
stražy y obrony mocney: słužna aby

Przedmowa

nie na osobliwie tu nim nabożeństwu
pilnie a z szczytę serca zdobywali/ a
to dla niewysławionę ich miłości y
życzliwości tu nam: widząc to że ich
pożanowanie/ wlewa sie na tę Pa-
ną/ ktory przez nie/ ma o nas przed-
nieyszą pieczę/ y staranie. Co łatwie
tę każdy z łaski Bożey/ y pomocy An-
yelskiej dołożyć może/ iesli te powin-
ności y nabożeństwa/ ktore sie w tej
Książce zamysłai/ pilnie będzie we-
dlug możliwości swey zachowywał.
Ktora na trzy części rozdzielamy: w
Pierwszey krotko o godności y zacno-
ści Anyelski dotkniemy: tak że nie co
staranie ich okolo nas połączemy: w
Wrozey o Powinnościach/ w tym
Bractwie powiemy: w Trzeciej y o
ostatniej/ Odpusty/ y nabożeństwo do
śś. Anyolow Srożow położemy/
a te części na Rozdziały rozdzielimy.

B R E V E
Erectionis Confraternitatis.

VRBANVS PAPA VIII.

Ad perpetuā rei memoriam.

Pastoris æterni qui pro gregis salute, in ara Crucis immolari voluit, vices quanquam immeriti gerentes in terris, pia Christianorum Regum Vota, Diuini cultus augmentum, ac animarum Christi fideiū, salutem concernentia, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, fauoribusq; & gra-

Breue erectionis

tijſ proſequimur opportunis
prout conſpicimus in Domi-
no ſalubriter expedire. Cum
itaq; ſicut Chariffimus in Chri-
ſto filius noſter SIGISMUNDVS
Poloniæ & Succiæ Rex Illu-
ſtris Nobis nuper exponi fe-
cerat, ipſe pro Spiritualis ſub-
ditorum ſuorum cōſolatione,
animarumq; ſalute, plurimū
cupiat, Dilectos filios, Priorē
Generalem, ac Prouinciales
Ordinis S. Pauli Primi Eremi-
tæ, Chriſti fidelium Conſra-
ternitates ſub inuocatione SS.
Angelorum Cuſtodum vt in-

fra

Confraternitatis.

fra erigere posse: Nos pijs eiusdem SIGISMVNDI Regis votis in præmissis, quantum cum Domino possumus annuere, ac Priores Generalem & Prouinciales præfatos, spiritualibus fauoribus, & gratijs persequi volentes, & eorum singulares personas, à quibusuis Excommunicationis, suspensionis, & Interdicti alijsq; Ecclesiasticis sententijs, Censuris, & pænis a iure vel ab homine, quauis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectū

Breue erectionis

præsentium duntaxat consequendum, harum fere absolventes & absolutos fore censentes, supplicationibus eiusdem SIGISMUNDI Regis, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Priori Generali, ac Prioribus Provincialibus præfatis, quod tam in eiusdē Ordinis, quàm quibusvis alijs Ecclesijs Christi fidelium Cōfraternitates sub inuocatione Sanctorum Angelorum Custodum huiusmodi, non tamē pro hominibus vnius specialis artis, & dummodo Ordinari-
orum

Confraternitatis.

orum locorum ac Rectorum
Ecclesiarum earundem ex-
pressus accedat assensus, & si-
ne alicuius præiudicio, Autho-
ritate nostra Apostolicâ erige-
re, & instituere, illisq; sic ere-
ctis, & institutis omnes &
quascunq; Indulgētias, & pec-
catorum remissiones, ac pæ-
nitentiarum relaxationes Ar-
chiconfraternitati sub eadem
inuocatione in Alma Vrbe no-
stra Canonicè instituta, per
Romanos Pontifices, Præde-
cessores nostros, siue & nos
quomodolibet concessas, cō-

Breue erectionis

municare libere & licite valeant, dicta Authoritate, tenore præsentium licentiam & facultatem concedimus & impartimur. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ indignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur quæ ipsis præsentibus

Confraternitatis.

bus adhiberetur si fuerint exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub annullo Piscatoris die viii. Octobris. Millesimo Sexcentesimo, Vigesimo sexto. Pontificatus nostri, Anno Quarto.

V. Theatin.

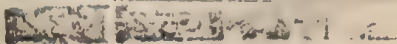
Część Pierwsza

O Świętych Anyołach.

ROZDZIAŁ I.

O Zaczności y Godności świętych Anyołow.

NA świecie bogaty nie służy ubogiemu, bo na nim nie nie wysłuży; y godniejszy nie służy podleysemu / bo mu z niego żadna chwała nie przyjdzie. Dziwna rzecz że pan rozkazał ślachtetney naturze Anyelstkiej, nam podlemu stworzeniu vsługować! A składać to panno? Przyczyna tego nie inka jest / jedno dobroć obfucaca / y miłość wielka przeciwo ko nam / iż tak zacney Naturze Anyelstkiej / podlemu stworzeniu swemu służyć rozkazał: ktorey natury / zacność y godność / sam tylko Anyelstki izżył wyperwiedziećby umiał / moia rzecz tylko krotko według obietnice namić. Wielka ich naprzod godność / że iako o nich mowi ś. Dionizy Areopag. de Diuin nomin

o Anyolách

sa zvierčiadlém p. Bogá čistým/ iasným/
 y by namniey nie zmázaným. Godnosť y daz-
 čnosť z piekności Anyelskíey tež nie čo sie po-
 kážnie/ Etoza nietylko Absolonowa pracho-
 dsi/ ale wsíctkie piekności/ y ozdoby swiátá teo
 W ktorej ták s. Anzelm Doktor y Biskup do-
 brze náučony powiáda: Jž gdyby leden An-
 yot stánal ná Gwiazdá/ tím niebie/ á mogl
 býť widziány okiem ty a człowieczým/ to iest
 čielśnjm/ by býlo ták wíele stěncow ná niebie/
 iáko wíele iest gwiazd/ tedy by iásnosť one^{ie} iez-
 dnego Anyolá/ ták zágašila y začmíla one
 wsíctkie stěncá/ iáko teraz stěnce iedno iásno-
 ścia swoia zágašila wsíctkie inše gwiazdy. Po-
 kážyroa časem Pan Bog Anyoly swe y pie-
 knostíech Kochánym slugom swoim/ iednáť
 do stěncow nie pokážnie. Piše Gwilelm Bál-
 deran libro 2. stimuli. & c. Jž swieta Frán-
 ciška Bymianka/ Etoza pełna Endow z tego
 sčutia zohľad: miedzy inšemi przywoleiami
 tymi anielśnjm/ od Pána Bogá bylá ob-
 darzoná/ y przy sobie dwoch Anyolow mialá/
 iedne z Etozu Archányolow/ ktory nigdy od

niey

Báctwá o ss.

meý nie odstępowal. Drugiego z czwartego Choru Anýelskiego : Ten nie tak wstáwicznie i ednáť często sie iey pokázoval. Tego żaden nie widział w iákíey sie iey postáci pokázovali / tylko oná sama : Vbier pospolicie mieli iáko śnieg biały; časem też modry / á časem fárby śárłatney. Jeden z nich miał rámmóná ná krzyż záwshe przez pierśi przepasáne. Drugi trzy róśeńki złote w prawey ręce nosił / obádová blisťo tej Pánný á. byli. Pierwszy on záwshe prawa stronę trzymájąc w niebo wstáwicznie pátrzył : v obudwóh gólowy róśy długie y złote / v obudwóh iáśność twarzý taká bylá / iż słońcína iáśność przechodziła. Pokázywál y inšým pan Bog Anýołem / i ednáť nie tak w swoiey piękności y iáśności iáko ja / iáko y tej świetey. Co o piękności sie mówi / toż y o inšých wláśnościach y przymiotách wiedzítec trzebá / ktorých żadne stworzenie nie ma.

Predki był Aśáchiel / ktory wyćciğnal kónie y chárty. Tá tego predkóść wżgledem Anýelskiey bylá y leniśwem; áboróciem choć

wielce

wiel
yolo
wica
zaci
ná za
mog
że / tá
do m
W
bna k
nych
wfo
bości
mogł
y roś
piel c
po
go nie
wie / k
życia
ani pr
choro
śni m

Anyolách

vielce predki bieg stoneczny jest/ predsy An-
yolow/ Ktory taki jest/ że iako predko błyska-
wica ábo promienie stoneczne ze wschodu ná
zachod/ tak predko oni ze wschodu/
ná zachod/ z zachodu ná wschod/ przebieżec
moga/ á iako predko oko wniebo weyrżec mo-
že/ tak predko oni z nieba ná ziemie/ á z ziemie
do nieba przeleciec moga.

Wielka byla moc Samsonowa/ Ktory ie-
dna koscia osla/ porazil y pobil tysiac zbroj-
nych meżow. Tá moc Samsona/ á iuzeci-
woś mocy Anyelstiey bylaby niemoca y sł-
bościa wielka: ábowiem oni gdyby chcieli/
mogli by nietylko nawietse gory/ ále świat/
y wszystkie ziemie w predkiey predkości w po-
piel obrocié.

Powiadają że Morześ tal zdrowy byl/ że
go nic nigdy niezabolało. Morześowe zdro-
wie/ byloby ciężka choroba do porównania
życia Anielstiego: ábowiem oni ani głodu/
ani pragnienia/ ani zimná/ ani wpalenia/ ani
choroby/ ani żadnego niedostatku/ ani máia/
ani mieć beda.

Salo-

Bractwa o ss.

Salomon tak onim pismo powiada / ze
 w felfkich roskosy zazywal / y nigdy nie zabro-
 nil sercu swemu czego pozadalo. Zaprawde
 roskosy Salomonowe sa wielkie niedostatk
 y brzydkości Anyelskie. Jesli patrzyc na te
 rzeczy pietne / jest rzecz mila / a coż na rzeczy
 reka Boga stworzone / na Krola niebieskie-
 go w swoim Miestacie siedzacego / na ko-
 sztowne palace reka samego Boga wezynio-
 ne y ozdobione. Nie mogla sie wydźwignieć
 Krolowa Sabbá patrzac na miedrość / y na
 dostatek Krola Salomona / na palace ktore
 byl zbudował / na potarmy stolu iego / na po-
 rzadek Dworzánow iego / y na stroie / tak iz
 dziwuiac sie / ledwo nie omdlewala. Ale coż
 to wszystko przeciw tam temu niebieskiemu /
 gószcie ówisci Anyelowie mieszkanie swoje przy
 Panu Bogu mają. Mowila Sabbá: Bło-
 gosławieni słudzy / ktorzy przy tobie są w se-
 stoia / ale o iako błogosławieni sa (mowi Da-
 wid w psalmie 83.) ktorzy mieszkają Panie
 na wielki w domu twoim.

Długi wiek Młachuzalow / ten by sie zdał

prze

Aniołách

przedłużeniem śmierci/ ábowiem Anieli we-
spot z Swietymi Bożemi ná wielki wielkoo
žyc beda/ á śmierci nigdy á nigdy nie vznáa/
poti p. B. bedzie poty y oni/ á p. Bog nigdy
á nigdy kónca mteć nie bedzie/ tak y oni bez
kónca žyc wtećnie beda.

Madrość Salomonowá byláby sá. An-
yolow glupstwem/ ábowiem oni wiedza do-
skonále wšytkie rzeczy/ przešle/ ninieše/ y
przyšle/ iedne zwišzenia/ á drugie z obia-
wienia Boškiego/ náture wšytkich przyro-
dzonych rzeczy; wšytkich ludši coich w nie-
bie/ ná žiemí/ w piekle/ Rodzáie/ stany/ sprá-
wy/ tak dobre/ iáko y złe/ ktore kiedy czynili/
mowili/ iž. iž.

Štych y z inšych zrozumiey zacnošć An-
yelska/ ále choćby co inšego nie bylo/ wielka
to godnošć že sa Dworžánami y slugami Bo-
žemi: wielka godnošć/ že wwešeláia wšytko
niebo/ wesolým pieniem špirowáiac: Swie-
ty/ Swietý/ iž. iž. ále to nawieša co y sam
pan o nich šwiádežy v Máth: w Rozd: 18.
Iž záwše pátržáia w niebie ná oblicze oycá nie-
bieškiego. To zrozumia wšy/ krotko przy-

patrzymy sie powinnościom ich / o ktorych w
tym wtorym Rozdziale rzecz moia bedzie.

ROZDZIAŁ II.

*O powinnościach świętych Anyo-
łów.*

Anyeli od posługi y od poselstwa to imie
mają Anyol. Od posługi iż są sługami
Bożemi / nawet y naszymi / iako niżej sie po-
każe. Postami / ktora powinność od Boga
odpierać.

1. Onych tedy powinność pierwsza; bydz
sługami Bożemi / a obywatelami Niebieskie-
mi / co sie na różnych miejscach pokaze.

2. Onych powinność iest / bydz stróżami
naszymi / iako sie wyżej namienilo / a potym
niżej szeroko sie pokaze. W czym mamy y w
Tob. w Rozdz : 7. o Ráphaelu ktory strzegł
Tobiasza od Diabla y bronił.

3. Ich powinność iest / przed Máięstaz-
tem Bożym / iako iest w / Izaiasza w Rozdz : 6.
Nieprzesławiać śpiewać Święty / Świę-
ty,

Aniolách.

ty/ Swiety/ i. c. i. c.

4. Powinność ich iest/ bydz poćieszyć iest/
lami naszymi/ iako v Lutasa w Rozd : 22.
Aniol sie pokazał, etc.

5. Wśelacie przeszkody/ y okazywajcie bożego
odrzucac y oddalac/ iak mamy Exod: Pośle
Aniola gonca, który wyrzuci lewitego.

6. Ratować nas przeciwko nieprzyjaciolom
naszym widomym/ tak w Księdze Ezechie-
la/ Brolwostiey/ Elizeus widział obozy An-
iolow.

7. Droge pokazywać/ iako mamy v Lo-
biassa w Rozd : 2. i. a. y zdrowie, zaprowadze,
y poprowadze.

8. Wzyc y nduczac/ tak iest v Zach : w
Rozd : 6. y nainych miejscach.

9. Sekretá oznaczniac v Tob : w Rozd : 12.
o tym. i. a. iestem Ráphael ieden z siedmi, ktory
stoiemy przy Bogiem; etc.

10. Strosować z grzechu. Iudicij Rzekł
Pan o Izraelu, czemuście to uczynili.

11. Przeciwnie mocy ostramiac/ tak v
bá czytamy. Aniol zwołał Asmodeasa.

12. Do nieba dusze prowadzić/ i. c. i. c. zapierow.

dzili Łazarza na łono Abrahamaowe.

13. Powinność Aniołowi test / bronić dobrych od złych / tego podobieństwa w Piśmie ś. mieysc mamy: które opuszcza / przypominia Ezeke / iako w Carogrodzie niedopuszcili wejścia do Kościoła / złym żołnierzom przeciwko dobremu Biskupowi ś. Chryzostomowi / o którym in vita S. Ioannis Chrysostomi; Co się stało za powodem Eudoksey Cesarzowej / która chcac wyrwać z rąk ś. Chryzostoma Pawłocyusa / Hermana / którego tenże Swiety w Kościele zatrzymał / y rozgrześć nie chciał / iż Balthropia wdowa / z rozkazania tej Cesarzowej bardo wciśnał w ułrzymywanie / dla tegoż ona dwu Kotmistrzów posłała / ze dwiemaśty żołnierzów / rozkazując im aby gwałtem Pawłocyusa z rąk Biskupich wyrwali. Tam gdy o dwu Kościelne się oparli / y już wnieść chcieli / wyrza Anioła Pańskiego / o dwu Kościelnych stojącego / miecz goly w rąk młodego / broniąc im wejścia do Kościoła. Co widząc wielce się przeleli / y złościwey Cesarzowej co widzieli powróciwszy się powiedzieli. Z tego obacz

iako

Anyolách.

ako Anyeli bronia zlych ludzi następnacych
na Swietych y dobrych.

14. powinność Anyelsta test / idlmuzny
násze / Modlitwy / y inše dobre wczynki Ma-
testatorowi Páńskiemu prezentować / tak ma-
my v Tobiaszá w Roz 12.

15. Jch y tá powinność čiepyč sie z do-
brych wczynkow / a bzydyč sie grzechami
iako sie z przykładu onego pokázne / Ktory pi-
še Anton : part. 4. summa Theol. tit. 14.
cap : 6. q. 1. Js Anyol w postaci cłowięczy
šedl z puštelnikem / y ida c wedle trapa / Kto-
ry od tiku dni ležal / y bázro šmierdziat. A
gdy sie zátykal puštelnik / rzekl Anyol. Cze-
mu nos zátykaš ? a on odpowiedzial : iž nie
mogu tego šmrodu zniešć. Po máley chwy-
li / Modšieniec nieiaki piekny pieknie y stro-
nie ubrány ná koniu začnie odžianym iechal
y podle nich miał iečač / a gdy iešeže dále-
to byl Anyol porzał sobie twarz zátykač.
Čemu sie puštelnik dšivniac rzeče ; Čemu
nie zátykaš Anyele ? Odpowiedzial iž wše-
težnik ten dáleto bázriej šmierdzi przed Bo-
giem / y przed Anyoly / aniželi on tlap / abo

Bractwo o ss.

terto iaki smrodliwy przed ludzmi.

10. Anyelsta powinność jest/ bronić Pán-
nich wybranych od zlego. Tá powinność
ma w sobie coś podobnego z niektórymi nižey
potożonemi/ ale jest od nich rożna/ iako sie z
miejsc tu potożonych pokaze.

Chciał diabel podać Żydom ciało Moy-
zefowe / aby ie opacznyim nabożeństwem
chwalac. Doga obrażili; ponieważ do wšel-
kiego bawochwalstwa bårzo sklonni byli.
Ale mu święty Michał Archányel tego nie
dopuścił. Chciał Balaám Czarownik za-
pieniadze przysięgły sie z piekłem / zlorze-
zyć ludowi Bożemu/ ale mu wnet Anyol z
gołym mieczem załkoczył ná drobze/ tak iż O-
słica iego postąpić niemogła / y przemowiła
do niego/ y obrocił wnet przekleństwo w blo-
gostawieństwo/ iako ná tym miejscu serzey
lobie czytać możesz. A ktoby wypowiedział
iako Anyolowie wybranych Pánstkich / cza-
sem y ożywićie bronili? Ażasi niewywie-
dli Lot z Sodomy? Ażasi go nie wybawi-
li od krzywdy wšeteczników onych? Ażasi
Tobiasz młodego Anyol widomie nie pro-

wodził

Aniołach.

wadził przez wpytke droge / ażas mu po-
 ciwey y bogátec Małkonči nie ziedał / aś
 od niey diablá nie wypedził / ażas ślepa-
 Qycu tego niuzdrowił / iáko śeroko Histo-
 rra Tobiasza opisał / Aza Anioł nie brł z
 Dányelam między łwy w iámie / aża mu o-
 biádu nie przyniosł / porwawszy zá włosy A-
 bákuká Prozoká z dalekiej kráiny / Ażas li-
 du Izráelskiego przez púsca Anieli niepro-
 wadzili / aża go od Árolá Pháraóna nie
 bromli / Aza ná pomste tego dzieciácia plag
 áśkich wysyłeky Egypstkiej ziemie wciá-
 pili / aża ná koniec Pháraóná ze swym
 ludem tego / kiedy żydy gonil w Marzu nie-
 utopili / A krośby wyliczył infie o zom-
 branych Bożych od złego / á dobrodziejstwa-
 ich.

17. Jest y tá Aniołów porównieć / mi-
 eylko dobrym / ale y złym / iáko / z nim na-
 káidem mieyscu bydz / y onych (choć tego
 niegodni sa / y xpáná Boga tego niezásłu-
 gnia) bronić od złych przygod. Bo iáko
 Pan stworzył Słońce / y dla dobrych y dla
 złych / y iáko chciałby złych y dobrych / wier-

Bractwa o śs.

nych y niewiernych do żywota wiecznego przy
prowadzić / y iako im wszytkie środki dacie do
dostąpienia tegoż / tak tym iako y onym ogo-
łem wszytkim dacie Anyoły na straż / po wszy-
tkie dni żywota ich.

18. Anyelska na ostatek powinność be-
dzie / na ostatnim dniu sadnym odlażyć
złych od dobrych / iako mamy w Ewang:
Matth: 16. w Rozdz: 13. Wynida Anyołowie,
y odlażą złych z pośródtku sprawiedliwych.
Powinności zaście twoie między wszytkiemiz
iconie tylko klade z Bernardem świętym / kto
za wszytkie staniel: Abys na każdym miejscu
każdego czasu / y każdej godziny / w każ-
dym mieścianin y w namniejszy a naystrye-
szym miejscu weźciwość Anyołowi twemu
wyrzadzał y nic takiego nie czynił / cobys nie
śmiał / y wstydzil sie weźynić przy iakiej za-
cney a pobożney personie.

Jeśli chcesz wiedzieć wiecey powinności
Anyelskich y ich dobrodzieystwa przeciwko
nam / czytaj sobie Książkę wydaną od Wycią
Kaspia Biedzychowskiego / Zakonu na-
rega.

Inſte powinnoſci Anyelſkie zrozumieſz z
Rozdz: Czwartego.

ROZDZIAŁ III.

*Jákíe poſługi czynili Anyeli Pá-
nu Ieżufowi ná ziemi odprá-
wuiácemu zbáwienie náſſe, y
Pánnie Naſwietſzey Mátcie
iego.*

KTo może wypowiedzieć, y wiedzieć mo-
że iákíe poſługi Pánu w Táurze ludzkiej
bedacemu / Anyolowie ſwieci wyrzodzali,
którzy oſtáwnie przy nim byli, oſtáwicznie
mu oſługowali, takżé y namilſzey Mátcie ie-
go; Ja tu tylko te poleżę, o których Piſmo
ſwiádeży, á o inſzych niewypowiedziánym
ſpoſobem zámieſzało. A te ſo z Nowego
Teſtámentu wyiete.

1. Anyol Zwiáſtował y opowiedział przy-
ſcie Páńskie ná ſwiat, y Pojęcie iego. Tak

Bractwo o ss.

v Luk: 1. w Ro. 1. Oto poczniesz w żywocie,
y porodysz Syna, &c.

2. Anioł pánstie imie opowiedział: Tak
v Luk: w Ro: 2. Nazwane imie iego legus, kto
re nazwane jest wprzod od Anioła, ániżeli w
żywocie poczęty był.

3. Aniołowie Narodzenie pánstie opo-
wiedzieli: Tak v Luk w Ro: 2. Opowiedam
wam wesele wielkie, ktore będzie wselkiemu lu-
dowi, ábowiem narodził sie wam dziś zbáwi-
ciel, ktory jest Chrystus Pan w Miescie Dawi-
dowym.

4. Aniołowie ná puszczy pána służyli:
Tak v Luk: w Ro: 4. A oto przysłapili An-
iołowie y służyli mu.

5. Anioł smutnego w Ogroycu ciešył:
Tak v Luk: w Ro: 21. Pokazał mu sie An-
ioł z Nieba, &c.

6. Aniołowie z weselem wesołom martwych
wstanie pánstie opowiedzieli ozym tak v
Mat: w Ro: 28. Odpowiedaiac tedy Anioł rzekł
m: wiaśť Nieboćcie sie: wiem ábowiem iż legu-
sz, ktory jest wkrzyżowany Bukacie, nie máś go-
tu, ábowiem z martwych wstał iako opowiedział.

7. An

Aniołachy.

7. Aniołowie przy Pannie byli go i w me-
bowie powal y legę n i sładowali: tak A & i.
Oto dwaj Anioł w ślanelo, & e. w ślatach białych
ktoryz rękli: Aniołowie Galileyscy go stoicie
párzając w Niebo.

Ciś świeci Aniołowie, wielkim orszakiem
na ślapiłachy dzień Sadni ostatni poprowi-
dza Pannę, iako iest v ślatach ś. w Roz 126.
Gdy przyjdzie Syn człowieczy w Mieście swo-
im y w ślacy Aniołowie z nim. ¶ Co do prze-
nawierśney Panny i Anioł Bożey, y Krol-
woy Anielskiej należy. tylko namięnia.

1. Anioł Anie ś. y Joachymowi Ro-
dzicom Panny Przenachwalcbnieyszey czyny
nił wielkiego y cwiātu niestychanego, a z ba-
woną požadanego potomka Panny Marya.

2. Anioł Joseph ś. z ślucetku ze ślago ro-
zumienia o Bogarodnicy Pannie Marye
wielki iest y cwiātu niestychanego, a z ba-
woną požadanego potomka Panny Marya.
Joseph ś. z ślucetku ze ślago rozumienia o
Bogarodnicy Pannie Marye wielki iest y cwiātu
niestychanego, a z wrocie ślucha ś. z ślucetku
ze ślago rozumienia o Bogarodnicy Pannie Marye
wielki iest y cwiātu niestychanego, a z ba-
woną požadanego potomka Panny Marya.

3. Anioł i Anioł i Anioł Joseph ś. y Pannie

Przenaślachetniey szor o cym leſt v Math: w
R. 2. Wſtań a weź dziecie, a wciekay do Egiptu
a bądź tam aż ci powiem.

4. Anyol ozeſciu nie przyſtać iol / oſobliwie
Herodowym oznaymił. Oto pokazał ſie An-
yol Páński we ſnie Iozephowi w Egiptcie mowiac.
wſtań a weźmi dziecie y Mátkę ie^o a powróć ſie
do ziemi Izraelskiej a bowić iuż pomárli. ktory
ſukáli dziecictá, Ták mamy v Mat: w R. 12

ROZDZIAŁ IV.

*Jáko wiele człowiekowi śś. Anyo-
łowie czynią, iákie mu dobro-
dzieyſtwa pokázuia, iákie po-
ſługiny rzadzaią.*

Słáby wyliczáć co ſwieći Anyołowie dla
niebźnego człowieka czyniać w cym bro-
niać do niego prowadząć iákim vſługami
vſługuiąć iákie okolo niego ſtáranie máiać.

Ja dla przebluſzenia tu cyłko nieco námie-
nie. Abowiem krosby wyliczył wſytkie po-
ſługi Anyelſkie: iáko oni nas vſtáwieźnie
od nieprzyſtać iol náſzych, ták widomych iáko

Anyołach

niewidomych bronia. Zaprawde nigdy nie-
 dziny ciłowice oflaćby sie nie mogli / między
 tak rozlegnemi / a żywionemi zbrodami czar-
 towskimi ; nigdyby sie nieprzyiacielowi du-
 sznemu odiać niemogli / Ktory tak mocny jest /
 iż niemaś mocy na ziemi / Ktoraby z nim po-
 rownać mogła / gdybyśś. Anyołow nād nā-
 mi nie było / Ktorzy widza wszystkie zbrody a
 przeszkody tego.

1. Aby pokazał Pan takie staranie ma o
 każdym z osobnā miśernym ciłowicu / każde
 mu zaraz od początku narodzenia iego daie
 Anyoła Stróża / aż do samego ostatniego kre-
 su iego ; Ktoryby mu służył / do dobrego pro-
 wadził / a od wszelkiego złego odciągał. Tak
 o tym nie tylko wszyscy Theologowie / ale też
 y Wychowice wszyscy rozumieia y trzymāia / Kto-
 rych długoby wysłuchać / y pragnacemu niekto
 ich liczb wiedzieć / Kládzie iā Ludouicus de
 Ponte ; A osobliwie tak trzyma S. Basilus.
 S. Hieron: in Cap. 18. Math. Nazianz. O-
 ration. in S. Ioannem Baptistam, Chrysost
 Homil: 50. in Math. Theodoret: Orat:
 10. Gregor: Nyssen: 1. de vita Moyś. āzā
 tym

Bractwa o śs.

tym y inszych wiele/ y długoby wyliczać. Sám
 mi Poganie rozumem przyrodzonym przy-
 chodzili do tego/ y nieiako poznawali/ y przy-
 znawali bydy przy każdym człowieku/ á nie
 umieliac ich własnym; przezwiskiem nazwać/
 zwáli ie rożnie/ á osobliwie Lares. ¶ Jakaby
 ich liczba była. S. Bernardin. Senenlis to-
 mo 4. Sermon: 49. porołada że przedchodza
 liczba swota gwiazdy wszytkie ná niebie y pia-
 sek w morzu/ proch wszytek ziemski/ z. y dla
 tegoż mamy w Dániela w Roz: 7. Tysiac tys-
 siecy służyło mu, á dziesięć kroć sto tysiecy sta-
 ło przynim. Przez ktore słowa wielkość wiel-
 ka y nieporównana Oycowie śs. roznawiaia
 bydy.

S. Brygitta w Księgach 4. Obiaw: w
 Roz: 1. ná końcu mówi: dyby poráchował
 wszytkie ludzje, ktory sie porodziłi od Adama
 aż do ostatniego Człowieka ktory sie národzi ná
 końcu świata, wiecey aniżeli po dziesięciu. An-
 ytoż do stałoby sie każdemu Człowiekowi swo-
 ich inszych każdy z osobná máiac.

S. Cyrillus Cath: 15. y S. Hilar. Cap: 1.
 in Matth. także y insi mówia: podziwiewaia

Anyolách.

Dziesiat y dziewiec kroć rázy Anyolowie w li-
czbie swojej przechodza ludzie/ y dla tego ten
je s. Hilary mowi: ledná Owczágnbiona od
Pána w przypowieści položona, człowiek iest
wselki, ktorego 99. rázy liczba Anyelska zwy-
cieża. A dla tego Doktorowie ss. wcia y in-
si Theologowie/ je ieden Anyol choć rośne-
mi czasy/ rożnym ludziam/ wielom nie bywa-
dány; ale każdy człowiek swego osobnego
Anyolá ma/ ktory przed tym nikomu strošem
nie byl/ ani potym iuż bedsie. Tak trzyma
S. Thomas Anyelski Doktor 1. p. q. 13. & 2.
Anton. 3. p. tit. 31. c. 6. § 4. y inssi/ ktorych
wylieja Ribar. ad c. 3. Zachar.

Spytalby kto: Potomkowie Adámowi
gdyby byl Adam nie zgrzeszył/ iesliby im stro-
żowie Anyeli byli dani S. August: lib. 1.
Retract. c. 13. S. Thomas 1. p. q. 100. An-
zelmus libro Cur Deus homo, c. 38. Greg.
4. Moral. y inssi przyznawáia y odpowia-
dáia/ iś mieliby byli Anyolow swoich stro-
żow. Gdyż y Naswietśa Pánna bez flugi y
stroża swe° Anyolá nie byla. Chrystus p. glo-
wá y stworca wszytkich Anyolow/ ten tylko

stroża

strożą nie miał.

2. Anyolowie od wszystkich złych przygod nas bronio: co sie z rożnych mieysc odemnie uś położonych pokazało y pokáže, ale y tu na miemie sie moga niektore przykłady wsiate z pisma s. Azas Młodsze Jeruzalem przećiw Senácherybowi, Elizeusa przećiw Brolowi Syryjskiemu. Trzech Młodziencom w płomieniu pieca ognistego nie bronili?

3. Anyolowie wiele nas węża y przestresgają: Oni Tobiasza, Gedeoná, Rodzicom Samsonowych, trzech Mędrcom, y wiele innych ludzi rzeczy potrzebnych nauczyli?

4. Anyolowie sioł ci cieśa nas w utrapieniach y smutkach: Oni Niewiasta Agár z Dzieciąciem na pasczy, Jozephá Oblubienicá Panny Taswiersey we snie w nocy, Magdalene y inne Niewiasty y Grobu y samego Pána w Ogroycu ciepiyli.

5. Anyolowie siołci z Swiatymi Boży, mi w drodze towarzysztwo wioda, tak pisze Sigebert o d. Benedykcie, ktory gdy z męscą ktorezowia Sublacus na gore Rássynu przenosił sie, dwá Anyolowie mu zašli y

drogo

Anyolach.

biogemu ktora miał iść pokazać.

6. Przeciwnie niewidomym nieprzyjaciółom naszym wielce waleczą: mamy in libro Sententiarum P.P. § 9. iż Opát Moyses/ ktory mieszkał na mieyscu/ ktore zwano Opoká. Czásu jednego wżął tak ciężki ndiazd od duchá nieczystości iż niemógł wytrwoać siedzieć w Celi swoiey/ ale szedł do s. Sydora Opáta/ y powiedział mu co zá gwałc pokus cierpiał. Gdy tedy s. Sydor z Pisma świętego rozmaite świadectwa przywodził ciężac go/ á żeby sie do Celle wrócił y pominął/ on niechciał. Tedy obdawa ná wyższe piastro Celle wstąpił: y rzekł mu Sydor: Poyrz y ná Za chod á obacz/ gdy tedy poyrzał/ nieśliżo ná wielkość Czartow wyrzał/ ktorzy s wielka farya miesali sie/ y iakoby do boiu gotowali y spólnie napomináli. Rzekł mu powtorze tenże swiaty Opát. Poyrz y ná Wschod słońca/ á obacz co sie dzieie/ gdy poyrzał y wyrzał nie przybrane mnostwo Anyolow swiatych/ chwałebney y iásney mocyniebiestkiey pojęt. Rzekł mu znowuz Oto ktoreś ná zachodzie widzia/ čiśa ktorzy

y swiaty

y światło Boże nadojżają: A te ktoreś na
wstąpił słońca widział: ci są ktorzych na po-
mac Swoimym swobodnym Pan posyła: y ktorzy
wstąpił nie wolno przeciwko tey przeciwney
siemle.

7. Oni sieradnia z zbawienia naszego y
wielkie tryumphy czynia: gdy sie nawróci ku
potuście dema i słowie grzeszno.

8. Oni sie frakula z grzechu naszych: O
iako (iż się tak niec moją) gorzko płacz
nad tym co idą na potępienie: także y z in-
szych postępków smuca się. Tu należy co
jest o Pawle prostaku: zacnem y wielkim pu-
stelniku: ktory był Ojcem Antoniego wiel-
kiego. Ten ojciec ktorego przyszedł do ie-
dnego Klastoru: dla nawiedzenia Bractwy
po zwyczajney rozmowie: weszli do Kościo-
ła wszyscy: aby wedle zwyczajn. Msa s. od-
prawili. Paweł przypatrując się każdemu
ktorym umysłem do Kościoła weszł: abo-
wtem y to także od Pana Boga między in-
nymi miał: iż sumienie każdego poznał. Gdy
tedy wszyscy iasna y śliczna twarz wchodzi-
li: Anioł stróż każdego weszł sie z nimi: Je-

dnego

Anyolách.

Onego wyształ czarnego/ y po wszytkim čiele
 sprosnego/ á šátáni z nim z obudwu stron tr-
 máiac go/ y do čiebie čiągnac/ vžde naň
 wodziemáli: Anyolá z ásie lego strojá z dáleká
 smutne° z á nim idacego widział. Co widzac
 Páwel š prostał počal rzewno pláć / w
 pierśi sie bić/ wielce žaluiac/ że takie° obaczyl.
 Ktozego smutnego y lámentuiacego widzac
 Bráćia/ przyčyny tego z pilnošćia sie dowia-
 domáli/ čzego on wžynić nie chćiał. Potym
 gdy sie služba Boža skończyła po wtore Pá-
 wel/ pátrzył ná každého wychodzacého/ y
 wyształ onež pierwey špetnego/ z kóšćiół
 wychodzacého iáśniego ná twarzy; y po wsy-
 tkim čiele šwíetnego; šátáni z ásie/ ktorzy go
 przed tym trzymáli teraz z dáleká z á nim šli;
 A Anyol Stroj wedle niego šedł dziwnie we-
 soly y rádosny. Co obaczýwszy Páwel wiel-
 bil páná Boga z á to dobrodšiestwo y takie
 widzenie. Tám zgromádszy Bráćia ná
 iedno mieysce/ powiedział im to co widział.
 Potym pytał onego Brátá żeby powiedział
 przyčyne/ dla ktorey tak wielká/ y tak preb-
 wał mu pan Bog odmiáne/ ktorzy przed wšy-

tkli... áwone powieǳiał, y wyznał grzechy
w ktorým przez dlugi czas był aż do tadia dsi-
sieyſzego dnia, y tey godziny z wielkim żalem
zań żalował, y przedſiewzięcie wieczne węzy-
nił wieczney poprawy.

9. Oni za nas pánu Bogu ſie wſtáwicznie
modla, v Janá s. w obiańwieniu czytamy.
Iż ſláńał Anyoł przed oltarzem w Niebie, má-
iac Kádžilnik złoty, y dano mu wonnych rzeczy
wiele, żeby nákládl Modlitw ludźi ſwitych ná
on Oltarz złoty, ktorpieſt przed Máieſtatem Bo-
żym, wſtąpił dym, wonnych rzeczy z Modlitw
ludźi ſwitych z reki Anyołowi przed obli-
cznoſcią Bożą.

10. Oni modlitwy y dobre węzyńki náſe
pánu Bogu oſiárnia. Ták v Tobiaſá Anyoł
mowi: Kiedys ſie ty modlił z pláczem y po grze-
baleſ v marle, y wſlawaleſ od obiádu ſwego, te-
dym ia oſiárował modlitwy twoie Pánu Bogu.
A teraz poſtál mie Pan Bog abyćm cie vzdrowił,
y Sare żone ſyná twego od czártá wybáwił.

11. Oni od Pána Boga rozmaíte dáry y
poćiechy przynofa.

12. Oni duſze náſe po śmierci do niebá pro-
wadza. Ták maſſ v Lukáſá s. Ji ſkoro

Anyolách.

vmáel ubogi Lázarz wnet zániesion iest ob
Anyolow ná lono Abrahámowe.

13. Oni zá Míastámi sie modla / iáko ma-
my v Zácharyáš / iž sie Anyol do Páná przy-
šynial zá Jeruzalem mowiac temi slowy :
A pokiž sie vždy miły Pánie nie zlituiješ nád
Jeruzalem, y nád inomi miásty žydowskimi, ná
ktore sie gniewáš iuž to siedmdžiesiaty Rok.

14. By nas Anyolowie záwše nie broni-
li / nie bylibysmy bespieční y iedney godšir.
bylibysmy wnet v čártá w sieči / co sie wy-
žey pokazálo.

15. Anyolowie nás čžja / iž Syn Boží
nie Anyelstá / ále človiečja náture przyial /
táke iž nas á nie Anyolow / niewinna meka
odkupič racžyl.

16. Nieprzyiáciele rožne od nas odpedžá-
ia / piše Baronius tom. 5. Anno 400. Iž
Gáianá okrutného tyrána / y woysko iego An-
yol o d miásta Konstantynopolá odpedžii.

17. Anyolowie šwieči / á esobliwie šrožo-
wie náši / do náwrocenia človiečowi, nietyl-
ko niewidomie / ále y widomie / á očžywišcie
dopomagaia. Czegopiekny příklad tenže

Bractwo o ssi.

zacny Rościola Bożego Bronikarz Báro-
 niusz piše Roku 537. Ji w Alexandri-
 ey, za dni Pátryarchy Pávla, táka sie rzecz
 dširona stała, ktora wypisał Sophronius, a
 potem tenże Bároniusz w te słowát: Pánien-
 ka jedná ošierociła, y rodzicow nie máiac, ie-
 dná do zia máietnošć po nié, otrzymała,
 w tój odzie swoim przechodząc sie (bo w
 Alexandrey przy domách sa ogrody) wy-
 szła meša ktory sié sam ná drzewie wiesił,
 y zawałala nań; co czynił? a on rzekł: Day
 i pełoy, bom barzo w wielkiej ciękošći.
 A ona rzekła: powiedz mi ázalić co pomożę,
 a on rzekł: żádaj glem sie, a bázro mi sa dłu-
 żnicy cięscy, wole raz umrzeć, niżli co dšien w-
 mierać: w tym rzekła, weźmi wšytko co
 mam, a sam sie nie zabliay: y dala mu má-
 ietnošć swoie, a samá pochwili głod cierpieć
 poczela, y ná zly sie żywot z ciała swego i y-
 wnošći nie máiac wdala: a potym bázro
 zachorzáła, y prosiła o Chrzest, bo iesteż o-
 chrzciona nie była, lecz iey Chrztu dać nie
 chćiano, áž by kto zá niereczył, y nié sie nie
 znał, áž ktoby zá nierezadnicz reczył, iž sie do
 swego

swego tákého żywota wrocić nie miała. Bo
 dac tedy w rożnym kształcie / wyszła An-
 yolá w postaci y osobie onego / którego o-
 śmierci wybrała y rzekła mu Chrztu swo-
 tego pragne / á nikt o mnie nie mówi / áni za
 mnie reżyc chce. A on rzekł nie бой sie przy-
 wrode ia tobie reżymie : A przysli drudzy
 dwá Anyolowie y wstawszy ná sie osoby nie-
 których znáomych dworskich ludzi / prowa-
 dzili ia do Kościola / y znalazzy Kápla-
 ná y Dyakóná zá nie reżyli y one ochrzčili
 A goy ia widzieli w białey śacie śasiedzi / py-
 tali kto ia ochrzcił / oná mánować osó nie
 umiała. A poslá do Biskupa to oznaymu-
 iac. on zwołal Káplaná y pytal o reżymie /
 mánował Káplan / y poslal po nie Patryár-
 chá. A oni rzekli / śesmy otym áni miedzi-
 li / áni wiemy co iest / áni tey niewiaśiy znamy.
 poznal tedy Biskup spráwe Bożá / y wezwa-
 reży oney białeygłoroy pytal iey : Coś kiedy
 na świecie dobrego wżymlá ? oná rzeklá : A
 co dobrego nierządnicá czynić może ? A Bi-
 skup przecie pytal / powiedz przecie co po-
 mniś / rzeklá : Niepomnie iedno / śem iednego

Bráćwá o ss.

ktory sie dla dlugow obiesic chcial / wssytká
máietnoscia moia okupila / aby sobie smier-
ci nie zadawal / y to rzekly Duchá pánu Bo-
gu oddala. A Biskup chwalil pána Bo-
ga mowiac: Spráwiedliwys ty Pánie, y sad
twoy prosty iest.

18. Anyolowie y same stopy pracniacych
Ang Bozych lezaj: iako mamy in Speculo E-
xemplorum. Stárzec niektory mieskal ná
puszczy / bárze daleko wode máiac od Celle
swoiey / tak ze ná kárá mil trzeba bylo po nie
chodzic. A gdy raz siedl po wode wstal y
rzekl. Coś mi tego zá potrzeba / abym ia te
prace podeymowal y poyde / y bede mieskal
przy tey wodzie. A gdy to wyrzekl / obezrzal
sie / y wyzrzal Wlodzienciá pieknego / zá nim
idasego / y stopyiego lezacego. Spytal go
mowiac / ktos ty iest? A on / Anyol páński
iestem náto postány / abym lezyl stopy two-
ie y oddal ci zaplata. Co gdy stárzec wstá-
chal dopiero zálowal / a nietylko przedsiwzie-
cia zaniechal / ale ieszcze daley Celle swoiey
ná kárá mil pomenal / aby tym ná wietksie sie
zastuge zdobywal / y wietksie poliezenie stop
swoich

Anyolách.

swoich od strojá Anyolá miał.

19. Pan Anyolow posyła náwiedzác sługi swoje/ czego wiele dowodow y przykládow mamy: ia tylko tu ieden poloże. Czasu iednego stárzec niektorý sam szęgulny miéšťá iac záchorzał/ á niemáiac ktoby go náwi dzil/ y poslužyl mu/ tym sie tylko żywił co miał w Celli/ tak że minelo trzydzieści dni/ á żaden nie przyszedł do niego. Posłał Pan Anyolá swoiego/ áby mu służył/ ktory przez siedm dni mu wslugował/ w tym wspanieli ná niego Bracia/ y rzekli ieden do drugiego. Podźmy do onego stárego/ á dowiedzmy sie iesli ná co nie choruje. Gdy przysli zaskolátali/ Anyol odszedł od niego/ zatým stárzec z Celli swoiey wołał ná nie/ áby od niego odstąpili/ Co gdy wżynić nie chcieli/ ále dżwi z hákoro zieli y táń weszli: pytáli go cémuby im zá- kazał táń wchodzić? Odpowiedział: Trzy dziesięć dni trapiła mie choroba/ á żaden mie nie náwiedzil. Oto siedm dni/ iáko mi Pan posłał Anyolá swego/ ktory zá przysciem wáśzym odszedł odemnie/ á to iák wyrzekł zá- szał w pokoiu. Skad oni Pána Boga chwa-

Bráctwá o sś.

1. li. iś on przez Anyoły swoje năwiedza swych
kug/ o ktorym Anyele rozumieć sie może/ że
był Stroż Anyol. Spec. Exemp.

20. Anyolowie bronia Żermány/ Woy-
ská/ Ofce/ zc. od nieprzytaciol ich/ czego wie-
le przykładow mamy/ ktorych kilka zwiektich
Historykow poloże. Piśe Baronius tom: 12.
Roku 1144. o Băldwinie Krolu; ktorogo
woysko/ gdy w ciasnych drogách od nieprzy-
taciela było sćisnione/ tak że do zguby wśy-
tekich przysć miało/ Herman iaktis nieznamomy
pokazal sie im (á to podobno był Stroż Anyol
woyskă enego) ktoriy wzstawşy choragiew/
inśa droga wśytko woysko przeprowădził/ aś
dolănego Żeruzalem. Skad sie moga nă-
uczyć Żermáni/ Pułkownicy/ Regimentarze
Woyskowí/ y wśyscy żołnierze/ iáko do An-
yolow Strożow máia bydz nabożni. Tu też
do tego należy/ co mamy w Reiegách Má-
chăbeſkich w Roz: 11. Gdy Máchăbeuś z
żołnierzmi swemi Pána Boga z wielkim plá-
chem/ prośie poſel/ áby Anyolă dobrego zá
pomocniťá im spuścił/ á zá tym pokazal sie
im konny w ſtăcie białey wezbroi złotey/ ktor

ry nă

ry na znáć zwycięstwa/ rohátyno obrácał. A
to tu służyć á należeć może/ co powiada Iose-
phus lib. 2. Cap: 12. Nicephorus lib 3. Hist.
cap. 4. Hieronym s. y inszych wiele/ iż máło
co przed tym miś zburzone było miásto Jeru-
zalem/ słyśány był głos Anyelski/ co sie ro-
zumie o strożách Anyołách Jerozolimskiego
onego Kościola/ Kterzy go wizer on czas wśy-
stek bronili/ w ten czas z glosem słyseć
sie dáli. Przeprowadzmy sie ztad/ wstapiny
ztad/ ić. ić. y dla tegoż póki Anyołowie bro-
nili y nieodchodzili od onego Miásta/ y Ko-
ściola Jerozolimskiego/ w cále zostawáło.

21. Anyołowie sroieci pilnna y wpatruia-
iá o odpiáruiemy powinności náše dobre/
to iest paćierze/ psalmy/ Godziny/ ić. Ták
czytamy o s. Bernardzie libro de viris Illu-
stribus Ordinis Cisterciens: Ktery czasu ie-
dneho widział/ przy káidym Mniehu Anyo-
ła stojącego / á cokolwiek káidy z nich spie-
wał/ ná kartách obyčajem piśarskim/ ták pil-
no notuiace/ iż namnieyszey sylláby chociás
wiedbale wymowionej nieopuszczáli. Piśali
tedy rozlicznym chęciątem/ ábowiem nie kto-

rzy z nich/ pisali złotem/ drudzy srebrem/ nie-
ktorzy czernidłem/ drudzy też wodą/ á niekto-
rzy nic nie pisali. Abowiem ktorzy złotem
pisali dostonała intencya y serdeczna w tych
co śpiewali znaćyli: ktorzy zaś srebrem/ in-
ci mnieysza goracość/ lednat ścżyre Nabo-
żeństwo śpiewających pokazywali/ ktorzy
zaś czernidłem/ ic.

22. Anyołowie Zakonników pobudzają/
do ich powinności odprawowania/ co tak
mamy inſe opuścićſzy dowody/ in libro qui
dicitur Exordium Ord: Cisterciens: c. 29.
Widział Ociec s. wyſzey pomieniony Anyoły
wielka iśnoſcia świecace/ dſiwna też ochote
y nabo: eństwo pokazywace/ obadwá chory o-
biegájac/ á w śpiewających z radoſcia ſtoiac
gdy odprawowali godziny Jutrznia/ á oſo-
bliwie Te Deum laudamus śpiewali.

23. Anyołowie ſą Srożami/ nietylko O-
sob ſięgulgnych/ ale też Błaſtorow/ Rolle-
giy/ y inſzych mieyſc/ zgromádenie ſwoie má-
iacych o czym tak trzyma s. Thomaf. 1. p.
q. 113. & 2. ad 1mum: Molina 1. par. q. 3. y
inſzych bárzo wiele.

Anyolách.

24. Aniołowie/ y ludzkie y miejsca/ za grzech y karzą/ mściąc się krzywdy Bożej y kochanych jego. Co w Sodomic y Gomorzech stało się według tłumaczenia Wytwor 11.

25. Anyolowie czystości pánienstkey bro-
nia/ czego niewypowiedziana liczba przykła-
dow mamy. Co sie yzoney s. pánny The-
phili pokázuie/ o Ktozey Baronius tom: 2. pag.
677. Ktozey ná obrone icy pánienstwa/ p.
Bog postál piekney ozdoby Anyolá.

S. Thomasz Anyelski Doktor, ięszę w
swoim Nowicyacie posłanych miał dwu An
yółow, na przepasanie biodrow, a na zacho
wianie wiecznego pamięństwa.

26. Anyołowie osobno ná službie Božey bawiacych sie nawiedzaiu / tak Surius 12 Aprilis o s. Guelatu piše / ktorego ná puščy Anyoł nawiedzal y posílal / á vmocniał w wytrwaniu náiszdom šatáńskich / á w doko-
naniu předeie wšietey služby Božey.

27. Anysolowie przy slugách Bożych, roz-
mawiających o rzeczách Duchownych, po-
żytecznych, Swietych, bywają y wesela sie:
przeciwnym sposobem, o rzeczách prośnych.

niepotrzebnych rozmawiających / od nich
odstepuia z smutkiem. tak czytamy in. viris
SS. Patrum libro 1.

28. Świeci Aniołowie Strojowie / nie-
tylko przez wszytek czas żywota naszego / słu-
żą nam / y przytomnie są obecnymi / aż do sa-
mego końca y kresu żywota naszego / ale też ci
błogosławieni Strojowie nie odstepuia nas /
aż przyprowadzą dusze nasze przed Miesiąt
páński yná miejsce náznáczone / co do te^o miej-
sca służyć mogą słowa Exod. 23. Pośle Anio-
ła mego / który cie vprzédzi aby cie strzegł w dro-
dze / a wprowadził ná miejsce ktorem zgotował.

Tak widział Antoni s. Dusze Oycá naszego
go páwła s. pierwszego pustelnika / która nie
tylko od pátryarchow / prorokow y Aposto-
łow / ale też y od Aniołow prowadzona była
do nieba.

Tak pisał Surius / i s. Wilhelma duszą od-
wójnią jego była widziana / która prowadzili
dwaj Aniołowie do przybytkow niebieskich.

Widział y s. Benedykt ná gorze Bássve-
nie / gdy duszą s. Germaná Biskupa Rápu-
icy do nieba przez Anioły była prowadzona.

Toż

Anyolách

Tož piše Surius o s. Fulgencym.

29 Anyolowie Stročowie nietylko do nie
bá zaprowadzáia duše/ y te im posluže čy-
ma/ ale tež y do Cžyčá te duše/ Ktoze iěže
ná tem šwiečie nie dosyč včzynily/ prowadza
čiešac ie/ y potym náwiedzáiac/ á počiechy
przynašac/ co z inšemi Doktorámi Thomáš
s. twierdzi in 4. dist. 21. takže dist. 43. q. 1. a.
1. Sotus in 4. dist. 41.

30 Anyolowie nietylko przy inšych ná-
šych dobrých/ á šwietych správách byrod-
ia; nietylko modliwy/ iálmušny/ počuty/
pešty/ zč. ofiárma pánu Bogu/ ale tež przy
Mšey s. ofiáre s. Tak mamy w Błasto-
rze Sabinenskim/ o onym Mnichu Opácie
Seryonie/ przy Ktozego Mšey s. odpračo-
waniu Anyol Oycu Niebieškiemu Hostya Of-
fiary šwietey/ gdy mowil słowá te: Suppli-
ces te rogamus omnipotens Deus iube hac
perferri per manus S. Angeli &c. podnošil
wysoko/ y niačo ofiárował (iáčo sie rzekło)
Oycu Niebieškiemu.

31. Anyolowie šwieči/ káža y strofina nie
tylko (iáčo maš wyšey) zložliwe/ ale y lek-

Anyolách.

Kie á prozne postepti / tak sie stálo iáko piše Surius 19. Maj o s. Pietrze Celestynie.

32. Anyolowie iefcže w stárym Testámen cie čytamy / nietylko slúžili / ále y potarm nošili slugom Božym / y sámi go robili. Jáko Eliášowi on Chleb nošac / o ktorým Augustyn s. trzyma lib. 2. Cap. 19. de Mirabil. z inšemi Swietými Dycámi / y powiáda že go Anyol sam robil. Co tež rozumieč pobožnie može Czytelník y o onym chlebie / ktorý Bruk s. páwłowi Pierwszemu Pustelníkowi nošil / že z rak Anyelskich był podawány onemu ptákowi.

33. Anyolowie z niebá z stepuia / dla lekárstwa nášego čielesnego / co mamy v Janá s. o oney sadzawce.

34. Anyeli zlych srodze karza / o čym po wyžey námiemilo. tak mamy 4. Reg: 19. iž predko iedney noci od Anyolá / poleglo wiele tysiecy ludši / tak čytamy y Genesis 32. ná obrone Jákurowa zupelne sie Vſce pokazáły Anyolow.

35. Anyolowie pániſcy / wola pániſka wi dzac w nas kontentuia sie. na z roſkazania

pániſties

Bractwa o sś.

pánstiego / tak ná Abraháma Syná swego
Izáká ofiaruiacego zámował Anyol. Nie
wyciągay reki twej ná dziećie twoie, etc.

36. Anyolowie nie tylko duśa do nieba
prowadza / ale też zażywota ia pokázuia. Co
sie wyraża przez one Genes : 32. brábrino
Jákubowa / po ktorey Anyolowie z stepowa-
li y wstepowali do Nieba.

37. Ná ostaték świeci Anyolowie Stro-
żowie nášy do nášego śmartwychwstánia /
ná dñien Sadny przybeda. Żlad o duśo
Chrześcíanśka dobrodzieystwo dobrodzieioro
swoich Anyoloro Strożow poznay / iákoś
wiele porwinná / wprzód Stworcy swoiemu /
á potym Anyolorowi swemu Strożowi.

A ktożby wyliżył dobrodzieystwa
Anyelskie.

Część

Część Wtóra

O Powinnościach w tym Bractwie należących do Bráciey.

Ponieważ Bog wszechmogący / ludźi dla tego stworzył / aby swego czasu mieli towarzysztwo z Anioły świętymi / y z nimi pospół w Niebieskich pałacach / chwały wieśtwić / żyć / i / potrzebą teraz tego ludźiom konieczną / aby się łami do tego za pomocą y pobudką Anielską sposobiali / Aniołom swoich czystości y miłości goracey przeczłono Bogu naśladowali / mianowicie Bráćia Bractwa Anioła Strojá / ktorzych powinności w tey wtorey Części opisane są krótko.

ROZDZIAŁ I.

*Co za pożytek z tego Bractwa
bydź może.*

Wapizod

Anyolách

Najpożybek wielki pożytek jest / aby sie zsta-
mnożyła gosc y sława świętych Anyo-
lom / iako dobrobytnom y Słotom naszym.

2. Wielki pożytek jest to Bractwo ma-
łocelstwo / ma y infie zupełnie odpuszcza
słabuniewyczerpanego zasługi Młoci Syna
Bożego y z zasług świętych tego.

3. Z tego Bractwa plynie y ten pożytek /
ma uczestnictwo ludzi świętych y dobrych.

4. Pożytek z tego Bractwa ściaga sie y
na zmarłe dusze Bratney y Siostry Bractwa
tego / z uczestnictwem Modlitwy y dobrych
uczynkow / ktore sie dzieja za zmarłym Brac-
twie tym.

Insetu na tym miejscu opuszczam.

ROZDZIAŁ II.

O powinnościach potrzebnych
Braci Bractwa Anyolá Strozá.

I.

Wszystcy Bracia y Siostry pilno mają te

Bractwo o s.

go przestrzegać aby Anyolom Strojom swo-
im pożyteczność/ dla ich przytomności/ wność
dla ich straży/ Nabożeństwo/ dla ich dobro-
czynności pokazywali: dla tegoż na każdy
wieczór y rano/ sposobiowszy dusze y ciało swo-
ie do Modlitwy zbliżywszy się wśhelako
zmąza grzechu/ Ktoraby mogła Bostie y An-
yelskie oczy iakokolwiek obrazić/ z weżywo-
ścią beda dziękować Anyolom Strojom swo-
im za ich straż y pilność około siebie/ z nabo-
żeństwem samych siebie onym zaleca/ y swo-
ie powołność do posłuszeństwa oddadza: z
wielką pokorą y nadzieją beda ich prosić/ aby
onych od cieśkich pokus szataniśkich/ y od nie-
bezpieczeństw duchnych y cielesnych zawsze
bronili/ a bali pomoc do pomnożenia w cno-
tách swoich/ aż do żywota skonczenta.

I I.

Każdego Roku/ Swieto Anyoła Stroja/
ktore przypada w pierwszą Niedziele po S.
Michale/ Bracia z wielką weżywością ob-
chodzie mają/ miánowicie w tych Bościo-
łach/ w Ktorych to Bractwo założone jest.

Anyolách.

III.

Málo sie starać / aby sie częstokroć grzechow swych spowiadali / y do Stolu Pánského przystępowáli / a osobliwie w Swiętá Pátronow te^o Bráctwa / od Stolicy Apostolskiej náznáczonych: to jest / w dzień ss. Apostolow Pietrá y Páwla / Philippá y Jákuhá / s. Jána Chrzciciela / s. Stánislawa / s. Páwla Pierwszego pustelniká / s. Philippá Teriášá / Którego swięto przypada 26 Máia.

IV.

Wá processyách swiat przereczonych / takżę y ná Miesięcznych / Które ná wtoro^o Tiedziele káždego Miesiáca przypadá / ná Měsách ss. Które w káždá Szrobo o Strožu Anyele beda odprawowane / bywać powinni.

V.

Wá częśc przénadwiesťey Pánný Krolovey Tliebistey / Swięto Anyolá Gábryela / Ktory wedlug zdánia Wyow ss. byl Strojem teyżey Pánný dnia 24 Márcá z wężčiwostí obchodíš beda ; choçci od inych to swięto 18. Márcá bywa obchodzone / iednáť

Bractwo o sś.

w tym Bractwie jest postanowione wyżej
położonego dnia 24 Marca/ to jest / w Mi-
gilia Zwiastowania Naswietney Panny.

VI.

Ża Przenajświeższym Sakramentem / gdy
go w takiey processyey albo do chorego ponie-
śa / z ochotą y nabożensiwem mieć iść.

VII.

W weżyntkach miłosiernych mieć bydz
pilnemi / miarowicie weżyć prośbom / y nie-
winiestnych nanki Chrześciańskiey : Boże-
go przykazania : Pielgrzymow y ubogich do
domu przyjmować : chorych y smutnych cie-
ścić : waleśniow nawiedzając : pokoy wiedzy-
stronami przeciwnemi stanowić : ciała y
marłych do grobu prowadzić /c.

VIII

Mać sie strzedz albo obuczać zwoyciań
przysięgania / także wspomniania ściana.
Co iesli sie przytrafi / tedy te krotka Modli-
twę zmowić do Anioła Stróża : Aniele od
Boga mnie tobie zleconego / proście rzadź /
bron / zachoway od wsego złego / albo też

Anyolách.

zmowić pozdrowienie Naszriethey Panny/
bądź wymowić Jezus Mária/bądź też vde-
rzyć się w pierś/ albo w ośtá/ według upo-
dobania každého/ á to tylko dla odurzenia się
tego złego zwyczáyu.

I X.

Schadzek Bráterskich nie opuszcáć/ Ktore
przynamniey raz w Miesiac w wtora Nie-
dziele/ albo il. Kroć się bedzie Wyu Ducho-
wieniu/ albo Stárfsemu podobáło/ w Kápli-
cy ná to náznáczoney máia bydz odprawowa-
ne/ o Których nísey položí. Ná tychże
Schadzákách imie Ktorego Swiatého zláta
nabożna sentencya wezma/ y onego osobli-
wym obyčáiem czcić beda/ y one náuka zá-
chowác/ y zá to się modlić co táni polecáia.

X.

Jeslito bydz moze/ stáráć się Mšey s. wys-
luchác w každý dzień/ albo iesli bydz nie mo-
že/ tedy pięć paciorkow y zdrowych Mării
zmowić.

XI.

Káždy Gospodarz y Gospodyni máia się

Bractwo o ss.

strząć, żeby w Domu ich grzechow nie było/
złych słow mówienia/ ani przysięgania/ zc.
iako sobie przeżytać możesz w Klautách przy
Żywocie s. Jzydora odemnie wydanych.

XII.

W dzień Nieszpitalny/ y Świąty/ nietylko
Mszy świętey/ ale y Kazania słuchać.

XII I.

Przykład dobry wśytkim z siebie bawąc/
osobliwie dślatkom/ czeładce/ y sąsiadom.

Przestroga. I

Te powinności na każdy miesiąc
przed wśytkimi mąią być czytane.

II.

Te artykuły dcz oboiey płci, ku
zachowaniu należą z powinności Br
ckiey y Chrześcijańskiey, iednak pod
grzechem śmiertelnym nikogo nie
obwieszuią z Bractwá, iedno iako y
tych ktorzy w tym Bractwie nie są.

ROZDZIAŁ III.

O Porządku w Bractwie.

GDYś nie maś nic na świecie / tak mocnego
y porządnego / coby za czasem / dla nie
dozoru stabić y pswadzić się nie miało / im za-
się rzeczy są wiastę / y duszom ludzkim potrze-
bnieyşe / tym też pilnieyşego dozoru potrze-
bula. Co lepiej bydy nie może / tylko przez
dobry porządek / który nazywają mądry du-
śa rzeczy ; iż iako dusza ciało / tak perwe
postanowienie wyższych y niższych rzeczy
one w swojej całości zachowanie : dla tego o-
soby y ich urzędy / a powinności dla zachor-
wania porządku Bractwiego mają być nastą-
jące. A te są. Protoktor / Ociec Ducho-
wny / Starszy / abo Prior z Bractwem / Rådni
4. Podstarbi / Infirmarze trzey / Pisarz.

ROZDZIAŁ IV.

O powinności káždego z osobną
wyżey pomienzonego.

powinno.

Powinność Protektorá.

Doktorowie świeci opisułac Etymologią Bractwa, mówią: iż jedno jest Bractwo przyrodzone, a drugie duchowne, co pięknie wyraża Hieronymus sławny Kardynał Polak nasz, Tom: 15. de Confess. Cap. 2. jednoż duchowne Bractwo daleko jest zacnieysze, niż przyrodzone. Abowiem opamiętajmy się, że przychymy, tylko jedno położę, iż duchowne, iż niewidome, iż niż przyrodzone, iż niebieskie, zasługi y pożytki odnosi, a miłośnoście ci, którzy się w nim gorącej y z wielką pilnością, a pracą onie się starają, między tymi jest protektor, którego powinności troćkieska te.

I.

Mamieć osobliwy áffekt miłości, przeciwko Bractwu.

II.

Dobro rada y przykładem w pomnożeniu Bractwa pomagać.

III.

Zastawiać się przeciwko Bractwu przez
gacy.n.

IV.

Przednieysze miejsce na schadzkiach y na
innych miejscach zasiadać.

*Powinność Oycá Duchownego
to jest Præsidenta.*

TAm Bractwem w Kościolach Bráci
Zako m. i. Pawła Pierwszego pustylni-
ka/ ma rządzić jeden z Oycow na to od Star-
szych swoich podany/ a osobliwie o ktorego
Brácia tego Bractwa prosić beda. W in-
szych Kościolach/ ten Baplan ktoremu to
Bractwo bedzie nadane/ albo ktory na tego
miejscu następuje. Powinności tego te sa.

I.

Sam ma do Bractwa przyjmować.

II.

Brackie powinności opowiadać/ wpmi-
nać do czytania ich/ y do napominania dru-
gich.

Bráctwo o sá.

III.

Mise světe/ Processve/ také exhortace
sam přez se odpřáwować/ moze iednák ná
swe miefce y kogo infego záfadíť.

IV.

Ma mief Kálegi ábo Regestr/ dla przyi-
mowánia do Bráctwa.

V.

Gby kto bárníe co značného do Bráctwa/
Modlitwie go Bráterskíey záfadíť.

VI.

Dwa rázy ma do Rokuráchnu fucháť/
mítánovítie Dominica 2. Maj. y Dominica
2. Septembris.

VII.

W čas opátrowáť čjeho do Bráctwa po-
treba/ y przy drugich ná potreby náznáčo-
ne bráť/ ábo dáwáť.

VIII.

On ma o Schadzce dáwáť znáť/ ábo ná
Kazánia/ ábo přez kárte/ bádž tablicke y
drzwi kóštelnych záfadíť.

Niepo

Anyołach.

IX.

Niepotoiom/ ábo swarom w cżde zabie-
gac.

X.

Ma mieć wzglad osóblivy ná chore/ y in-
nych gdyby táka potrzeba była / z przynki
ráckiey rátować.

XI.

Do odprawowania wężcino pogrzebow
z ráckiey pobudzac.

XII.

Wężciności y dobrego porzadku/ we wszy-
tkim dla cżci Bożey y Anyołow świętych z
pilnością przestrzegac.

XIII.

Spowiedzi Bráćiey/ y Siostr tego Brá-
ctwa słuchac/ y innych dwu Káplanow ná
to zaprosic/ dla przetęego odprawienia ich
nabożęnstwa.

Powinności Stárszego w Bráctwie.

Stárszy tego Bráctwa / w pobożności/

ma dlo

Bractwo o sś.

ma drożki y w stromności żywota / także y w
stanku nads inſe celniejszy ma bydy wpatro-
wany; może bydy Świecki y Duchowny.

I.

Powinien bydy pierwszym do Schadzki
Braterskiej.

II.

Co ſnuży do zabudobrego to wnoſić / po-
rada y przykładem inſzych do tego przy-
wodzić.

III.

Chorych albo ſam przez ſie / albo przez oso-
by ſpoſobne nawiedzać / częſtyć y do przy-
jęcia Sakramentow nabożnie przywodzić,

IV.

Starać ſie o dobro Bractwa / iako napile-
niey według możności ſwoiey.

*Powinności Rádných Brá-
ciey.*

Tacy mają bydy wybierani / ktorzyby cno-
tami ſwojemu Stársztwu podobni byli.

Swoim

Anzylách.

I.

Swetm przykładem y poráda máia do w-
szczęścia Schoty, Processyi y inšego
nabożeńštroá pobudzać inšych.

II.

Z dobrym rozumem y porządkiem rádo
zdrowa dawać y ná tym przestarować co wiet-
ša strona z Wycem Duchownym postanowi.

III.

Jeżeli by idła škoda, bądź w Kościelnych
apparatách, bądź w obyczaiách Bráciey po-
stęegli, w čas temu zabiegac.

IV.

Máia sie starać żeby nabożeńštwo w swia-
tá wietše, z wietša wroczystościá było od-
prawowane, y mieć wzgled ná Bántory y
posługacze z Wycem Duchownym.

**Powinności Podskárbiego Brá-
ckiego.**

Sprawnego á wiernego ná ten Wzrost w-
pátrować trzeba, który by przynamniey do
puł-

Bractwa o ss.

pulcroja on wrzad na sobie nosil.

I.

W czas powolnien przychodzić.

II.

Ochobostwa y porzadku w Káplicy pilnie przestrzegać, abo iesli Káplice niemáß, tedy okolo Oltarza Brackiego mieć staranie.

III.

Gdy tego potrzeba Wyca sie Duchownego dołożyć.

IV.

W czas swiece, Kápy, Osoby na procesyie sporzadzić, także na vbierania do dyscypliny czynienia, ktore przynamniemy posćcie na każdą Niedziele beda Bracia czynić.

V.

Mieć Regestr porzadny Kap (ktore máia bydy z białego płotná abo sukna) dyscyplin, apparatusu kościelnych, y żeby co nie zginelo pilnować.

Strzyn

Skrzynki Bráckie.

TAch według potrzeby dáć zrobić. Jedná
ma byt ná schowanie áppáratow / sre-
brá / z. Druga ná schowanie Kap. Trzecia ná
schowanie ták kley nocikow do Bráctwa ná-
leżacych / iáko y inszych rzeczy droższych / ták
ie patentow / ábo przywilejow. Czwarta
ná schowanie pieniedzy. Ode dwu pier-
wszych / ma mieć podstárbi kluc / ábo Brá-
cki slugá. Dotrzediey y do czwarrey / málo bjdž
trzy klucze / ieden przy Wyu Duchownym /
druży przy Stáršym / á trzeci przy podstár-
bin.

*O Infirmarzách, ábo chorych návie-
dzących.*

W tych potrzebá vpatrowáć / sšlonnošć
do miłosierdzia / y ochotę do posługi blišnie-
go / mogą byt obierani według vpodobania
Stáršych ná cały Kot.

I.

El napřod gdy sie dowiedza o Bráćie cho-
rym / onego powinni návteedić y pociešyć / y

o nim

Bractwa o śś.

o nim dać znać Oycu Duchownemu, d'a opatrzenia dusze tego i a żeby był b' b' b' b' bogim, y to opowiedzieć dla poratowania zdrowia tego.

II.

Jeżeli umrze, oznaymie Oycu Duchownemu, za którego onie, albo kto inny w światu odprawi, którego też powinen zalecić Modlitwom Bractwom, aby zań albo Officium Defunctorum, albo 50. Paćierzy y Żorowych Maryi znowili.

III.

Do pogrzebu rzeczy potrzebne Infirmarye sporządza. Bractwy na pogrzeb zaprosza, badź sami przez sie, ale osobliwie przez siostrę Brackiego. Ci mają sie postarać o czarne sukno, które na białym prześcieradle ma mieć na sobie 4. Herby Anioła Stróża z Dwieciastkiem wyrażające.

Kocznice Bractwy zmarłych Ociec Duchowny z Radnymi dnia pewnego w Kościele postanowia.

Pisarz Brácki.

DOniego należy/legatá/ iálmušny/ábo in-
 še prowentá przy Oycu Duchownym y
 przy Stárszych w Bráctwie/ porządnie spi-
 sáć/ do skzynki pewney wyżej pomientoney/
 to iest do czwartej/ Podskárbiemu dawać/
 do ktorey máia bydy trzy klucze/ iáko sie wy-
 żey námienilo.

Ksiegi Bráckie.

KSiąg Bráckich troie ma bydy. Pier-
 wsze máia bydy przy Oycu Ducho-
 wnym/ to iest Regestr/ w ktory bedzie wpisó-
 wał imiona Bráciey y Siostr do tego Brá-
 ctwa przyimniacych: tákże zmárłych ná kon-
 cu tego Regestru bedzie notował. Drugie/
 w ktore Percepty/ Prowentá/ y inše Jálmušny
 rózne wpisowác trzeba/ á te bydy máia przy
 pisárzu Bráckim. Trzecie w ktorych bydy
 máia/ Expensy/ ábo wydatki ná rózne po-
 trzeby wpisáne/ á te należa do Podskárbiego
 y do iego schowánia/ z ktorych czynić bedzie
 ráchunek. Moga bydy y czwarte/ w kto-

Bráctwo o sš.

rych zwoyżšie/ porzadki/ táms tego mteysca
Detretá/ y Alttá/ ile co do pámieci należy/
bada rypisować/ tákże badź w tych/ badź win
sych polożyć porzadnie Appáraty y wšy-
tšie rzeczy do Bráctwa należace.

Sluga Brácki.

Tego badź sam Podstárbi/ Imieniem swo-
im/ badź też samo Bráctwo ná pierwszy
čas/ ma vlednáć/ ktory nie leniowym ale pil-
nym/ dozornym/ poslušnym y wiernym bydź
ma. Tego powinnośc. 1. Czasu swego
posługami sie bawić około Bráctwa. 2. Ná
Schadzke gotować stół/ przykrycie stołu/ li-
chtarze/ świece/á. 3. Rzeczy Bráckie cho-
wać y spizować. 4. Ná Processye pogrzes-
bowe Bráciey zapraszać. 5. Jálmuzyny je-
li będą wola Wycá Duchownego / badź w
Kościół stóiac/ badź też gđsie indšiey stowá-
rzysem chodząc wástrzynke zámieniona ze-
brać/ y wiernie oddawać.

Temu powinno według umowy času pe-
wnego zapłate oddać.

Dochody Wzrednikow tego Bractwa s.

Wielkie dochody y wielka zaplata / o ktorey sam pan powie dzial : ze obfita zaplata y Bogu / ktora ich nietylko w niebie czeka / ale y tu na tym swiecie / tak onych samych / iako y ich potomstwa / przez błogosławieństwo jego minac nie może.

Beda y to ich dobre dochody / gdy każdy na Wotynie (ktora w każda Strona o s. Aniołach Strojach bydl ma) każdy Brat y Siostra / za wszystkich ogolem / po jednym pozdrowieniu Krolowej Anielskiej smowi.

ROZDZIAŁ V.

O Elekcyey Starych.

Czas obierania Starych / na pierwszym założeniu Bractwa ten może byd / ktory Ociec Duchowny nayspodobniejszy wpatrzy / lecz iako sie już Bractwo statecznie postanowi / tedy dzień obierania bedzie w samo swie-

Bráctwo 88.

to Anyolá Strojá / Ktore obieranie má byđs
tym sposobem.

I.

Tydzień przed tym / ábo kilka niedziel (dla
odległych) o przyszłym obieraniu Stáršych /
dác znać / y ich modlitwom te sprawę zaleciť.

II.

Dnia śámego (Kártke oznaymienia Ele-
kcyey ná drzewiách przybiwšy) ná Nřey S.
Kollette o Duchu świety m wlożyć ; ná kto-
rey wššyscy Bráčia y Siostry byđs máia pro-
sac Pána Boga / o wkazanie godnych do sprá-
wowania tego Bráctwa ; w máłych miáste-
čkách y wsiách inniey obieráć Stáršych /
wyiarošy že oná párochia ma pó dostátku
Szláchty. A gdy sie Bráčia zeyda po obier-
dnie odprawiwšy Hymn Veni Creator, &c:
Oćiec Duchowny / to iest President tego Brá-
ctwa powstawšy začnie Kyrie eleiřo, Chri-
ste eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Et ne nos inducas in tentationem.

Sed libera nos á malo, Amen.

Emitt^e

Anzolách:

Emitte spiritum tuum & creabuntur

Et renouabis faciem terra.

Domine exaudi Orationem meam,

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo.

ORATIO I.

MEntes nostras quæsumus
Domine Paraclytus qui à te
procedit, illuminet, & indu-
cat in omnem, sicut tuus pro-
misit Filius veritatem. Per e-
undem Dominum, &c. Qui
tecum viuit, &c.

II.

MEntes nostras quæsumus
Domine lumine tuæ claritatis
illustra, vt videre possimus,
quæ agenda sunt & quæ iusta.

lunt agere valeamus. Per Christum Dominum, &c.

Po tym poćnie Exhortacya na Ktozey mo-
ze bydź rzecz iakie pożytki dobrego porząd-
ku / dobrey raoy ; dobrego przykładu ; iako iest
potrzebne rozbudzanie / albo odnawianie rze-
cy Duchownych ; iako nie dla wpodobania
ludzkiego / ale dla pomnożenia duchownego
dobrzy Staršy máia bydź obierani.

III.

Po Exhortacyey Dziec Duchowny pzeży-
ta / powinności Staršy^o / żeby Bracia wia-
dzieli iakiego máia obrać. Żatym z Prote-
ktorem y z przeszłemi Rádnymi / wysławić
trzech Skrutatorow / albo tych Ktozy vota se-
creta, to iest / glosy tájemne ná miejscu oso-
bnym przy Bráćiey iednak radhować będą.
W tym Bracia kárki popiśa / ná Ktozych Kto
y tomu będzie szezdał náposłobnietšy nápis-
se. Tedy Skrutatorowie naprzod siwe vo-
ta / sobno napisaćšy / one w iakie náczynie
półek / a moczkiem polósone wólśa / pónich
Bracia slym porządkiem ; Ktozy piśić meiz

Anyolách.

mie/ niechay swe zdanie Skrutatorom y Pis
sarzowi do vchá powie.

A iž Bráčia znáydúia sie y Wliewského y
Szlácheckiego stanu/ tedy tež dwu Stá-
řych obierác moga/ iednego z stanu pláhes-
ckého/ drugiego z miewského.

Znalegtoroy bedali chciály/ á Očiec Du-
chorny to byds pożyteczného obaży/ nic-
go glosm skronným á porzadnie sáršba mie-
dzy soba obrać. Infirmary zaś te powia-
ne byds/ choćby sáršey nie było.

IV.

! Ato sie wšyscy ktorzy tám beda zgłosími
odpráwia Skrutatorowie wotá poráchúia/ y
ná korego sie wietsá cěsać zgobíť/ tego zá
Stářsého ieden z nich opowie/ wote stowá:
Zá sř orgadzeniem Duchá s. y zá zgodawieřsęy
licby Bráciey, obrány iest z sáršsého tego Brá-
ctwa N. N. Zá tým Te Deum laudamus zá
spiewáia/ potým Očiec President, Kyrie e-
leison. Christo eleison. Kyrie eleison. Pater
noster. Et ne nos inducas intentationem.

Sed libera nos á malo. Domine exaudi ora-
tionem meam. Amen. Dominus vobiscum, &c.

Bractwa o śs.

ORATIO.

DEVS qui corda fidelium S.
Spiritus illustratione docuisti
da nobis in eodem Spiritu re
cta sapere, & de eius semper
cōsolatione gaudere. Per Chri
stum Dominū nostrum, Am.

potym go Bracia za Stárszego przyima/
y swoje posłuszeństwo naszym pokłonem od
dają.

V

Jeśli by sie też bez tych obzędow/ zgodne/
mi głosy Bracia na łogo zgodzili/ tenż
prawdziwego Stárszego może być miány/ ie
dnak sposob wyżej położony jest lepszy. Mo
ga y przeszłego Stárszego na drugi Rok po
twierdzić.

VI.

Obiány Stársze z Oycem Duchownym y
Wiceadmistratorem którego według upo
dobu

Anyolauy.

dobrania przywołać sobie może/ czterech Rá-
dnych (jeżeli liczba Bráciey tego będzie potrze-
bowala) obiora/ z ktorych czwarty oraz może
bydź pisárzem/ iednak lepiey osobnego obierá.
Ci zaśie wespół wszyscy podstárbiego/ In-
firmarzow y inszych obieráć beda.

VII.

Jeżeli trudność iáka/ do tego dnia do obier-
rania zaydzie/ tedy ná czás blisko przysly E-
lekcyo odłożyć.

VIII.

Protektoránie ták obieráć/ iáko prosic ma
Ociec Duchowny z Stárfemi/ aby Bráctwo
miał pod swoia opieká/ ktory może bydź do-
żywotni.

IX.

Ná końcu Elekcyey Ociec Duchowny zá-
leciwszy Nabozeństwo do ss Anyolow/ po-
trzeby Bráctwa; odprawi Litánia o ss.
Anyolách.

ROZDZIAŁ VI.

O Schadzkaách.

Bractwo 88.

Schadzka powinna bydz w Wtorek Wiesz-
dziele kazdego Wieszadca / albo ilekroć sie Wy-
cu Duchownemu z Starym będzie podo-
balo.

przed Exhortacya zącnie Ociec Ducho-
wny (Kto sie zeyda badz do Kościola / badz
do Kaplice Bracta y Siostry) Hymn Veni
sancte Spiritus, reple tuorum, &c. Ktory
badz czytając / badz śpiewając kładąc w sy-
scy odpiercia.

Ź. Emitte Spiritum tuum & creabuntur.
R. Et renouabis faciem terra.

O R A T I O.

DEVS qui corda fidelium fan-
cti Spiritus illustratione, &c.

Exhortacya może bydz o dobrach duchow-
nych Bractwa Anyelskiego / osobliwie o
Anyolach Strojach naszych / y o ich dobro-
dziesiwach przeciwko nam pokazanych.
Potym mega bydz rozdawanie imiona SS.
z nabożnem krotkiem nauczań / y z zalece-
niem potrzeb Kościoła Bożego.

Ktomec zaleci Ociec Duchowny modli-

torie

Anvoldach.

twie Braterskiej Wyca świętego teraźniejszy
go/ a w przod Urbana 8. Papieża/ z którego
laści to Bractwo wiecznemi czas y Zakonowi
naszemu jest dane. Stany Duchowne y Świec
kie/ Brata Jęgo Mości y z Bractwem/
Bractwami/ protektorami/ pokor y z gode między
pány Chrześciańskimi/ wykorzenienie Heres
tykow/ odświeżenie/ i c. wywyższenie Ro
dola świętego/ Bractwie potrzeby/ chorych/
zmarłych.

Ná tych schadzách/ wspominać ieden dru
giego może/ w rzeczach duchownych/ potrze
bnych/ w wstępnich miłosiernych/ i c.

Wolno też budyć każdemu Bratu/ co do
brego y nabożnego za zbawianiu powie
dzieć/ albo o iaką rzecz duchowną spytać.

Ná tychże schadzách mówić y rádzić po
trebá o potrzebach Bractich/ iako o Kapách/
Herbach/ Choregwách/ Processyách y Wo
tywách Bractich/ o których tu krótko niżej
námienimy.

Ná koniec skóńczyć Litania o ss. Anvoldach/ po której przybść Kollektę onychże/
iako y niżej pokázane Kollekt y abo Modli

Bractwa o b̄s.

twy. Pater noster. Et ne nos inducas, &c.

Y. *Confirmá hoc Deus quod operatus es in nobis.*

Y. *A templo sancto tuo quod est in Ierusalem.*

Domine exaudi Orationem meam, &c.

OREMVS.

PRæsta nobis quæsum⁹ Dñe
auxilium gratiæ tuæ, vt quod
te auctore facienda cognoui-
mus, te operante impleamus.

Actiones nostras quæsumus
Domine aspirando præueni,
& adiuuando prosequere, vt
cuncta nostra Oratio, & ope-
ratio, à te semper incipiat, &
per te cæpta finiatur. Per Chri-
stum Dñum nostrum, Amen.

Na

Anyolách.

Ná rozchodzeniu pokropi ich Otec Duchowny moriac: Benedictio Patris, & Patris, & Spiritus sancti, maneat semper vobiscum, Amen.

Worywy Bráckie.

I Ako siewyšey námlenilo, iż každého miesiaca, w każda wtora Niedziele powinna bydz Mša Bracka, z Processya, y zroystawieniem Naswietšego Sakramentu, także w každą Szode ma bydz Mša Bracka o ss. Anyolách, badz śpiewána, badz też czytána, ná ktora potrzeba w wielki dzwon zádzwonić, y zeyść sie máia wšyscy Brácia y Siostry, á osobliwie ci ktorzy blisko Kościoła mieszkáia, y ná ten čas przeszkody pracey nie máia.

Tá ma bydz obprawowána, przy Oltarzu Bráckim, á iesliby go ábo ieszcze nie bylo, ábo táka przeszkoda do obprawowania była, tedy w wielkiego Oltarza obprawowác ná ten čas.

Przynamniey dwá Brácia máia wynieść ku Kłowáccey zrospalonemi świecami wo-

stowe

Bractwa o sá.

Stowemi/ y táni Kleczeć przed Oltarzem ob
Sanctus áž do Komunnicy.

Przyſtoynie máia wſyſcy ná oſiáre iáſt/ po
gody od Stárſzych/ ktora oſiára ma ſie
obracać ná Muzyke/ oſtátek Podſtárbiemu
do ſtrzyńki dáć ſchowáć/ w Regeſtr liezba
położymy/ ták co ſie Muzykom dálo/ iáko
co ſie ſchowáło.

Wſza zdómártych Bráćia y Sioſtry/ we
dług upodobania y porzédnego poſtánowie
nia bydzma. Życzylbym tego áby káżdego
Mieſiacá byłá w dzień piątkowy.

Káplić Brácka.

SŁuſna ſie poſtárać o Káplice/ badz będzie
z biezemá/ badz murowána/ w ktorey iáko
náypiekniey y náyporzédniey mieć; gdzie Ol
tarz Brácki ma bydz/ ná którym Anyoł ſtroż
wymálowany/ á s. páw el puſtelnik od An
yolow do nieba prowadzony ná Oltarzem i
to ieſt/ ná pierwſzą tablica.

Tu Schadzki odpiáwować.

Dobrzeby poſtárać ſie y o ſklep/ ábo grob
Brácki murowány/ badz pod tą Káplica/

bad

Anyolách.

badz blisko Oltarza wielkiego.

W tey Káplicy Bráctiey powinno odpia-
wować motywy Bráctie/ osobliwie we szro-
de iákom namienil.

Processye.

Tę powinny bywać ná kánda Niedziela
wtóra káždego Mesiáca/ ná pierwszym
y wtorym Niesporze/ także y ná Summie/ to
jest/ przed wielką Mszą/ á gdzie o malé ludz-
iáko ná wsi/ tedy dosyć będzie aby była ráno/
y ná wtorym Niesporze/ to jest/ w Niedzie-
le. Powinne też także bydy we dni święte/
które máia nádane odpusty swoje/ względem
tego Bráctwa/ iáko w dzień ś. Anyola Szro-
zá/ i.é. które sie niżej poloża.

Ná tych Processyách máia iść (według ze-
ścia ábo sporządzenia bráctwa) przed Ká-
plany/ Brácia para w kápách/ wopzod z Krus-
cyfrem/ w opzodku z Chorągwiá/ dwá-
y Náhálkowie z kúdami ná przodku/ dla le-
pszego porzodku/ á dwá y ná ostatku/ á przed
Náswietšym Sákrámentem dwie parze/ á-
bo trzy/ á przynajmniej dwá y má- iáć z świę-

edim

cami z apalonemi. Na początku Procesyey
 Kaptan ma zacząć Nastroietſy Sakrament
 w Monſtrancyey trzymając. Te ſplendor
 & virtus Patris, &c. Zaczynam śpiewacy, a
 bo Bantorowie, hymn ten przez cała pro-
 ceſſyę śpiewając odprawia, ktory ſie tu zupel-
 ny Władzie.

Te ſplendor & virtus Patris

Te vital E SV cordium.

Ab ore qui pendet tuo

Laudamus inter Angelos.

Tibi mille denſa millium

Ducum corona militat,

Sed explicat victor crucem

Michaël ſalutis Signifer,

Draconis hic dirum caput

In ima pellit tartara

Ducemq; cum rebellibus

Caeſti ſub arce fulminat.

Contra ducem ſuperbia,

Sequamur hunc nos principem

Vt detur ex agni throno

Nobis corona gloria.

Patri ſimulq; Filio

Tibiq;

Aniolách.

Tibi q̃ sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit iugiter
Sacrum per omne gloria. Amen.

Drugie Procesye máta bytý pogrzebowe/
prowá dzac Z ráta ábo Sioſtre/ ba dſ t- i do
go inſtego do pogrzebu. Tátey Procesyey
ma bytý Choragiew czarna (o ktorey niſzey)
w poyérzodku nieſioná / ná przodku Bruce-
ſk / z czarnym vellam; okolo mar / Brácia
ábo 6. z lanemu cwiſciáw / ba dſ w oſt- w mi-
ba dſ żywicznemi zpalonemi i- d- m- a-
Dobrzeby aby Brácia mieli ſwoie przykry-
cie ná máry.

Choragwie, Kápy, Herby.

Choragwie dwie przynaleſzy mieć / á przy-
námniey iedna ná Procesyey zwyſſázyne przed
Názwierſzym Sakramentem / ná ktorey z ie-
dney ſtrony ma bytý wymalowany Aniol
Stroſz dziecie prowadzac / á droge do nieba
pokázuac rózſm kſtaltem.

Bractwa o ss.

W drugiej stronie pawał pierwszy Puśtel-
nik do nieś prowadzony, według reizenia
Antoniego s. między Aniołami, Prorokami,
y Apostołami.

Druga / według przemożenia Bractwego
czarna / na której z jednej strony Bractwo
niech będzie : to jest / Pan Jezus / na Bractwo
wiskacy y umierający / albo depositio, to jest /
składanie z Krzyża Pána do grobu. a z dru-
giej strony człowiek umierający / którego An-
yol Stróż broni / od nieprzyjaciół dusznych.

Bąpy / te białe powinny być z płotną

bady

Anyolach.

badź z sukna/ by też kto z kicaytł chciał dać
sprawie dla ozdoby tego Bractwa wolno/ y
nie będzie nic przeciw powinności Bractwey/
na ktorych po iedney stronie ramię/ mo-
ga być obrazy nie wielkie wymalowane we-
dług wzoru wyżej położonego/ albo znaki
także wymalowane niżej położony.

Herby te mają być z wyrażeniem Anyo-
ła Stróża/ także kształtem wyżej pokaza-
nym/ albo też dla mnieyszego kosztu znaki taki.

ROZDZIAŁ VII.

O przyimowaniu do tego Bractwa.

I.

Wciec Duchowny/ powołebiaszby Krotko
perwinnosci temu Ktoryte przyiac chce/wziasz
wzby Stole nasze/ bedzie mowil te slowa.

Angelis suis Deus mandavit de te,

Ut custodiant te in omnibus vijs tuis,

In manibus portabunt te,

*Ne vnquam offendas ad lapidem pedem
tuum.*

Domine exaudi Orationem, &c.

Dominus vobiscum, &c.

Oremus. Omnipotens sempiter-
ne Deus, qui ineffabili prouidentia
tua sanctos Angelos tuos ad nostrā
custodiam mittere dignaris, largire
huic famulo tuo (vel famulae tuae)
quem

quem (vel quam) ad imaginem & similitudinē tuam creatum (vel creatā) Angelico obsequio ab ipso natiuitatis ortu honorasti, vt Angeli tui protectione munitus (munita) tam animæ quam corporis, pericula feliciter pertransire, & ad te qui via, veritas, & vita es gratus (sa) valeat peruenire. Per Dominum, &c.

Ipsa admissio.

Ego autoritate Sedis Apostolicæ, & Illustriss: ac Reuerendiss: Dñi nostri Loci Ordinarij, recipio te in Confraternitatem S. Angeli Custodis, & admitto te, ad participationem omnium Indulgentiarum, & Communionem omnium meritorū, quæ huius Confraternitatis Confratres suis virtuosis actibus, hætenus apud Deum meruerunt & in postea

Bráctwo o ss.

rum merebuntur In Nomine Patris;
& Filij, & Spiritus S. Amen.

Ede do Bráctwá przypuścżony y przylaty
rolasno sie rako podpise/ abo iessli nie moze/
teby Ociec Duchowny; od ktorego swiades-
ctwo z Bráctwa pieczęcia bedzieli chcial
wziac moze *sub hac forma.*

Ad maiorem Dei gloriam, Regi-
nz Angelorum honorem, SSq; no-
strorum tutellarium deuotionem lu-
scepit N. N. Confraternitatem S.
Angeli custodis in Ecclesia N. N.
canonicè institutam, per me N. N. e-
iusdem Confraternitatis administra-
torem, vt omnibus & singulis gra-
tij, & Indulgentijs, ac bonorum o-
perum participatione gaudeat & po-
tiatur. In cuius fidem præsentes
manu propria subscriptas, Sigillo
Confraternitatis muniui. Datũ, &c.
Anno Domini, &c.

Angełach.

Do przywieść do Bractwa Bractwa Kto-
ry na ten czas będą, mała go przywieść po-
plenem naszym.

II.

Z tegoż zaś mało Bractwo przyjąć, w-
możemy do bractwa swą Anioła Eterea/
iako iest temu obowiązany, z takim umysłem
na do niego przyłączać, aby chęć i po-
wołanie swoje oświadczył. przecie do Anio-
ła swemu, i wierszy radunek do zwycięż-
stwa pętas, do zaprowadzenia się w certy-
fikacie, przez to czyniał.

III.

Dla dostąpienia odpustu zupełnego przy-
jęciem, trzeba Ewangelizacji wżni-
ęcie, i wierszy Sakrament przyjąć.

IV.

Do przyjąć Bractwa oddać się do oso-
biławy siły Anioła swemu, i prosić go do
by w tym Bractwie będąc, mogli śladnicy Bo-
gu swemu służyć, i swego czasu do towarzy-
stwa Anioła, i do świąt przybyć.

Od rozprowadzania nic nie trzeba dawać; kła-
 sednat co da z dobrej woli; to się na ozdobę y
 potrzebę Bractwa na obrocić według posta-
 nowienia Alemena 2. papieża.

ROZDZIAŁ VIII.

*O Introducziey, ábo wprozédze-
 niu tego Bractwa do ktorego-
 kolwiek Kościoła ábo Páro-
 chiey.*

KTo chce z nabojaństwem ku sś. Aniołom
 Stróżom do takiego Kościoła otrzymać
 to Bractwo wiecznemi ciałym; ma wciynie
 instancja y prośba do Oycy Prowincyała za
 Komunąpęgo s. Pawła pierwszego Pastelura
 ta (puz którym tylko samym Sakonie Bra-
 ctwo) ábo dla odległości Oycy Prowincya-
 la y ostatecznego sta na w Cudze Kraie; tedy do
 Oycy Wikaryusza; którytaż władza dac mo-
 że o B. formę; od którego otrzymawszy po-
 z. w. me. patent ma mieć sub hac forma.

Annotach.

IN NOMINE
SS^{ma} & INDIVIDVÆ
TRINITATIS,

*Ad laudem & Gloriam Beatiss:
Dei Genitricis Perpetuæ Virginis*

MARIÆ

*Dñæ nostræ, piamq; venerationē
SS. Angelorum Auxiliarium
nostrorum.*

FR. N. N. Fratrum Eremitarum Ordinis S.
PAULI Primi Eremitæ, per vtramq; Polo-
niam ac Silesiam Prior Prouincialis, om-
nibus præsentēs litteras visuris, Sala-
tem in Dño sempiter-
nam.

DVM præclara Officiorum
insignia, quibus auxiliares
Angeli, Diuina prouidentia, in

ministerium nostrum, ab ipso
Natiuitatis Ortu destinati, hu-
manum gen^o sibi deuincunt,
deuotæ considerationis inda-
gine contemplamur, dignum,
quin potius debitum semper
arbitramur, vt ijs reuerenti-
am, pro præsentia, fiduciam,
pro custodia, deuotionem, pro
beneuolentia, apud Christi fi-
deles quâ tum in Domino pos-
sumus conciliemus. Sed &
specialia quædam obsequia,
quibus illi Sanctissimi Ordi-
nis nostri Patriarcham D. Pau-
lum Primum Eremitam, pro-
secuti sunt, dum eum viuen-

rem post tot exactos esuriales
 in solitudine annos, dimidij
 panis fragmento specie corui
 (vt piè coniectari licet) assum
 pra quotidie sexaginta annis
 refecerunt, de mortuique Ani
 mam visibiliter in cælum de
 tulerunt, non immeritò nos
 inducunt, vt ad prosequenda
 modo recensita erga ipsos of
 ficia quam plurimos Christi
 fidelium inuitemus. Et ne
 remota hæc ad promouendū
 Angelicum cultum obligatio
 alicui videatur; in promptu
 proxima ipsius Sacrosanctæ
 Sedis Apostolicæ beneficio Sa

cræ Religioni Nostræ specia-
 liter imposita, & litteris Apo-
 stolicis sufficiēter testata ac ex-
 pressa. Quorum vigore Rn-
 dissimo P. Generali & Prouin-
 cialibus Ordinibus Nostri fas est
 Confraternitates sub inuoca-
 tione Sanctorum Angelorum
 Custodum in quibusuis Chri-
 sti fidelium Ecclesijs erigere
 ac instituere, ipsisque sic ere-
 ctis, ac institutis, omnes &
 singulas indulgentias, & quas-
 vis peccatorum remissiones.
 Archiconfraternitati sub ea-
 dem inuocatione de VRBE
 & quibuscunq; Rom. Pont. cō-

cessas communicare. Volentes igitur in Ecclesia N. N. Tit: N.N. Dioec: N.N. deuotionem erga Sanctos Angelos Tutellares excitare, & vtriusque sexus Christifideles ad cultum & venerationem illorum inuitare, ex sincerę deuotionis affectu, quo Sanctos Angelos prosequimur, & ad instantiã N. N. pro vtriusque sexus Christi fidelibus Confraternitatem sub inuocatione sancti Angeli Custodis Auctoritate Apostolica, qua hac in parte fungimur, fundamus, instituimus, ac erigimus, illique

sic

se fundatæ, institutæ, & ere-
ctæ, perpetuæ firmitatis ro-
bur adijcimus, dum modo su-
pra hoc illustriss: Loci illius
Ordinarij expressus accedat
consensus. Et quia ex Indul-
to Sedis Apostolicæ illis tantū
Confratribus, qui huic Con-
fraternitati in Eccles: dicti
Ordinis Nostri nomen dede-
runt, fas est Constitutiones
ac Ordinationes quascunque,
licitas tamen & honestas ac
Sac. Conc. Trident. Sacrisq;
Canonibus minime contrari-
as, condere & ordinare, Volu-
mus & vtriusq; sexus Christi

fideles

fideles, in hanc Confraterni-
tatem inscriptos & pro tem-
pore inscribēdos, obligamus,
vt iuxta Capitula, Ordinatio-
nes, & Statuta Confraternita-
tis nostræ sub eadem Inuoca-
tione in Ecclesia D. Virginis
Claromontanæ institutæ (pre-
sertim iuxta præscripta à Patre
Ordinis nostri in Anno Dñi 1641
edita) se regant & gubernent,
cum sint autoritate Aposto-
lica condita & ordinata. Cu-
pientes autem vt ipsi ac pro
tempore existentes dictæ Cō-
fraternitatis Confratres in pi-
orum operum Exercitijs, Or-

dinationibꝫ prædictis expref-
lis confoucantur, ac magis ad
ea in pofterum exercēda, nec
non alij Chrifti fideles ad di-
ctam Confraternitatem in-
grediendam per amplius in-
uitentur, dictaqꝫ Ecclefia in-
debita veneratione habeatur,
de Apoftolicæ Sedis gratia, ac
indulto speciali, ōnes & singu-
las Indulgentias, ac peccatorū
remiffiones, nec non pæniti-
tiarum relaxationes, quibus
Romana ſub eadem inuocati-
one Archiconfraternitas, per
SS. Pont. V R B A N V M
P. P. V I I I. ſiue quofcunque

illius Prædecessores, dotata, &
 aucta est, eidem Confraterni-
 tati in Ecclesia supradicta per
 Nos institutæ & erectæ præ-
 dictarum literarum Apostoli-
 carum vigore cōmunicamus.
 Volumus insuper, vt Venera-
 bilis huius Confraternitatis
 Capellanus seu Administra-
 tor, sit modernus, & pro tem-
 pore existens dictæ Ecclesiæ
 Rector seu eius Vicarius, qui
 nomina & cognomina omniū
 Christi fidelium in eandem so-
 cietatem ingredi & deuote re-
 cipi petētium in libro ad hoc
 specialiter deputato possit in-

scribere, recipere, & admitte-
 re, ac omnia & singula facere
 quæ Fratres nostri in Eccle-
 sijs nostris, ad hoc deputati fa-
 cere possunt, & ritè consue-
 uerunt, prima tamen erectio-
 nis duntaxat excepta die, pro
 qua inscriptionem, admissio-
 nem, & receptionem huius-
 modi, Ordinis Nostri fratribus
 vel ob eorum distantiam, NN:
 ad quem specialem deuotio-
 nem habemus reseruamus. Ut
 verò Christi fideles intelligant
 cælestes thesauros, non quæ-
 stus aut alicuius lucri gratia ex
 benignitate Sedis Apostolicæ

prouenire, conscientiam oneramus, ne pro huiusmodi admissione, ingressu, scriptura, aliquid temporalis lucri exigat, sed gratis hæc omnia præstet, quemadmodū huius Cōfraternitatis Sanctiones habent & Capitula. Licitum tamen ipsi erit à Confratribus nouiter inscriptis, & pro tempore inscribendis eleemosynam sponte oblatam recipere, & receptam ad ornatum Ecclesiæ vel alios pios vsus, vt eadem huius Confraternitatis Capitula concedunt, conuertere. Illud tamen adiicimus,

ut omnes Christi fideles in
hanc Venerabilem Confraternitatem inscripti, & pro
tempore inscribendi, Festum
S. Angeli Custodis Dominica
Prima post Festum S. Michæ-
lis summa cum deuotione ce-
lebrent, quemadmodum etiã
ipsa Archiconfraternitas, sub
eadem inuocatione Romæ e-
recta celebrare consuevit. Por-
rò ad conseruandã omnimo-
dam conformitatem, cum
Confraternitatibus sub eadẽ
inuocatione in nostris Eccle-
sijs erectis, sæpe dicti Confra-
tres saccis albis in Processioni-

bus, & vexillis, in quib9 ex vna
parte S. Angelus Custos, dex-
tra manu puerum tenens, ex
altera verò S. Paulus primus
Eremita visibiliter post mor-
tem Angelicis manibus in cæ-
lum delatus, sit depictus, vti
debeant. In quorum fidem
præsentes Sigillo Prouinciæ
Nostræ & Confraternitatis
munitas manu propria subscri-
bimus. Dat: in Claro Monte
Czestochouien. Die Men-
sis. Anno.

Subscriptio, sigillum Patris eiusdem.

Sigillum Confraternit.

Subscriptio Administr. m.p.

Anyolách.

W tym Patentem wdać się do Jego Mo-
ści Kieża Biskupa, albo Oficera General-
nego tej Diocezy w której on Ko-
ściół jest o admisyę / a ztym czas y dzień ra-
znaczyć / którego będzie miał obprawować
się Introdukcyę / na która tak najlepiej się
przygotować / y przysposobić apparatus
Bractich / osobliwie Obraz / Choraziew / Kil-
kąt kap / y świece lane mieć / a jeżeli by tak przed-
ko na to zdobyć się nie mogli / tedy przyna-
mniey mieć kilkąt kap Bractich / y kilkąt świec
woskowych nie małych / dla Procesyey.

Sposob tedy ten powinien być na Intro-
dukcyę tego Bractwa.

I.

Przed Introdukcyą na kilkąt Dzień przed public-
kować to Bractwo z Ambony po kazaniu y
dnie Introdukcyey jego nazywać.

II.

Dnia nazywanego / który przynależy być
abo w zacne iakie święto / w które najwiecej
by kontur bywa ludzi / iako w święto pa-
trona owego Kościoła / albo w dzień powsta-

Bractwo o sę.

cznia tegoż Kościoła bądź w ktorakolwiek
 Niedziele. Rano na początku Mszey wiel-
 kiej będzie Procesya z Niewielkym Sę-
 kramentem. Wpół Mszey Kazanie które be-
 dzie odprawował ten Ociec, który będzie In-
 trodukował to Bractwo, na którym zaleci na-
 bożność, które powinien każdy mieć do An-
 yola Stroja: bądź też weźmie taką inną ma-
 teryę według upodobania swego, tylko aby
 przywiódł te materyę do rzeczy tego Aktu
 bo Introdukcyey, która się odprawuje.

III.

Następem Kazania ma publikować Introdu-
 kcyę lub popolską lub po łacinie tymi słowy.

Ego Fr. NN. Ordinis Sancti Pau-
 li Primi Eremitæ vel NN. autoritate
 mihi concessa ab A. R. P. Prouincia-
 li NN. fundandi in hac Ecclesia, Cō-
 uentu, vel Oppido N. Confraternita-
 tem S. Angeli Custodis. Ideo idē
 Ego Nomine & autoritate Reue-
 rendissimi P. Generalis Ordinis S.

Anyolách.

Pauli primi Eremitæ, in simul nomi-
 ne & autoritate A R. P. Prouincia-
 lis, ac totius sacri Ordinis huiusPro-
 toeremitici instituo, planto, &c. Cō-
 fraternitatem sancti Angeli Custodis
 in hac Ecclesia NN. Diocesis N. cū
 omnibus gratijs, Priuilegijs & In-
 dulgentijs, quibus solent huiusmo-
 di Confraternitates, potiri, frui, &
 gaudere, ad laudem Sanctissimæ &
 Indiuiduæ TRINITATIS, Honorē
 Beatissimæ Virg: MARIAE, SS. An-
 gelorum Custodum, Beatissimi Pa-
 tris Pauli Primi Eremitæ, ac Sancto-
 rum & Sanctarum Dei. Et hoc in
 Nomine Patris, & Filij, & Spiritus
 sancti, Amen.

To odp:awiroşy. Te Deum laudamus
 śpiewać/ we dzwoony wŝytkie dzwoniac/ po
 trozym śpiewaniu Nŝa śpiewana sie dokoń-

IV.

Po obiedzie przed Wieszporem dobra go-
dzina/ we dzwoon dzwonić na Kongregacya/
abo zgromadzenie ludzi/ stoł na gotować/ przy-
krywszy przykryciem iakim/ na którym Bru-
cyfik postawić między para świec na lichta-
rach zapalonych/ a przytym położyć Re-
gestr Bractey do wpisowania/ także y skryzyn-
kę Bractwa/ jeżeli bydy może/ abo misieczkę Cy-
nowa na iakmużne / ktora beda ofiarować z
swey dobrej woli.. Gdy sie przyśedysz Ociec
ktory Introdukuje to Bractwo/ Exhortacya
miec będzie/ po ktorey Veni creator odśpie-
wają.

V. Emitte Spiritum tuum & creabunt.

R. Et renouabis, &c. iako jest wyżej.

Wstawy Regestr wyżej położonym spo-
sobem/ przypinować proszacych sie do Brac-
twa/ iako jest wyżej.

Gdy sie ich wpisze kłaniaszcie/ tedy może
Ociec Duchowny/ nie tylko na każdym z oso-
bna/ recepcya y admissya abo przyściecie mo-
wić/ ale y nad ona oraz kłanasia / boby to

Anychłch.

rtelka praca w niemáłym gromádbzeniu lu-
dzy nád kazdym z osobná mowić.

To wpisowáníe może byóś y przez cały
Tiešpor. Po wpisowáníu tych wšytkich
teozy prágneli byóś w tym Bráctwie / może
byóś powtore mála przemowá do Bráctey
y Siostr przyietych / także y do inšych wpo-
mínájac y prośiac ich / áby sie w powinnošci
swoey poežurali / drugich także do tego na-
beżeńštwá prowadzili. Já tym Te Deum
laudamus zdepšerowác / po Te Deum lauda-
mus Litáno o šš Anychłch odpráwić przy-
berašy. Sancti Angeli Custodes nostri de-
scendite nos in praelio, vt non pereamus in
tremendo iudicio.

Ź. Angelis suis Deus mandauit de te.

R. Vt custodiant te &c.

Ź. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ź. Dominus vobiscum,

R. Et cum spiritu tuo.

ORATIO.

DEVS qui ineffabili prouidē-
tia tua, &c. vt supra.

O R A T I O II.

DEfende quæsumus Domine
Beata MARIA semper Virgine in
tercedēte, Angelis Custodib9
custodientibus, istā ab omni
aduersitate Confraternitatē,
& familiam hanc, toto corde
tibi prostratam, ab hostiū cle-
menter tuere insidijs. Per Do-
minum nostrum, &c.

Kozchodzacych sie pokropić mowiac:
Benedictio Dei Omnipotentis Pa-
tris, & Filij, & Spiritus sancti, descē-
dat super vos, & maneat semper.

Część Trzecia.

O Odstąpieniu w tym Bractwie y o
nabożeństwie do Śś. Anyolom
Strożom naszym.

Pobudka do Nabożeństwa ku Anyolom Stro-
żom naszym.

O Świecony od Anyolá Ráphalá Tobia-
asz, zawoławszy do siebie Syná którego
mu tenże Anyol z drogi baletkiew zdrowo przy-
tworzył, rzecze. Co też możemy dać temu
Młodziemu światemu? Któremu Syn odpowie.
Coż mu zapłaciemy? albo co się mo-
że godnego jego dobrodziejstwom należeć?
On mię zaprowadził y przyprowadził zdro-
wo, pieniądze od Gabellá sam odebrał, zo-
ne mię zjednał, y diabelstwo od niey odpadził,
wejela siey rodziców nabrał, y mnie same-
go od pożarcia Ryby wybawił: spłacił to
że y ty widziś światło niebieskie, wieleś miy od
niego dobrego wzięli: Coż mu tedy słusznego
dać za to możemy? ale proś cie moy Wy-

Bractwo o śs.

cze/ choćby chciał przytęć połowice z tych
 dobr/ któreśmy z sobą przywieśli/ ci. A my też
 co tak godnego y słusznego damy Aniołom
 Strożom naszym/ za tak wierno y pilno ich
 straż/ ktora około nas przez tak wiele lat od-
 prawia. Co za tak wężynne y chetne poslu-
 gi/ tym Duchom nam wstuguiacym? Co
 za tak wiele rad/ y napominania mądrym po-
 radnikom? Co za pomoc ich y ratunek tym
 męznym Kycerzom. Co nasza też za tak
 wiele dobrodziejstw/ tym naszym przychyl-
 nym dobrodziejcom? Oni bowiem są którzy
 popędliwość w nas do grzechu krocza/ którzy
 nam za nami wojują/ przeciwko diabłu zwy-
 cięstwo iednąia? Ktorzy nas do płaczu serdec-
 zney struchy/ pokuty/ y modlitwy pobudzają
 / ktorzy nasze pobożne sprawy do Ciebie z
 radością zanoszą. Oni są bracia nasza/ kto-
 rzy nas bardzo miłują/ nas roszczą namiętnością/
 bronią od złych przygod/ naszego przyścicia
 do Ciebie oczekiwania/ y żądania tego/ aby się
 nami Rząskie miasteczka napełniły. Cisa
 Duchowie święci/ ktorzy przy nas gdy spie-
 my przytomności są Stojami/ gdy się mo-
 dlimy

Anyelách.

blimy bawia się przy nas z weselem / Ktoży
nas na dusi y na ciele oświecá / wyciśtách y
dol-gliwościách cieśa / na wodách / na siemi-
nam dopomagá / od chorob częstokróć wy-
barwá. Ktoży nas umierájących pośil-
ku / w wórze świecý potwierdzá / ob-
ducházłostliwego broní / á po otrzymanym
zwyciestwie / do Ráju ábo Czystá prowadzá /
y tam nawiedzá y cieśa. Coż im tedy da-
my / ábo co godnego będziemy mogli wyry-
ślic ich dobroczynności. Bäste nie inšego /
tylko żebyśmy im nabożeństvo rośelákie z
sercá wprzymego y goracým áffektem po-
kázowali. Dla tegoż się tu niektóre znáki na-
bożeństwa przeciwko Anyołom trotko podá-
dá / przez które Bráćia y Siostry / chęś swo-
is serdeczina / z tey strázy Anyelstey / przeciw-
ko Chryslusowi y Przenáświerśey Máce-
lego / y Anyołom Strojóm swoim oświád-
czáć będa.

ROZDZIAŁ I.

W kto

Bractwo o s.

W którym jest Summariusz odpus-
tów Bractwa tego.

I.

Pozwala Ociec S. Braci y Siostron/
ktory prawdziwie za grzechy swoje żalnac/
onych sie wyznawadai y Naswietly Sa-
krament przyima/ tego dnia ktorego do Brá-
ctwa beda przyieci/ odpust zupełny / y wszy-
tkich grzechow zgładzenie.

II.

Tęże Braci y Siostron/ ktorzy Janie-
nia I E Z V S sercem albo wsty w godzinie
śmierci wzywac beda. Odpust zupełny.

III.

Także na śmięto Anyoła Strojá/ ktore w
pięrośa Niedzieli po s. Michale p. x p. a. a/
zupełny Odpust/ y wszystkich grzechow zgła-
dzenie: ktorego też odpustu mogą dostąpić
wszyscy wierni Chrystusowi/ choć w Brá-
ctwie nie beda/ tylko żeby Kościół albo Ká-
plica tego Bractwa nawiedzili/ a w to Świe-

Azyolách.

to prawdytowy žal zá grzechy mieli / y onych
sie wyspowaďawoſſy ſwíetſſy Sákrá-
ment przyieli.

IV.

Takſe ná Swíeto Apoſtolow ſs. Piotrá y
Páwla: ná swíeto ſs. philippá y Jáku-
bá: ná wtora Wiedziela Miesiaca Czerwcá: zupełny
Odpuſt.

V.

Ná káſda záſie Wiedziela wtora inſſych
Miesiacow / ſiedm lat y tyle rázy dni czter-
dzieſci.

VI.

Ná swíeto Národzenia Boſzego. Wczy-
ſcienia Błogoſławionej Pánny Máryey: ná
s. Michał dnia oſmego Májá: ná s. Stáni-
slaw: ná s. Janá Chrzcićiela národzenie: ná
dzień s. Páwla pierwſzego Puſtelniká / ná
dzień s. philippá Weriſſá: ſiedm lat y tyle
rázy dni czterdzieſci.

VII.

Z teyſe láſki Wycá swíetego 60 dni Odpuſt

Bractwo o is.

su sa pozwolone Braci y Siostrze/ ile kto
 na Schadzke iaka przybede/ ile kto Offici-
 um Anyela Stroza beda odprawia/ lubo to
 w osobnosci/ lubo na Schadzce; ile kto
 pielgrzymy/ v bogie/ w domu przyima/ iak
 mazine dadasz/ abo iaka Chrzescianska wzyw-
 nosc potrzeba; strony przecierne pogodza; Cia-
 la umarlych na pogrzebie Chrzescianskim
 do grobu zaprowadza; gdy za Tasmietnym
 Sakramentem/ abo gdy do chorego nieso
 poyde/ abo w ten czas gdy dzwonek wstyska
 na klanie v lekarnosy Pacierz y Pozdrowie-
 nie Anyelskie zmowia; abo tez chorego pe-
 cia; gdy kogo na droge zbawienia naprowa-
 dza; gdy Boszego przykazania/ abo inszych
 rzeczy do zbawienia nalezacych nauca; abo
 gdy co dobrego wzyma.

VIII

Dostepuia tez 300 dni odpustu/ ile kto na
 wnieśenych Procesyach tego Bractwa za
 Tasmietnym Sakramentem ida.

IX.

Na koniec 25. dni odpustu pozyskuia/ ile

Anyolách.

Proč po dzwonieniu ná Vačierze ráno, to pos-
lanoie, y w wiecier, Modlitwe przydádza
Aniele mnie tobie od Boga zleconego, ič. ič.

ROZDZIAŁ II.

*W tym Rozdziale iest Officium S.
Anyolá Strožá, dla Anyelskie-
go Bráctwá y łacínskie y pol-
skie, także y drugie przydáne
z Officium wielkiego zebráne.*

O F F I C I V M S. A N G E L I C Y S T O D I S,

*Ex varijs approbatu Ecclesie Hymnis, Antis-
phonis & Orationibus collectum.*

AD MATVTINVM.

San-

Angeli Custodis

Sancti Angeli Custodes nostri, defendite nos in praelio, ut non pereamus in tremendo iudicio.

Domine labia mea aperies.

Et os meum annuntiabit laudem tuam.

Deus in adiutorium meum intende.

Domine ad adiuuandum me festina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum, Am. Allelu.

A Septuagesima vsq; ad Pascha loco Allelu
dicitur Laus tibi Domine Rex æternæ gloriæ.

H Y M N V S.

Adeste sancti cœlites,
Et à quiete noxia

Mersos sopore tollite,

Deo propinquos iungite.

Per vos beati præpetes,

Phantasma noctis decedat:

Quicquid tenebris horridum

Nox intulit culpæ, cadat.

Vni Deo sit gloria,

Decora sit laudatio;

Officium S.

*Vestraque de presentia
Nobis sit exultatio.*

ANTIPHONA.

Reverfus est Angelus, qui loquebatur in
me; & suscitavit me, sicut virum qui
suscitatur à somno suo.

*℟. In conspectu Angelorum psallam ti-
bi Deus meus.*

*℞. Adorabo ad templum sanctum tuum,
& confitebor nomini tuo.*

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui es
sanctorum gloria Angelorum; clemē-
tiam tuam suppliciter exoramus, ut per il-
los semper, & ubique, opportunum tuz
ineffabilis providentiæ auxilium sentia-
mus, Per Dominum, &c.

AD LAVDES.

Sancti Angeli Custodes nostri, &c. *ut
supra.*

Deus in adiutorium meum intende.
Domine ad adjuvandum me festina.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui, &c.

Angeli Custodis.

H Y M N V S.

O Rbi paterator oprime,
Qui quicquid est, potentia
Magnum creasti, nec regis
Minore providentia.
Ad Deo, supplicantium
Tibi, regum ceteri:
Lucisq; sub crepusculum,
Lancem novam da mentibus.
Tuusq; nobis Angelus,
Signatus ad custodiam,
Hic adsit: à contagio
Qui criminum nos protegat,
Metum propellat hostium
Nostrum procul definibus:
Pacem procuret civium,
Fugetq; pestilentiam,
Deo Patri sit gloria,
Qui quos redemit filius,
Et sanctus vnusq; spiritus,
Per Angelos custodiat, Am.

ANTIPHONA.

Laudemus Dominum, quem laudant
Angeli, quem Cherubim & Seraphim.

Officium S.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclamant.

¶. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini.

¶. De manu Angeli.

Oremus.

Magnificet te Domine, sanctorum Angelorum tuorum felicitas, quia & illis gloriam sempiternam, & illorum nobis opem ineffabili providentia contulisti. Per Dominum nostrum, &c.

AD PRIMAM.

Sancti Angeli custodes, &c. *ut supra.*

Deus in adiutorium meum intende, &c. *ut supra.*

H Y M N V S.

O Gloriosi Principes
Coeli, triumphales Duces,
Simul creati cum nouâ
Nascentis Orbis Machina.

Vos inuocamus supplices,
A nobis famem pellite:
Sint bella longe, sit lues;
Sint prosperi vite dies.

Angeli Custodis.

*Vni Deo sit gloria,
Decora sit laudatio :
Vestrag de presentia,
Nobis sit exultatio.*

ANTIPHONA.

IN conspectu gentium nolite timere, vos
enim cordibus vestris adorare, & ti-
mete Deū, Angelus enim eius vobiscū est.

V. Stetit Angelus iuxta aram templi.

*R. Habens turribulum aureum in manu
sua.*

Oremus.

OMnipotens & misericors Deus, qui
nos Angelica custodia munire digna-
tus es; concede quæsumus, vt tanta prote-
ctione securi, & à prauis cogitationibus li-
beremur in mente, & ab omnibus aduer-
sitatibus eruamur in corpore. Per Domi-
num nostrum, &c.

AD TERTIAM.

Sancti Angeli custodes nostri, &c.

vt supra.

Deus in adiutorium meum intende, &c.

vt supra.

Hyp

Officium S.

H Y M N V S.

Nunc ô beati Spiritus,
Adeste nobis cœlitus:
Et nos volatu perpeti,
Inferis cœli sedibus.
Ut mox leuati vinculis,
Graviq; mole corpori,
Migremus ad vos illic,
Choro locati cœlico.
Vni Deo sit gloria,
Decora sit laudatio:
Vestraq; de præsentia,
Nobis sit exultatio.

ANTIPHONA.

Visit Dominus, quia custodiuit me An-
gelus eius & hinc euntem, & ibi com-
morantem, & inde hac reuertentem.

V. Dominus sit in itinere nostro.

R. Et Angelus eius comitetur nobiscum.

Oremus.

Presta nobis quæsumus Domine, auxi-
lium gratiæ tuæ; ut sanctorum Angeli-
rum cultui conuenienter intenti, liberemur

ab ho-

Angeli Custodis.

ab hostibus mentis & corporis. Per Dominum nostrum, &c.

AD SEXTAM.

Sancti Angeli custodes nostri, &c. *ut supra.*

Deus in adiutorium, &c. *ut supra.*

H Y M N V S.

Clues supernæ Curie,
Nostræ salutis vindices,
Cœlestis oræ nuntij,
Regni superni milites.
Intra Tonantū Regiam,
Choros agentes psallite:
Et nos ab Orci faucibus,
Manu potenti tollite.
Vni Deo sit gloria, &c. *ut supra.*

ANTIPHONA.

OMnes sunt administratorij Spiritus, in ministerium missi, propter eos qui hereditatem capiunt salutis.

℣. Benedicite Dominum omnes Angelicius.

℞. Potentes virtute facientes verbum illius.

Ore-

Officium S.

Oremus.

Deus omnium fidelium pastor & rector,
famulum tuum N. quem Pastorem Ec-
clesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice,
& sanctorum Angelorum patrocinio
concurrentem, unâ cum Antistite nostro, &
omnibus Angelicæ Confraternitatis, Fra-
tribus, Protectoribus, & Benefactoribus
perpetua defensione cõlerua. Per Domi-
num nostrum, &c.

AD NONAM.

Sancti Angeli Custodes, &c. *vi supra.*
Deus in adiutorium meum, &c. *vi supra.*

HYMNVS.

O Principes Altissimi,
Dei fideles Nuntij,
Ad vos gementes tollimus,
Manus, & vota pandimus.
Nunc ira satū percitum,
Nobis Tonantem flectite,
Sauire pauperū debitū,
Nec in reos permittite.
In Teo sit gloria, &c. *vi supra.*

Anti-

Angeli Custodis

Antiphona.

O Dominator cœlorum, mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timore & tremore magnitudinis brachij tui; vt metuunt qui cum blasphemia veniunt aduersus sanctum populum tuum.

V. Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum.

R. Et eripiet eos.

Oremus.

Illustra Misericors Deus Diuina gloria tua Regem nostrum, Reginam, & prole Regiam, eiusq; exercitum, custodia & cauteſta Angelorum circumda, vt omni gentium & Hæreticorum feritate depressa incessabili te gratiarū actione laudemus. Per Dominum nostrum, &c.

AD VESPERAS.

Sancti Angeli Custodes, &c. *vt supra.*

Deus in adiutorium meum, &c. *vt supra.*

H Y M N V S.

Custodes hominum, psallimus Angelos,
Natura fragili, quos Pater addidit

Coele-

Angeli S.

Caleſti, comites, inſidiantibus
Ne succumberet hoſtibus:
Nam quod corruerit proditor Angelus,
Conceſſus merito pulſus honoribus:
Arden. inuidia pelleret nititur
Quos celo Deus aduocat.
Iuſtos igitur peruigil aduola,
Aut tens patria de tibi credita,
Tam morbo animi quam requieſcere
Quicquid non ſinit incolis.
Sancta ſic Triadi, laus pia ingiter,
Cuius perpetuo numine machina
Triplex hic regitur, cuius in omnia,
Regnat gloria ſacula, Amen.

Antiphona.

SANCTI ANGELI CUSTODES nostri defendite
nos in praelio vt non pereamus in tre-
mendo iudicio.

Ÿ. Angelis ſuis Deus mandauit de te.
R. Vt cuſtodiant te in omnibus vijs
tuis.

Oremus.

DEUS qui ineffabili prouidentia, ſanctos
Angelos tuos ad noſtram cuſtodiam
mittere

Angeli Custodis.

mittere dignaris; largire supplicibus tuis,
& eorum semper protectione defendi, &
æterna societate gaudere. Per Dominum
nostrum, &c.

AD COMPLETORIVM.

Sancti Angeli Custodes, &c. *ut supra.*

Conuerte nos Deus salutaris noster,

Et auerte iram tuam à nobis.

Deus in adiutorium meum intende.

Domine ad adiuuandum me festina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio & nunc & semper,

&c. *ut supra.*

HYMNVS.

TE lucis ante terminum,

Rerum creator poscimus;

Ut nos quiescentes, tuus

Hac nocte seruet Angelus.

Per hunc recedant somnia,

Et noctium phantasmata:

Hic, supplicum victus prece,

Noctis fuget pericula,

Presta beata Trinitas,

Conce-

Officium S.

*Concede simplex unitas,
Ut peruigil sit. pro tuis
Missus minister seruulis.*

Antiphona.

Angeli, Archangeli, Throni, Dominationes, Principatus, & Potestates, Virtutes coelorum, Cherubim atq; Seraphim intercedite pro nobis, ut vigilemus cum Christo, & requiescamus in pace.

V. Scuto circumdabit te veritas eius.

R. Non timebis à timore nocturno,

Oremus.

Visita quæsumus Domine habitationem istam, & omnes insidias inimici ab ea longè repelle; Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, & benedictio tua sit super nos semper, Per Dominum nostrum,
&c.

Aliud Paruum.

O F F I C I V M

Collectum ex Maiori Officio, approbato, à PAVLO V. & omnibus ad recitandum concessio.

Liberum autem erit, siue hoc Officium, siue prius positum ad placitum, pio Sodali recitare,

AD MATVTINVM.

Domine labia mea aperies,
Et os meum annuntiabit laudem tuam.

Deus in adiutorium meum intende.

Domine ad adiuuandum me festina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen. Allel.

A Septuagesima, vsq; ad Pascha loco Alleluia dicitur: Laus tibi Domine, Rex æternæ gloriæ.

Hymnus

H Y M N V S.

Custodes hominum psallimus Angelos,
 Nature fragili, quos Pater addidit
 Cælestis, comites: insidiantibus
 Ne succumberet hostibus.

Nam quòd corruerit proditor Angelus,
 Concessis meritò pulsus honoribus:
 Ardens inuidiâ pellere nititur
 Quos cælo Deus aduocat.

Huc custos igitur, peruigil aduola,
 Auertens patria de tibi creditâ,
 Tam morbos animi, quam requiescere
 Quicquid non finit incolas.

Sancta sit Triadi, laus pia iugiter,
 Cuius perpetuo numine machina
 Triplex hæc regitur, cuius in omnia
 Regnat gloria sæcula, Amen.

Antiphona.

Benedicite Domino omnes Angeli eius
 potentes virtute, facientes verbum illi-
 us, ad audiendam vocem sermonum eius.
 ♀. In conspectu Angelorum psallam
 tibi Deus meus.

Angeli Custodis

R. Adorabo ad templum sanctum tuum,
& confitebor nomini tuo.

Oremus.

DEVS qui ineffabili providentia, sanctos
Angelos tuos, ad nostram custodiam
mittere dignaris, largire supplicibus tuis, &
eorum semper protectione defendi, & æ
terna societate gaudere. Per Dominum
nostrum Iesum Christum, &c. Qui tecum
vivit, &c.

AD LAVDES..

Deus in adiutorium meum intende.

Domine ad adiuuandum me festina.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui sancto;
&c. Alleluia.

HYMNVS.

Æterne Rector syderum,
Qui, quidquid est, potentia;
Magna creasti. nec regis
Minore providentia,
Adesto supplicium
Tibi reorum coetui,
Lucisq; sub crepusculum

Officium S.

Lucem nouam da mentibus,
Tuusq; nobis Angelus
Electus ad custodiam.
Hic adsit: à contagio
Vt criminum nos protegat.
Nobis Draconis amuli
Versutias exterminet;
Ne rete fraudulentia
Incauta neſciat pectora.
Metum repellat hostium
Noſtris procul de finibus:
Pacem procuret ciuium,
Fugetq; peſilentiam.
Deo Patri ſit gloria,
Qui, quos redemit Filius,
Et ſanctus vixit Spiritus,
Per Angelos custodiat, Amen.

Antiphona.

R Euerſus eſt Angelus; qui loquebatur
in me, & ſuſcitauit me, quali virum,
qui ſuſcitatur à ſomno ſuo
✠. In conſpectu Ange-
lorum pſallam ti-
bi Deus meus,

Angeli Custodis

R. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Oremus.

Deus qui ineffabili prouidentia, &c. *ut supra.*

AD PRIMAM.

Deus in adiutorium meum, &c. *ut supra*

HYMNVS.

I Am lucis oras sydere,
Deum precamur supplices,
Ut in diurnis actibus,
Nos seruet à nocentibus.

Linguae refrenans temperet,
Ne leti horror insonet:
Visum fouendo contegat,
Ne panitates hauriat.

Sint pura cordis intima,
Absistat & recordia:
Carnis terat superbiam,
Potus cibiq; parcitas,
Ut cum dies abscesserit,
Noctemq; sors reduxerit,
Mundi per abstinentiam,

Officium S.

Ipsi canamus gloriam,
Deo Patri sit gloria,
Eiusq; soli Filio,
Cum Spiritu Paraclito,
Nunc, & per omne seculum, Am.

Antiphona.

Angelis suis Deus mandauit de te, vt eu-
stodiant te in omnibus vijs tuis.

℣. Stetit Angelus iuxta aram templi.

℞. Habens cuthbulum aureum in ma-
nu sua.

Oremus.

Deus qui ineffabili prouidentia, &c. *vt*
supra.

AD TERTIAM.

Deus in adiutorium meum, &c. *vt supra.*

HYMNVS.

Nunc sancte nobis Spiritus,
Vnum Patri cum Filio,
Dignare promptus ingeri,
Nostro refusus pectori.
Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessionem personent,

Flam.

Angeli Custodis,

Flammescat igne charitas,
Accendat ardor proximos.

Presta Pater piissime,
Patrique compar vnice,
Cum Spiritu Paracrito
Regna per omne seculum, Am.

Antiphona.

Laudemus Dominum quem laudant
Angeli, quem Cherubim & Seraphim
Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclamant.

¶ Ascendit fumus aromatatum in con-
spectu Domini.

ix. De manu Angeli.

Oremus.

Deus qui ineffabili prouidentia, &c.
ut supra.

AD SEXTAM.

Deus in adiutorium meum, &c. *ut supra.*

Antiphona.

Rector potens verax Deus,
Qui temperas rerum vices,
Splendore maxè illuminas,
Et ignibus meridiem.

Officium S.

*Extingue flammam litium,
Aufer calorem noxium,
Confer salutem corporum,
Veramq; pacem cordium.*

*Presta Pater piissime,
Patriq; compar Vnico,
Cum Spiritu Paraclito,
Regnans per omne saculum, Am.*

Antiphona.

Angeli eorum semper vident faciem Patris mei qui in coelis est.

Y. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

*R. Adorabo ad templum sanctum tuum
& confitebor nomini tuo.*

Oremus.

Deus qui ineffabili providentia, &c. *ut supra.*

AD NONAM.

Deus in adiutorium meum intende, &c. *ut supra.*

HYMNVS.

R *erum Deus tenax vigor,
Immotus in te permanens,*

Angeli Custodis.

Luce diurna tempora,
Successibus determinans.
Largire lumen vespere,
Quo vita nunquam decidat,
Sed premium mortis iacta,
Perennius inestet gloria,
Fasta Pater piissime,
Patrique compar Vnice,
Cum Spiritu Paraclito
Regnans per omne seculum, Am.

Antiphona.

Laudate Deum omnes Angeli eius, lau-
date eum omnes virtutes eius.

V. Adorate eum.

R. Omnes Angeli eius.

Oremus.

Deus qui ineffabili providentia, &c. *vt sup.*

AD VESPERAS.

Deus in adiutorium meum intende,
&c. *vt supra.*

Hymnus.

Custodes hominum psallimus, &c. *vt supra*
in matutinis.

Officium S.

Antiphona.

S. Angeli custodes nostri defendite nos in
prelio vt nō peream⁹ in tremēdo iudicio.

Ÿ. In conspectu Angelorum psallam ti-
bi Deus meus.

℞. Adorabo ad templum, &c. *vt supra.*

Oremus.

Deus qui ineffabili prouidentia, &c. *vt
supra.*

AD COMPLETORIVM.

Conuertere nos Deus salutaris noster, &c.
Deus in adiutorium meum, &c. *vt supra.*

Hymnus.

TE lucis ante terminum,
Rerum Creator pōcimus;
Vt pro tua clementia
Sis p̄sul, & custodia,
Procul recedant somnia,
Et noctium phantasmata;
Hostemq; nostrum comprime,
Ne polluantur corpora.
Presta, Pater p̄ssime,
Patriq; compar Vnice,

Angeli Custodis.

Cum Spiritu Paraclyto
Regnans per omne seculum, A.

Antiphona.

Benedictus Deus qui misit Angelum suum & eruit seruos suos, qui crediderunt in eum.

V. Custodi nos Domine vt pupillam oculi.

R. Sub vmbra alarum tuarum protege nos.

Oremus.

Vilita quæsumus Domine habitationem istam, & omnes insidias inimici ab ea longe repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant & benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum nostrum Iesum Christum, &c.

Orationem sequentem deuote post officium recitantibus Leo X. Papa, de seclis & culpis in eo persoluendo ex humana fragilitate contritus & dicitur flexis genibus.

Sacrosanctæ & indiuiduæ Trinitati, crucifixi Domini nostri Iesu Christi humanitati, Beatissimæ ac gloriosissimæ Virginis

Officium S.

Mariæ facunditati atq; integritati, & omniũ
Sanctorum vniuersitati, sit sempiterna laus,
honor, virtus, & gloria ab omni creatura, no-
bisq; remissio peccatorum, per infinita tæ-
cula sæculorum, Amen.

Et beata viscera Mariæ Virginis quæ por-
tauerunt æterni Patris Filium.

Et Beata vbera quæ lactauerunt Chris-
tum Dominum. Pater noster, Ave Maria.

O F F I C I U M
M A L E,
S. A N Y O Ł A S T R O Z A.

*Z rozmaitych Hymnow, Koilekt, y
Antyphon od Kościoła ś. przyiętych
sporządzone, y po Polsku prze-
tłumáczone.*

N A I V T R Z N I Ą.

*S*więci Aniołowie stróżowie nášzy broni-
cie nas w potrzebie nášzy, abyśmy nie zgi-
nali

Anioł Stróż.

neli na ścieżnym sadzie państwu.

Y. Panie otwórzysz mi drzwi moje.

R. A wstać moje będą sławie chwale twojej.

Y. Boże pospiesz tu wspomóżeniu memu.

R. Panie potwórz się tu ratunku memu.

Y. Chwała Tytu / y Synowi / y Duchowi ś.

W. Jako była na początku / y teraz y zawsze / y

na wieki wieków / Amen. Alleluia. od Sta-

rego zapustu aż do Wielkieynocy, miasto Al-

leluia mówić: Chwalił cię Chryste Boku wie-

czney chwały.

H Y M N.

Duchowie święci przychodźcie,

A nieszczęścia rozwiążcie.

Od szkodliwej nam gnusności,

Nas wiodąc do pobożności.

Przez was święci Aniołowie

Cokolwiek nas głębi duchowie

Wznieśli, pragniech odcygnąć,

A czysta myśl nasza będzie.

Bogu chwała bądź i dnie,

W Trocy świętej chwalebnemu.

A nam z waszej obecności,

Niechaj przybędzie radości. Am.

Antia

Officjum S.

Antiphona.

Wrocił sie Anioł który mówił we mnie/
y obudził mnie / iako meża który bywa obu-
dzony ze snu swego.

R. Przed obecnością Aniołowo troych/
spiewać ci bede moy Boże.

R. Bodeć oddawał cześć w Bosctwiele
twoim / y bode wyznawał imię święte twoie.

Modlitwa.

Wszehmegacy wleczny Boże / którzyś
uścisł wala świętych Aniołowo troo-
ich / prosimy pckanie świętey łaskowości
twoiey / abyśmy przez nich ná káżdym miey-
scu / y káżdego czasu / na cwoim wney opáczno-
ści twoiey dogodnego ráunku doznawali.
Przez Páná nášego Jezusa Chrystusa / który
z toba żywie y tróluie w jedności Duchá s.
ná wiéki wieków / Amen.

Pánie wstusłay modlitwe moje.

W mólimie more niech do ciebie przyidzie.

R. Błogosławmy Pánu.

R. Bogu dzieli.

R. A wiernych dusz przez miłosierdzie Boże
niech odpoczywá w pckom / *R.* Amen.

Aniolá Strojá.

N A L A V D E S.

Swieci Aniolowie stroże wie náš! / brońcie
nas w potrzebie nášey / abyśmy nie zgine-
li / na strážnym sadzie pánstím.

Boże pospiesz tu w pomózeniu memu.

Pánie potwórz sie tu rátnku memu.

Chwala Oycu / y Synowi / y Duchowi s.

Jako była ná počátku / y teraz / y záwsze /
y ná wieki wieków / Amen. Alleluia.

H Y M N.

Boże iedyny w istności,

Troiaki w osobiedności,

Któryś świat stworzył w możności,

Rządziś w dziwney opátrotności.

Słysz prozby wolájących.

Tobie w modlitwach służących,

Gdy wychodzą tienie nocne,

Oświeć nas światło wszechmocne.

Posly nam Aniolá twego.

Do strážy udznáczonego.

Który nas niechay od głości

Strzeże, záchowa / prosności.

Niech będzie nie pokálaný,

Czyśly żywot, bez przygány.

Niech

Officium S.

Niech twa pałamy miłością,
Zá Anyelska opátznością,
Wieczna chwała Tyu, który
Niech strzeże przez swe Anyoły,
Których Syniego wyzwolił,
Duch święty łaska ozdobił.

Antiphona.

Chwalmy Páná i terego chwała Anyołów
wie/ Ktoemu Cherabinowie y Seráfimow
wie/ Święty/ Święty/ Święty/ głosy nie
wstawiaćcami śpiewaia.

Ź. Podniosł się dym wódśięznego kádze
nia przed oblicze Boże.

Rz. Z Kełu Anyelskich.

Modlitwa.

Niechay cie wielbi Pánie Świętych An
yolow twoich/ błogosláwione szczęście/
iżes y onych chwała wieczna/ y nas ich po
mocą/ przez niewymorona swoje opátzność
obdarzyć raczył. Przez Páná nášego/ ić.

NA PRIME.

Świeci Anyolowie stróžowie náši/ ić. id-

ko wyżej.

Boże

Anyol i strożá.

Boże pospiesz, rc.

Chwała Wyca, rc.

H Y M N.

O Przechwalebni Hetmáni,
Sławni w niebie tryumfáni,
Którzyście jarażem z nowa,
Stáneli świata máchinga.

Prosimy was glod odpadźcie,
Woyny, powietrza: a rzadźcie
Nas w porządnym pokoiu,
Niech dni beda próżne boiu.

Bogu chwała bądź iednemu,
W Troycy świętey chwalebne mu,
A nam z wáśey przytomności,
Niechay przybedzie radości,

Antiphona.

Przy obecności narodow nieboycie sierwoy
abowiem w sereách wáśeych poklon odda-
waycie, a boycie sie Bogá. Anyol borolent
iego z wánni jest.

Ź. Stánał Anyol przy Oltarzu Kościel-
nym.

R. Młádc Pádśelnice złoto w roce swoiey.

Mo.

Officium S.

Modlitwa.

WSzechmocy y wleczny Boże/ Ktoś
nas straża Anielska opatruje raczył/
daj nam to prośimy/ abyśmy za taką ich o-
bioną będąc bezpieczeni/ y od złych myśli
byli na duszy wyzwoleni/ y od wszelkich
przećwoności na ciele zostali wolni. Przez
pána naszego Jezusa Chrystusa/ rć.

NA TERCIA.

Ewangelii Aniołowie/ rć. iako wyżej.
Boże pospiesz/ rć.

Chwała Oycu/ y Synowi/ rć.

H Y M N.

Traz święci Aniołowie,
Z gornego domu duchowie,
Do nas pomocą przybądźcie,
Droga do nieba sporządźcie.
Abym ciała wyzwoleni,
Byli od was wprowadzeni.
Gdzie sie z Chrystusem cieszyćcie,
Wielmożność jego sławicie.
Chwała bądź Bogu jednemu,
W Troycy świętej chwalebnemu,

Anyolá strojá.

Amý z wášeý přýtomności,
Niechay nábedziem rádości.

Antiphoná.

Žyie Pán iž mie strzegł Anyol iego, y w o-
nym ztad odesčiu, y tam w przebywaniu, y
tu do was ztamtad návroceni.

Ž. Pán niechay bedžie w drodze nášeý.

Ž. A Anyol iego niech z námi przebywa.

Modlitvá.

R Až nam vdělic prošimy čie Pánie, rá-
tunku lásti tvoieý, ábyšiny světeých An-
yolow twoich čči přystoynie pilnuac, byli
wybáwieni od nepřzyačiol dušnych y čiele-
šnych. Přez Pána nášego, řč.

NA SEXTĚ.

Svěčci Anyolowie, řč.

Bože pospieš, řč.

Chwalá Qycu, řč.

Hymn.

O Měšťkáncy nebieského
Dworu, á zdrowia nášego
obroncy, gorni postowie,

Officynum S.

Waleczni bohaterowie.
Ná dworze Krolá wielkiego,
Odprawuiac chwale iego.
Nas od piekielney pászczeki,
Wyzwolcie moca swey reki.
Chwała bądź Bogu, &c.

Antiphoná.

Wszyscy sa sprawcami duchowie / ná pos-
tinge tych postáni ktorzy dziedzictwo przys-
mura zbawienia.

Y. Błogosławcie Páná wszyscy Anyelo-
wie iego.

R. Potężni w mocy ktorzy pełnicie słowo
iego.

Modlitwa.

BOże wszystkich wiernych Pasterzu y rzadź-
co / ná służę twoiego N. Ktoregoś chciał
mieć za Pasterzá Kościolá twoiego / rácz mi-
łosć wie wyśrzyć / Ktory wśá w obronie An-
yelow twoich / także z nim pospołu Biskupa
nászego / y wszystkie Bráćia Bráctwa Anyel-
skiego / z obrońcami y Dobrodziejami iego / w
obronie wieczney rácz chować. Przez Páná
nászego / ię.

NA

Anyołá strojá.

NA NONĘ.

Świeci Anyołowie/ rć.

Boże pospiesz/ rć.

Chwała Oycu/ y Synowi/ rć.

Hymn.

Dvchowie niebá świetnego,
Wierni sprawcy Boga świętego.

Do was rece podnosimy,

I głos płaczący wnosimy.

I żeby Bog gązniewány,

Przez was nam był wblagány:

Nie karał według zasługi:

Miał w miłości swoje sługi:

Chwała bądź Bogu, &c.

Antiphoná.

O Pánie niebieski poslyi Anyołá twoiego
dobrego przed námi w boiaźni y we drzeniu
wielmożnego rámmienia twoiego/ żeby sie strá-
chali ci/ ktorzy z bliźnierstwem idą przeciw-
ko świetemu ludowi twoiemu.

Y. Wpusci Anyoł páński obrone swoje
wokóło boiających sie tego.

Rz. X wyrwie one.

Officjum c.

Modlitwa.

Raz oświecić miłościwy Boże łaska two-
ia Brolá pána nášego/ Brolowa y po-
tomstwo ich/ także woystwo iego straża y obro-
na Anyelsta rácz opátrzyć / aby zá oddale-
niem wśelákíey srogości pogańskíey y he-
retyckíey/ bez přestánku tobie dziekuiac/ mo-
gli cie chwalić. Przez pána nášego Jezusá
Chrystusá/ rć.

NA NIESZPOR.

Świeci Anyołowie/ rć.

Boże pospiesz/ rć.

Chwalá Dycu/ rć.

Hymn.

STrażniki narodu ludzkiego chwalemy,
Nimi sie od Bogá dánemi ścypícimy :

Bo nam Bog Anyoły ku strážey dárował,
Aby nas Czárt nie woíował.

Bo iż sprosnie Lucyper wpadł zdrádlíwy,
Ktoremu Bog od áł iáko spráwiedlíwy
Niebieskie godności. zádrość w nim spráw-
Ze nam niebo odeymie.

(ie,

Do

Anyolá strojá.

Do nas tedy ochotnie strožu przybyway,
Odwracay co złego á nie omieškiway,
Ták dušne choroby, iák y niepokóie,
Gdy chcą miešać chwalce twoie.

Troycy swietey chwalá niechay będzie wieczna,
Ktory ieſt nád niebem, władza doſtáteczna
Nád ziemiá, nád morzem icy chwalá nie
Choć ſwiat ták wielki przeminie. (zginie,

Antiphoná.

Swieci Anyolowie ſtrožowie náſzy, bron
cie nas w potrzebie náſzey, ábyſmy nie zginie
li/ ná ſtrašnym ſadzie páńſkim.

Ź. Anyolom ſwoim Bog przykaſal.

Ź. Aby cie ſtrzegli po wſytekich drogách
twoich.

Modlitwá.

BOże ktory z niewymowney opátrznóſci An
yoly twoie swiete/ tu ſtražy náſzey poły
láć nam raczyſ: wſyecz á zdarz twoim po
kornym ſługom/ ábyſmy záwždy ich pomocá
obronieni byli/ y z wiecznego z nimi towarzys
ſtwá ſie ciešyli.

Przez pána náſzego Jezuſa Chryſtuſa ic.

Officynum s.

NA KOMPLETĘ.

Świeci Aniołowie / rē.

Y. Wzawroć nas do siebie Boże zbawienie
nasze.

R. A odwroć gniew twój od nas

Y. Boże pospiesz ku wspomózeniu memu.

R. Panie potwórz się kuratunku memu.

Chwała Ojcu / y Synowi / y Duchowi
świątemu.

Jakobyła na początku / rē.

Hymn.

Pred gaściem wieczornej gorze,
Prosim wszechmogący Boże,
Abyś nam w tej ciemnej nocy,
Dał Anioła ku pomocy.

Przeż tego sny y pokusy,
Niech nie przeszkadzają duszy,
Anioł prośba zwyciężony,
Niech przybedzie do obrony.
Zdarz to Troxco przechwalčna,
Ktoras w istności swej iedną,
Aby był czuyny nad nami,
Twój postaniecz obronami:

Anyolá Strojá.

Antiphona.

Anyeli/ Archánveli/ Throny/ Pánřtwá/
Kiažetá/ Mocárřtwá/ Mocyniebieřkie/ Che
rubinowie/ Seráphimowie/ przyczyńcie ſie
zánami/ abyřmy czuli z Chryřřem/ y od-
poczywali w pokoju.

Ź. Tarcza zařřawí cie prawobáiego.

R. Nie bedzieř ſie bał od řřáchy nocne°.

Modlitwa.

RAcz náwiedzić prořimy cie Pánie mieřřá/
nie to/ y wřřytkie zdraďy nieprzyiaćielřkie
od niego piecz rácz oddalić/ Anyolowie řwie-
ci tawoi niecháy w nim mieřřáia/ ktorzyby
nas w pokoju řřzegli/ á blogořřawieřřwo
twoie niech bedřie nád námi. Przez páná
nářřego Jeřřusa Chryřřusa/ ić.

Amen.

Officium s.

D R V G I E
O F F I C I V M
M A L E.

Z Breviarzá Rzymskiego zebráne z roskazánia Oycá S. PAWLA V. dáne, y do odprawowánia ludziõ oboiey płci przez niego pozwolone.

Wolno tedy ktore się podobać będą wedlug vpodobánia swego káždemu, tak w Bráctwie Anyolá Strozá będącemu, iáko y inšym, bądź pierwsze, bądź to poslednie odprawować.

NA IVTRZNIĄ.

Y. Pánie otworzys wárgi moje.

R. A vsłá moje beda opowiedáć chwale twoie.

Y. Boże przybądź tu rátmku memu.

R. Pánie pospiesz tu w spomożeniu memu.

Chwała Bogu Oycu, i c. od stárego Zapustu

Anycła strożá.

puſtu, áž do Wielkynocy miáſto Alleluia.
mowić Chwałá tobie Boże Krołu wieczny
chwały.

H Y M N.

Strażniki narodu ludzkiego chwalimy,
Niemi ſie od Boga dānemi ſczyćimy.
Bo nam Bog Anyoły ku ſtraży dárował,
Aby nas czárne nie woiował.

Bo iž ſproſnie Lucyper vpadł zdrádlivy,
Ktoremu Bog odiał, iáko ſpráwiedliwy,
Niebieſkie godnoſci, jazdroſć w nim
ſpráwnie,
Ze nam nieho odeymuie.

Do nas tedy Strožy ochotnie przybywaj,
Odwracaj co złego, á nie omieſkiwaj,
Ták duſzne choroby iáky niepokoié,
Gdy chcą mieſzáć chwalce twoie.

Trocy ſwietey chwałá niechay będzie wieczna
Ktorey ieſt nád niebem wladá doſlá-
teczna,
Nád ziemiá nád morzem, icy chwałá nie
zginie,
Choć ſwiat ták wielki przeminie.

Officium S.

Antiphona.

Błogosławcie Pańu wszyscy Aniołowie
tego potężni w moc/ czyniac słowo tego / na
wstępienie głosu mowy tego.

Y. Przed oblicznością Aniołow twoich
epiewać ci bede moy Boże.

W. Bedeś oddawał cześć w Kościele ś.
twoim/ y bede wyznawał imię ś. twoie.

Modlitwa.

BWiektory z niewymowney opatrności An-
yoly twoie ś. tu straży naszej posyłac na-
raczyś/ wzyeż zdarz twoim pokornym słu-
gom/ ab yśmy zawsze ich pomocą obronieni
byli/ y z wiecnego z nimi towarzystwa sie cie-
szyli. Przez Pańa Jezusa Chrystusa/ Który
Kroluje z Bogiem Oycem/ y z Duchem ś. na-
wieki wiekow/ Amen.

NA LAVDES.

Boże przybądź Puratunku memu/ rć.
Chwalą Bogu Oycu/ rć.

H Y M N.

Boże

Anyolá Terojá.

Boże iedyney istności,
Troiáki w osobiedności,
Któryś świat stworzył w możności,
Rządźś w dziwney opatrności.
Wysłysz prosby wołających,
Tobie w modlitwach służących,
Gdy wychodzą cienie nocne,
Oświeć nas światło wszechmocne.
Pošli nam Anyolá twego
Do straży nąznaczonego,
Który nas niechay od głości
Strzeże, zachowa sprośności.
Niech będzie niepokalány,
Czysty żywot przez nagány.
Niech twa palamy miłością,
Zá Anyelska opatrnością.
Wieczna chwała Oycu który,
Niech strzeże przez swe Anyoly,
Których Syn iego wypowiedł,
Duch święty łaska ozdobił.

Antiphona.

Wrocil sie Anyol który mowil we mnie,
y wzbudzil mie iako Mesia, który bywa obu-
dzony

Officium s.

dzony zesnu swego.

W. Przed oblicznością Aniołow śpiewać
ci bede Bożemoy.

Rz. Bedec oddawał cześć w Kościele s.
twoim/ y bede wyznawał imie święte twoie.

Modlitwa.

Boże ktory z niewymowney opatrzności
Anioły twoje święte tu straży naszey/ zc.
tako wyżej.

NA PRIME.

Boże przybądź tu ratunku memu/ zc.

H Y M N.

Po wesściu Lámpy słoneczney,
Vkorzmy się mocy wieczney.
Prośąc by nam dzienne sprawy,
Błogosławił Bog łaskawy.
Aby iezyk tak miarkował,
Coby swarów nie miłował.
U'grok aby raczył wskromić,
A od progności vchronić.
Niech serce czyste w nas sprawi,
Cheć do chwały swey náprawi.

Anioła strożá.

Ná obroku skromnym čiálo,
Niechayby sie vmartwiálo.

Ze gdy iásny dzień vstápi,
A nocná ciemnośť nástápi.
Bedac czyści zá skromnośťiá.
Záčniem mu díky z rádośťiá.

Bogu Oycu všechmocnemu,
I Synowi iedynemu.
I Duchowi co po ciechy dáwa,
Niech wiecznie cześť nie vstáva.

Antiphona.

Aniołom swoim Bog przykazal/ áby cie
strzegli po všytkich drogách tvoich.

V. Stánel Anioł przed Oltarzem Bo-
ścielnym.

R. Máiac kádšielnice złota w rece
swoiey.

Modlitwá.

Bože ktory z niewymowney opátrnośći
Anioły tvoie/ ič.

NA TERCIA.

Bože przybadž kurátunku memu/ ič.

Hymn.

Teraž

Officjum ś.

Teraż Duchu wiekuisty,
Oycu z Synem iednoisty.
Rąć przybyć w nasze rozlany
Sercá, gościu poządany.
Wsta, język, wnetrzne siły,
Zdarz by cie godnie wielbiły.
A rospal nasze wnetrzności,
Ku bliżnich naszymi miłości.
Zdarz to Oycze dobrotliwy,
Zdarz Synuiego prawdziwy,
Który z Duchem ś. wiecznie,
Kroluiesz Boże społecznie.

Antiphona.

Chwałmy páná ktorego chwala Aniołoz
wie/ Ktozemu Cherubinowie/ y Seráphino-
wie/ Swiety/ Swiety/ Swiety/ głosy nie
ostawiaiacemi śpiewaia.

W. Podniosł sie dym wódzicznego kádze-
nia przed oblicze Boże.

R. Szreki Aniel skiey.

Modlitwa.

Boże ktory z niewymowney opatrzo-
ści/ etc.

Anyolá stróżá.

NA SEXTĚ.

Bože przybądź ku rátcunku memu/ zč.

H Y M N.

Možny Rządźco Boże práwy,
Co miárkuješ čas y správy,
Dáješ swiátló porádkowi,
A ognie své południowi.

Požás plomienie swarlive,
Oddal goracá škodliwé.
Vžycz nam zdrowia, y síly.
Daj serdeczny pokoj miły.
Zdarg to Oycze dobrotliwy, zč.

Antiphona.

Anyolowie ich záwše pátrzáia ná twarz
Oycá mego ktory w niebie jest.

V. Před obličností Anýolow spie-
wáćci bede Bože moy.

R. Bedeč oddawał česť w Košćiele s-
wíetym twóim/ y bede wyznawał imie swie-
te twóie.

Modlitvá.

Bože ktory z niewymowney opátrností
Anyoly twóie swíete/ ku stražey nášey/ zč.

Bo

NA NON E.

Boże przybądź tu ratunku memu/ rē.

Hymn.

O Boże który w całości,
Trzymasz świat y odmienności,
Sam nie znasz, a czasy dzienne,
Kończysz odmianną p:zyiemne.
Zdarż nam wieczor dnia naszego,
Łasny bez zaścia wiecznego.
Daj światu śmierć y skonanie,
Po tym wieczną chwałę ja nie.
Dáruj nam tym Oycze miły,
Tyż Oycem rowney siły.
Synu iedyny społecznie,
Z Duchem kroluący wiecznie.

Antiphona.

Chwalcie Boga wszyscy Aniołowie iego/
chwalcie go wszystkie mocy iego.

ŷ. Chwalcie Boga.

W. Wszyscy Aniołowie iego.

Modlitwa.

Boże który z niewymowney opatrności
Anioły twoie/ rē.

Anyolá stroža.

NA NONĘ.

Boże przybądź ku ratunku memu/ zc.

Hymn.

Strážníci narodu ludzkiego chwalamy,

Niemi sie od Boga dánemi /šczyćiemy, zc
iáko ná Jutrzni wyžey.

Antiphona.

Swieći Anyolowie Strožowie nášy broň
čienas w potrzebie nášey/ ábyšmy nie zgine-
li ná strážnym sadžie páńštim.

✠. před obliežnostíia Anyolow špirowác
či bede Bože moy.

R. Bedeč oddawał česť w Košćiele š.
woim/ y bede wyznawał imie šwiete tvoje.

Modlitwá.

Bože ktozy z niewymowney opátrnostíi/ zc.

NA KOMPLETĚ.

✠ Uáwroć nas do šiebie Bože zbáwienie
náše.

R. Uodwroć gněwo twoy od nas.

✠ Bože przybądź ku ratunku memu/ zc.

H Y M N.

Officium s.

Před zeščíem wieczornej zorge,
Prosim dobrochliwy Bože.
Včyrň y djjš láske z námi.
Ráč mieč zwyklá stráž nád námi.
Nocne sny, nocne pokusy.
Niech nie přešská djjš dušy.
Vskrom y nepřyziačiele
Nasse, dlaž mágy ná čiele.
Niech to mamy časů tego,
Oy: ze přež Syná twoiego,
Ktory z Duchem swietym wiecznie,
Rzadji swiát z toba spolecnie.

Antiphona.

Blagostáwiony Bog/ ktorý poštał An-
yolá sive go/ y wyrwal sngi swoje/ ktorzy v-
wierzyli weń.

- †. Strzeż nas Pánie iáko zrzenice oka.
✱. Pod cień skrzydel twych záchryi nas.

Modlitwá.

RAcz náwiedzić prosimy čie Pánie mie-
stánie to, y rošytie zdiáby nepřyziačiel-
stieráč od niego přež oddalič. Anyol-
wie twoi swiaci niech áy w nim miestáia/ Eto

ryby

Anyolá strejá.

ryby nas w potoku strzegli, á blagoslawien-
stwo twoie niech będzie nad námi záwsze.
Przez Pána nášego Jezusa Chrystusa, A.

Modlitewká, která gdy kto będzie ná koncu
Officium, ábo godjin kterychkolwiek mowil,
dosápi odpustu wšyckich niedostátek, kto-
rych se z krewkošći ludykiew w odprawování
Páciergy dopustil.

Ten Odpust iest nádány przez
Leoná X. Papiežá.

PRzenaswietšey nierozdzielney Trojcy še-
wiatey, wkrzyžowánego pána Jezusa
Chrystusa cšewiecznštwu, Nášy blagos-
lawienšey y náchwalenšey Pánnie Má-
rye, plodnošći, y wšyckich Swietych po-
spolitošći, niech będzie wieczná cšeš, po-
kłon, y chwalá, od wšyckého stworzenia, á
nam grzechy odpušćone przez mškolššone
wielkí wšekw, Amen.

B'ogostawione wšetřnošć Pánný
Márie y, ktore nošily wšetřného Syná.

Á blagoslawione Piersi, ktore karmi-
ly Chrystusa Pána

Officium s.

Ślęym paćierz y Źdrowa Mária zmo-
wić potrzebá/ za szczęśliwe powrodzenie
Bościola Rzymſkiego/ y za Oly-
cá pápieżá.

ROZDZIAŁ III.

*Koronká ták tácińska, iáko y pol-
ska Bráctwá Anyelskiego.*

Coronam hanc ex Angelicis
ministerijs, tam Christo quam eius
Virgini Matri, ab Angelis exhibitis, veluti
ex fragrantissimis Rosis Angelici
cultores conficient.

*In prima Parte Corona, cū peruentum fuerit
ad nomen I E S V S, ad singulos Nouenas
rios adjiciatur :*

- Ad { 1. Quē Angelo nuntiante cōcepisti.
2. Qui hoc nomē, supra ōne nomē,
à Deo per Angelum accepit.
3. Cuius Natiuitatem Angeli Pasto-
ribus nuntiāunt.

Corona S.

In secunda Corona Parte, cū peruentum fuerit ad Nomen Iesus, ad singulos nouenarij adijciatur:

- Ad {
1. Obsecratū, ōnes Angeli adorauerūt
 2. Quē esurienti in deserto, Angeli ministrauerunt.
 3. Quē in horto orantem, confortauit Angelus.

In tertia Corona parte, cū peruentum fuerit ad nomen Iesus, ad singulos nouenarios adijciatur.

- Ad {
1. Quē rediuium annuntiāru[n]t Angeli.
 2. Quē in cœlum ascendentem, secuti sunt Angeli.
 3. Quē Angeli venturum iudicem stipabunt.

Hunc eundem ordinem, in ipsis etiam ministris, Deiparæ Virgini ab Angelis exhibitis, obseruabis; quæ similiter Angelicis salutationibus, cū peruentum fuerit, ad illa verba: *sancta Maria Mater Dei*; interferes hoc pacto:

Angeli Custodis

In prima parte Corona, ad singulos nouenarios, post verba hæc adyces:

- Ad {
1. S. Maria Mater Dei, sanctissimis Parentibus tuis ab Angelo prænuntiata.
 2. Cui sanctū hoc hominibus, & terribile dæmonibus, nomen, Angelus ipse imposuit.
 3. Quam Angeli in templo Hierosolymitano, varijs ministerijs frequentarunt, & cælestibus epulis sæpè refecerunt.

In secunda Corona parte similiter.

- Ad {
1. Cuius Castissimum Sponsum Iosephum, de conceptu diuino admonuerunt Angeli.
 2. Cui in Ægyptum fugam, cū Sanctissimo Sponso Iosepho, nunciavit Angelus.
 3. Cuius castissimum Sponsum, ut rediret ex Ægypto, admonuit Angelus.

In ter-

Corona S.

In tertia Corone parte similiter.

- Ad 5. {
1. Quam post mortem, in coelū gloriose deduxerunt Angeli,
 2. Cuius gloriosum corpus, per tri-
duū in sepulchro custodierunt
 3. Quam in caelos cum anima & corpore assumptam, Angeli cum Christo coronarunt.

Absolute primo Nouenario, dicatur:

Decies millies te benedicant Virgo Mater gloriosa Maria, omnes Angeli; cum quibus speramus te aliquando videre, cole-
reque in caelo, Amen.

Cui subijcietur hac Oratio.

O Angeli sancti, ô ministri fidelissimi sū-
mi Dei, qui curiam eius impletis, & ad
eius mandata celerrimè hūc illucque di-
scurritis: obsecro vos, vt me in omnibus
disciplinam seruare doceatis, & in peculia-
ribus euentibus adiuuetis. Quolibet sin-
gulis diebus & horis, cognitu & factu op-
portuna, suggerite; in tristitia consolatio-

Angeli Custodis

nem afferte, in desolatione confortate, ab errore abducite, cor durum emollite, aridum lachrymis deuotionis rigate, cœcum illuminate. In laudibus Dei comites assistite, in excessu reprimite, in bonis operibus roborate, in bello cum vitijs inuate. Humiliate me in prosperis, attollite in aduersis, in paupertate subuenite, in ægritudine sanate, & in hora mortis, à malo perditionis eripite,

Post secundum Nouenarium dicatur.

Vicies millies te benedicant Virgo Mater gloriosa Maria, omnes sancti Archangeli; cum quibus speramus te aliquando videre, colere q; in cælo, Amen.

O R A T I O.

○ Archangeli nobilissimi, ô Principes illustrissimi, ô Duces splendidissimi militum Dei, qui magna Dei mysteria nuntiat; qui mentes nostras & intelligentiam aperitis: instruite me, vt sancta mysteria percipiam, consequar per orationem vestram, viuam & efficacem fidem, quæ cor

meum

Corona S.

meum docendo, & impellendo ad bonū,
ab omni labe purificet. Habeam ergo mē-
tem puram, & corpus mundum, & castita-
tem Angelicam diligam, & gaudia cæle-
stia, quæ fides docet, & ad quæ vocat, con-
cupiscam,

Post tertium Nouenarium.

Tricies millies te benedicant Virgo mas-
ter gloriosa Maria, omnes sancti Principa-
tus; cum quibus, &c.

O R A T I O.

O Principatus altissimi, qui alijs inferiori-
bus præsidetis, & in gloriam Domini a-
genda præscribitis: impetrate mihi perfe-
ctam subiectionem, qua superioribus abs-
que rebellionem, & absque murmure & de-
tractione, in omnibus imperatis obediam.
Æmuler ergo istam vestram civitatem, in
qua est summa pax, quia est summus ordo,
& inferiorum ad superiores perfecta subie-
ctio; animaduertamq; quod in omnibus mi-
hi incumbit obedire, & domini, ac eorum
qui eius vicem gerunt, ductu omnia præ-
stare.

Post

Angeli Custodis.

Post Quartum.

Quadrages millies te benedicant Virgo mater gloriosa Maria, omnes sanctæ Virtutes; cum quibus, &c.

O R A T I O.

O Virtutes sanctissimæ, ô spiritus mirabilium factores, ac miraculorum patratores fortissimi; id, obsecro, in me faciat, ut in omni virtute proficiam: me si adhuc in peccato mortuus sum, suscite, infirmum sanate, cæco visum reddite, surdum auditum restituere: si quid mortiferum bibero per malam cogitationem, aut prævium consensum, facite ut non noceat, & à consensu in peccatū eripite, flores bonorum desideriorum perficite, & vique ad opus producite; & iam per vestram virtutem & intercessionem, perfectionis itinera ingredi incipiam.

- Post Quintum.

Quinquages millies te benedicant Virgo mater gloriosa Maria, omnes sanctæ Potestates; cum quibus speramus, &c.

OR A

Corona S.

O R A T I O.

O Potestates robustissimæ, ô Principes potentissimi, ô Duces inuisibiles, quorum est daemones cohibere, eorum impetus & conatus confringere, & impedimenta remouere, quibus nobis adytus ad salutem occluditur: humiliter vos deprecor, ut me ad vincendum, & hostes meos superandos adiuuetis. Habeo (ut optimè nostis) hostes acerrimos & implacabiles, quorum impetu ignominiosè prosternor; mundus me allicit, diabolus decipit, caro deuincit, & ligatum in barathrum pertrahit. Eia igitur, estote mihi à dextris, uide illis victoriam reportem: si præsto mihi fueritis, mundum irridebo, diabolum conculcabo, carnem ne me proterat superabo. Laudibus extollam Dominum, qui, ob intercessionem uestram, dedit mihi victoriam; per Iesum Christum Dominum nostrum.

Post Sextum,

Sexagies milles te, &c. sanctæ Dominationes; cum quibus, &c.

O Do.

Angeli Custodis.

O R A T I O.

O Dominationes altissimæ, ô spiritus vere liberi, qui nulli nisi Deo, & superioribus spiritibus sponte subiacetis, & rebus inferioribus dominamini, easq; optimè, secundum diuinæ providentiæ dispositiones, gubernatis: Obsecro vos, ut impetretis mihi veram & sanctam libertatem, qua peccato non seruiam, nec corporis mei appetitibus & sensibus subdar. Date, ut potius carni mortificatione imperem, ut affectus meos cohibere, & sensus frænare, & in officio continere non cessem. Obtineat mihi oratio vestra, ut filius Dei à Tyrannide terreni hominis, qui nititur spiritum opprimere, me potenter liberet: quoniam si ipse me liberauerit, verè liber ero, & particeps vestræ dominationis existam, & me ipsum gubernans, ad vestram imitationem ascendam.

Post Septimum,

Septuagies millies te benedicant, &c.
sancti Troni; cum quibus speramus te, &c.

O R A T I O.

O Thro,

Corona S.

O Throni stabilissimi, ô pulcherrimæ sedes Dei, in quibus ob perfectissimam humilitatem, & eximiam ad Dominum reuerentiam, ipse Deus sedet, ac requiescit: O diuinæ maiestatis domicilia, in quibus æquissimus ille vniuersorum Iudex, iudicia sua exercet, & pœnas ac præmia decernit: Facite, impense oro, vestris orationibus, vt veram ego humilitatem consequar. vt me ipsum vilissimum esse cognoscam, & quasi nihilum reputans, me omnibus libenter submittam. Insuper, vt Dominum intime reuear, honorem, atq; glorificem. & coram omnibus hominibus ipsum ore & corde confitear. Odibilis est Deo omnis superbia, omnis cordis elatio, & cogitationum verborumq; iactantia. Discam á vobis me despicere atq; contemnere; discam humiliari sub potenti manu Dei, vt me exaltet in die visitationis. Fiam per humilitatem & reuerentiam, sedes Domini, qui requiescit super humilem & quietem, & trementem ad sermones eius.

Post Octauum.

Octua-

Corona 8.

Oſtuagies millies te benedicant, &c.
Sancti Cherbim; cum quibus, &c.

O R A T I O.

O Cherubim feliciffimi, ô clariffima cœ-
li lumina, ô Doctores illius Acade-
miæ cœleſtis, in qua non ſolum honoris in-
ſignibus, verum immenſa plenitudine ſci-
entiæ & ſapientiæ fulgetis: mea cœcitas,
ignorantia, & ſtoliditas, vos, ad miſericor-
diam inflectat. Cæcus ſum, qui ſæpe iudi-
co bonum malum, & malum bonum. Ignar-
us ſum, qui Dei maiestatem, & meam ex-
tremam vilitatem ignoro; ſtolidus ſum, qui
peccati amaritudinem virtutis dulcedini
præfero, & in ter innumera ſalutis pericula
lætus & ſecurus exiſto. Obtinete, rogo, mihi
à Domino veram ſapientiam, qua Dei no-
ſtri ſummam bonitatem cognoſcam, vt di-
ligam; & meam iniquitatem ſciam, vt me
contemnam, & pericula amittendæ ſalutis,
in quibus verſor, euadam. Docete me ti-
morem Domini, & ſcientia perfectionis
imbuite, & caliginem à me internæ ciuita-
tis auertite.

Post No

Angeli Custodis.

Post Nonum.

Nonagies millies te benedicant Virgo mater gloriosa Maria, Sancti Seraphim; cum quibus, &c.

O R A T I O.

O Seraphim beatissimi, ô prunæ splendidiſſimæ, atq; pulcherrimæ, igne charitatis accenſæ; ô ſupremi amatores Dei, qui nullum gelu ſocordiz metuitis, quia perpetuo & immenſo ſeruore amoris ardetis; miſere mini mei, & ſubuenite huic miſeræ frigiditati meæ, qui poſitus inter tot carbones diuinorum beneficiorum, nec ſaltem ad modicum incaleſco. Impetrate mihi à Domino geminam chârîtatem, induite me duplici veſte amoris Dei & proximi, vt non timeam à frigoribus niuis. Diligam Dominum intercedentibus vobis, quoniam tot & tanta mala, ac peccata à me patrata, patienter tulit, & quia tam magna dona & preſioſa beneficia in me contulit, ſed præcipue, quia ob ſuam immenſam bonitatem & ſanctitatem, & reliquas perfectiones, eſt immenſo

Angeli Custodis.

menso amore dignissimus. Diligam proximos meos. & tam amicis quàm inimicis in omnibus beneficiam, vt similis Domino, qui factus est mihi magister dilectionis, inueniar. Eia Principes nobilissimi, effundite super me hunc suauissimum ignem charitatis, qui me Domino gratum faciat, & multitudinem peccatorum meorum operiat.

Dicta Corona, recitetur Antiphona de Beata Virgine, pro tempore existens, cui subiiciantur hac verba

Centies millies te benedicant Virgo mater gloriosa Maria, omnes beati huius Sodalitij Patroni, omnesq; Sancti & electi Dei cum quibus speramus te aliquando videre, colereq; in cælo. Amen.

Coronam hanc in vsum Confraternitatis ordinatam, recitantes; Trecentorum dierum Indulgentiam consequuntur.

ANTONIUS SANCTA CRUCIVS,
Archiepisc: Seleucien: & in hoc amplif-

Angeli Custodis.

fimo Poloniæ Regno, cum facultatibus Legati de Latere. Nuncius Apostolicus.

Vniuersis & singulis presentes literas nostras visuris, lecturis, legiq; audituris; salutem, & sinceram in Domino charitatem. Dum Angelorum ministeria, quæ propter eos, qui hereditatem capiunt salutis, exercent in terris, deuota mentis indagine perscrutamur, dignum quin potius debitum arbitramur, ut ad augendam Christi fidelium erga eos deuotionem, cultores ipsorum, ijs gratijs & spiritualibus fauoribus, prosequamur, quibus conspicimus salubriter in Domino expedire. Omnibus igitur & singulis, utriusq; sexus Christi fidelibus, & præcipue in aliquam ex Confraternitatibus Sancti Angeli Custodis inscriptis, vel pro tempore inscribendis, qui Coronam Beatissimæ Virginis, seu aliquam eius partem, ex eo numero Angelicarum Salutationum, qui nomen Angelorum Ordines repræsentat, in vsum dictæ Confraternitatis ordinatam, recitauerint, & in eius recitatione ea ministeria, quibus Angeli erga Christum Dominum, & Sanctissimam Virginem, officiosi sue-

Corona S.

runt, ut præscribitur, recoluerint, & pro Chri-
stianorum Principum vnione, pace, & concor-
dia, Hæresum extirpatione, Sanctæ Matris Ec-
clesiæ exaltatione, & huius regni Polonia, pa-
ce, & tranquillitate, nec non felici dictæ Confra-
ternitatis progressu, orauerint; Trecentos dies,
aut aliàs quomodolibet debitos, de iniunctis pœ-
nitentijs, eis misericorditer in Domino re-
laxamus, præsentibus Legatione nostra tantum
durante valituris. In fidem, &c. Datum Var-
schouia, ex Ædibus nostris, die 20 Decembr.
Anno Domini, 1627.

Gratius vbiq̃ue.

Antonius Santa
Crucius, Archiep: Seleuct
Nuntius Apostolicus.

Koronka S.

Koronka Bractwa Anyelskiego, yż Anyelskich
posług Chrystusowi y Przenaświetśey Márcce
iego uczynionych sporządzone.

ZA dzieła przednieyszych tájemnic/
które do Chrystusa Pána należą. y także
które się do Przenaświetśey Márcce iego ścia-
gają. Anyołowie świeci światu objawili/ o-
czym mamy iásnie w Piśmie świętym y w Do-
ktorow Kościoła Bożego/ dla tegoż Br-
cia y Siostry tego Bractwa y Pacierzy/ y y
Pozdrowienia Anyelskich/ w tej Koronce od-
prawiać/ będą oraz te posługi Anyołow ś-
wiałych przypominąć/ y cześć Bogu y Bo-
gurodzicy pokornie oddawać/ a żeby to z wieś-
ta cżynności która do Modlitwy bázro po-
trzebna jest pełnili/ albo gdy trudność zay-
dzie/ mogą sobie one ná trzy części rozdzielić/
y raz przynajmniey w tydzień/ pewne dni ná
to náznaczyć/ Pannie Nášwietśey ofia-
rować/ tak iż dnia pierwszego/ trzy Pacierze/
a po każdym y Pozdrowienia Anyelskiego/
y wważeniem pewnych tájemnic/ odmawiać

Anyolá Strojá

beda/ także drugiego y trzeciego dnia/ weso-
blug porzadku opisánego. żeby też z tych tá-
jemnic każda z osobná/ w każdym dziewiatku
wrażáti/ tedy w odmawianiu Pozdrowienia
Anielskiego/ gdy beda wspominać Imie Je-
sus Márya/ słowa niżej położone przydawáć
máia.

Pierwsza Część Koronki.

PAcierz y dziewięć Pozdrowienia Anielskie-
go zmowić/ a gdy będziesz mówił te słowa/
błogosławion owoc żywota twego Jezus przy-
day/ któregoś za Zwiastowaniem Anielskim
poczęła/ gdy będziesz mówił. Márya Má-
tko Boża przyday/ światobliwym rodzicom
twoim od Anyolá zwiastowana/ modl się za
nami grzesznymi/ zc. po dziewiatku tym
mów/ po dziewięć kroć tysięcy niechay cie bło-
gosławiá Páanno y Mátko/ przechwalebna
Márya/ wszyscy święci Anielowie/ z który-
mi spodziewamy się kiedykolwiek ciebie w
niebie widzieć/ y tam tobie cześć y chwale
oddawáć.

Modlitwa.

Q. Świę

O Swieci Anyolowie/ o wtelni słudzy Boga
 Tawryzskiego/ ktorzy dwor tego ná-
 pelniacie/ y ná tego rozkazanie ochotnie wso-
 dzie idziecie/ prosze was/ żebyście mnie nau-
 czyli/ we wszystkim posłuszeństwo zachować
 á w moich przypadkach/ chciejcie mnie rá-
 cować/ każdego dnia y każdej godziny/ poká-
 zujcie mi/ co mi potrzeba poznawać y czy-
 nić w smutku poćiechy dodawajcie/ w epu-
 szeniu potwierdzajcie/ z błedow wywodź-
 cie/ twárdość serdeczną miejcie/ ná su-
 chość moia lzy ná ośne wyciskajcie/ ślę potę-
 oświeccajcie. Gdy bede Bogá chwalił/ przy-
 mnie badźcie/ gdy bede miał w czym wysta-
 pić/ zbrońcie/ w dobrych wezwnákách posilaj-
 cie/ w zwyciężeniu występku depomagaj-
 cie/ w szczęściu ábym pokóre zachował przy-
 pominajcie/ w nieszczęściu pomocy/ ábo ser-
 ca dodajcie/ w nabożeństwie potwierdzaj-
 cie/ w chorobie ozdrowcie/ w godzinie śmier-
 ci od zátłácenia wybawcie.

II.

pacierz y błętnieć Pozdrowienia Anyel-
 skiego.

73

Jer.

Anyolá Strojá

Jezus/ ktory to Imie zacnieysze nad wszy-
tkie wšial przez Anyolá.

Świata Mária/ ktorey to imie lubšiom
przyjemne/ śaćanom strážliwe/ Anyol nádal
modl sie/ zc.

Pocym dšiewiatku mowic te słowa. po
bwođšiešćia kroć tysiecy/ niechay cie błogos-
śaćola Pánno y Matko/ przechwalebna/ zřa-
rya/ wszyscy swieci Archányolowie/ z ktore-
mi sie spobšiewamy kiedyzřolwieť/ ciebie w
niebie wadšieć/ y tobie tam čžešć y chwale od-
dawác/ Amen.

Modlitwa.

O Szlachetni Archányolowie Kłásetá
Klášnieysze/ Hetmáni Wojska/ Uciebie
škiego/ ktorzy wielkie tájemnice Boškie ozná-
máćcie/ ktorzy myšli náše y rozum ošwieca-
ćie/ náučćie mnie/ abym mogł swiete táje-
mnice poymowác/ sprawćie to przez Modli-
twy wáše/ abym miał žyroa y škutečna wiá-
re/ ktoraby serce moje ošwiećiac/ y prowá-
dzac do dobrego/ od wšelakiey zřmázy mnie
očyšćili/ abym náal čzysta duše y čísto/ y

žáto.

Koronka S.

zakochoał sie w Anielskiej czystości/ a weselał
Niebieskiego o którym nas wiara naszą nau-
cza/ y do którego nas rozrywa/ teraz pojechał
a potym dostąpił.

III.

paćierz y 9 Pozdrowienia Anielskich.

Jezus; którego Narodzenie Anieli opo-
wiedzieli.

S. Mária; ktorey Aniołowie w Kościele
Jerozolimskim służyli/ modl sie za nami/ etc.

Potym dziewiątku te słowa przydać. Po-
trzydzieści trochę tysięcy niechay cie błogosła-
wia Panno przechwalebna Mária/ w wszyst-
kie Niebieskie Ziożetá/ z ktorymi spodziem-
my sie kiedykolwiek ciebie w niebie widzieć/
y tobie cześć y chwałę oddawać. Amen.

Modlitwa.

O Wspólniá Ziożetá/ ktorzy náś infemi-
nizszych Chorow Anioły iestescie prze-
łożeni/ y co sie ma dziać ná cześć y ná chwałę
Boga nášego opisuiecie/ przywieďte mnie
do doskonałego posłuszeństwa/ żeby mój stał
sąm moim był posłusznym. Niechay nasłá-

Anioła stróża

dnie onego waszego miasta/ w którym panuje
wielki pokoy/ gdzie jest wielki porządek/ miza
sych wyższym doskonałe poddaństwo. Nieo
chay sie tego naucze iż mi we wszystkich potrze
ba bydz posłusznym.

Część Wtóra Koronki.

IV.

paćierz y 9 pozdrowienia Anielskiego.

Gdy mówisz błogosławiony owoc żywota
twoiego Jezus/ mów te słowa/ kteremu gdy
sie narodził wszyscy Aniołowie pokłonowali.
Gdy mówisz ś. Marya/ rz. przydaw te slo
wa/ o korey pojęciu Syna Bożego; Du
chąś Aniołowie opowiedzieli/ nacyzysze
mu Jozefowi Oblubieńcowi.

Obpiąwszy ten dzień i noc/ mów: po
czterdzieści proć tysięcy niechay cię błogost
wa Daino y Matko przechwalcna i Marya
wszystkie święte Niebieskie Moczy koremi rz.

Modlitwa.

O Święte Moczy o potężni Duchowie/ kore
rzy dziwnie rzeczy y cudá czynicie/ proś
was wielmi sprawcie to we mnie/ abym was

wspela

Kronika S.

współlaskach cnotach ochotnie pospował. A
do tego iestli iestże prz. z grzechu iest umar-
łym ożywiecie/ chorego wzdrowicie/ ślepego o-
świeccie/ głuchemu słuch przywróćcie: iestli
co śmiertelnego przez złą myśl/ albo zewole-
nie nieprawie przypuście posiadajcie sie o to/
aby na nic nie skodziło. A mnie od zewo-
lenia przewrotnego/ co przedzy wyrwiecie. do-
bre jadze we mnie pomnażajcie/ do skutku
swojego przywodzac/ żeby mi tuż przez wasze
moe y przyczynę/ droge do doskonałości mogł
iść

V.

Paclerz y 9 Zdrwych Mării.

Jezus; ktoremu gdy na puszczach łaskaw. An-
yolewie służyli. Święta Mária; ktorej o w-
ciecące z Synagżkiem do Egiptu Anycel przez
Jozepha oznaymił. Modlitwa. r.

Potym meow/ po pięćdziesiąt kreć trziesięc
niechay cie błogosławia panno y Mátko prze-
chwalobna Mária/ wszystkie święte Ciebie
świe Mocą swą/ z ktorymi. r.

Modlitwa.

O Potężne Mocą swą/ o nieprzekonani

Anyolá strojá

Duchowie y Wodzowie niezwoyciezeni: Kto-
rym nalezy diabły vstramitć / ich popedli-
wość / y ały lamac / także y przeszkody / Kto-
re nam przystepu do nieba broní / vprzatac / pro-
sie was pokornie / abyście mi pomogli / do o-
trzymánia zwoyciestwa z nieprzyiaciel moich.
Mam ná sie iáko wiecie srogi y ciężkie przes-
zkody / dla Ktorych nářadom / sromot-
nie vpádam; swiat mie do siebie wa-
bi / sátan zbradza / ciáło przerocyá / zwoy-
ciezonego do piekła prowadzi / przybadacie
tedy / prosie was ni racum / badacie
mi po práwoicy abym i ed nim zwoyciestwo
dostapił. Wássa mocá posilay / z swiatá
sie ná šmiete / diabla zetr / ciáło żeby mna
nierzadzilo ponize. Alia bede chwalil pá-
ná / Ktory ná wássa przyczyne dał mi zwoycie-
stwo otrzymac / przez J. C. Amen.

VI.

patierz y 9 Pozdrowienia Anyel'skiego.
Jezus; Ktorego w Ogrodzie modlaczego sie
Anyol pocieszył.
S. Mária; Ktozey przezyssemu Oblubien

Koronka S.

cowi wrocić się z Egiptu Anioł rozkazał/
Modl się za nami/ ię.

Po sześćdziesiąt Proć tysiące niechay cie
błogosławia Panno y Mátko Boża prze-
naswierśia Mária/ wszytkie święte niebie-
skie Pánstwa/ z ktorými/ ię.

Modlitwa.

O Ustawyż się y ładostoyńey się Pánstwa
Duchowie/ prawdziwa wolność i obda-
rzeni/ ktorzy nikomu infemu/ tylko Bogu/
a wyższym Duchom dobrowolnie podlega-
cie/ a nad niższemi rzeczami pánwiecie/ y onemi
bárzo dobrze według postanowienia opátz-
ności Bożiey rządzicie/ proszę abyście mi w-
prosiłi prawdziwa y święta wolność/ żebym
grzechowi nie służył/ ani ciała/ żądam y zmy-
słom iego nie był poddany/ sprawcie to aby mi
i nad ciałem moim/ przez umiértwienie pá-
nował/ abym żądcie y zmysły ostramiá-
jąc w swej powinności zawsze trzymał. Nie-
chay to mam za modlitwa wódka/ aby mnie
Syn Boży od Tyránstwa peźadliwości cie-
lesney/ ktora zawsze chce gore nad duchem
trzymać/ potrzebnie wybawił/ ponieważ gdy

nnie

Anyolá strojá.

ninie en wybawi / prawdzowie wolnym zostá
ne y bede wężestniem Pánstvá wášeđ / á sá
mego siebierzodzac / was násládownác beda.

Trzecia Część Koronki.

paćierz y 9 pozdrowienia Anyelstiego.
Gdy w pozdrowieniu Anyelstím bedziésmo
wil Jezus / przyday ktorego Anyolewie Jo
n. martwychstanie opowiedzieli. Gdy be
dziésmo wil s. Márya Mátko Boża / przy
day / ktora po śmierci Anyolewie ná Ciebie
stierestkoży záprawádzili. Modl sie / rc.

Potym mow : po siedmdziesiąt kroć ty
ściecy / niechay cie błogosłáwia Pánno y Má
tko przechwalebna Márya. W pyscy sá. Cro
nowie z ktoremi / rc.

Modlitná.

O Ciebieścy Sedziowie / oświeťne Stoli
ce Boga Narwyzkego / ná ktorych ola
bosłonalej połory y wielkiego pánstiego po
słanowana Bog sam odpoczywa. O Bo
stiego Máteřlacu dęgie mieřłania / w
ktorych spráwiedliwy wřytich Ses

dzi a

Korontá S.

dzia swoje sady odprowadnie / karanie y zapła-
 te nąznaciac / sprawcie to wniżenie proste /
 przez wasze modlitwy / żeby m ja prawdziwy
 pokory dostąpił / á wielka swoje podłość zna-
 iac / y zanic samego siebie pożytaic wšyt-
 kum sie z chęcia poniżal. Tado to żeby m
 Páná z vprzýmego serca wielce sobie powa-
 žal / onego čcił / onemu chwale y niški poklon
 oddawał / iego swiata zacnošć przed wšyt-
 kiemi ludzmi všty y sercem wyznawał. Brzy-
 ektá jest przed Bogiem wšeláka pycha / wše-
 láka sercá wynioštošć / zřlow y zřzamysřlow sa-
 mego siebie przechwálenie. Niechay sie
 od was náucže samého siebie mieč w lekšim
 powaženiu / y soba pogardžác ; niechay sie
 náucže ponižác / pod mocna ruke Boža /
 żeby mnie Pan wywyzřyl w dzieñ náwie-
 ňenia. Niechay sie ia niegodny stáne przez
 pokore Stolica Páni ktory odpocęywa nad
 pokornym / spokoynym y bržacym ná imie
 iego

VIII.

pacierz y 9 pozdrowienia Anyelškiego.

Jezus

Anyolá strojá.

Jezus; ktorego Anyolowie do Niebá
wstępujacego ze czciá prowadzili.

S. Mária/ nad ktorey Chwalebny
Ciałem w grobie położonym Anyolowie/ przez
trzy dni w działośćnie śpiewali. Modl sie ić.

Po osmdziesiat kroć Niechay cie blo-
gostawia Panno y Mátko przechwalebna
Mária/ wszyscy s. Cherubinowie/ z ktoremi
spodziewamy/ ić.

Modlitwá.

O Szcześliwi Cherubinowie/ y przesłężni s-
wiątá gornego miestkánia. O Dokto-
rowie oney Akadémie Niebieskiej/ w ktorey
nie tylko wielkiej czci ozdoba/ ale też niezmi-
ernym nápełnienié mądrości y umiejetności swo-
ciście/ moia ślepotá nieumiejetność y głup-
stwo/ niechay was do miłosierdzia nákloni.
Ślepym jest ktory czestokroć nazywam dobro-
zym/ á zle dobrym/ nieumiejetnym jest/ ktory
Boskie^o máiestatu y moiey ostatniej podłości
niezna. Głupi jest ktory gorzkosc grzechu nad
śłodkosć cnoty przekładaw/ á miedzy niezli-
czonemi zbawienia moie^o niebespieczeństwy/
wesolo

Koronka S.

wesoło y bezpiecienie żyie. Otrzymaycie mi
prośbę od Pána prawdziwa mądrość/ przez
któregożym Boga naszego dobroć najwyższą
poznał/ y ona miłował; żebym znał swoje nie
prawość y ona pogardzała; a niebezpieczeństwo
zbawienia Eteremum obcożony wśedł. Na-
ucźcie mnie boiaźni Pańskiej/ y doskonałości
wniecietości oddarżcie/ a ciemności wnetrzy-
ney ślepoty odemnie oddalcie.

IX.

Pacierz y 9 pozdrowienia Anielskiego.

Jezus; przy którym gdy przyjdzie świat
ozi? beda Aniołowie.

S. Mária/ ktora do nieba z Duszą y z
Ciałem wzięta Aniołowie z Chrystusem ko-
ronowali. Modl sie zc.

Podziwięćtroceysięcy Niechay cie
błogosławią Panno y Matko przechwałebna
Mária/ wszyscy święci Seraphinowie/ z kto-
remi zc.

Modlitwa.

O Błogosławieni Seraphinowie/ o świe-
tne y śliczne Kárbunkły ognienne mi-
łości

Anyolá strojá

leosci Božey zápalone / e wieley miłosnicy
 Boga Źlawyższego / ktorzy sie jadney przy-
 gody mrožney nie boicie / gdyż wslawiežna y
 niezmierna goracošcia miłosci Božey pala-
 ciet poyrzycie ná mnie / á daycie ráctunek prze-
 cie / to šimnu nedzy moiey / ktory miedzy ták
 wiela wegla dobrodšiestw Boškich položo-
 ny bynamniey ciepla nie čuie. Uprošcie mi
 v pána miłosć dwoiáka. Obierzcie mnie w te
 dwoiáka šata miłosci Boga y blišniego. Ule-
 chay zá przyčyna wáša bede zápalony mi-
 łoscia Boža poniewaž mnie w ták wielkie-
 liczbie grzechow / y złości cierpliwie znoš
 á še imne ták wielkimi dáry y dobrodžie / šim-
 nádal / leč ošobliwie iž dla niezawierney
 Źwoiey dobroci y šwiatobliwošci / y inšych
 doškonálošci Źwoich ieš godšien odenmnie nie
 škoňžony miłosci. Niechay miluiš bližnich
 moich ták przyiaciol iáko y nieprzyiaciol / we
 wšytkim de brze im čyniac / žeby m pána mo-
 iego / ktory mi sie stal mištrzem miłosci nášlá-
 dowál. Spušćcieš tedy ná mnie o šláchetne
 žiažeta ten bárzo miły ogień miłosci / ktoryby
 mnie pánu wodžiežnym uczynil / á grzechy mo-
 ie pokrýl.

Od

Litanie o s. Anyolách

Wopráwim s y Koronke, znow Anty-
phone o Pannie Wasmietsey. Bedy pozdro-
wienia Brolewa Anyelsta. Matko miłosier-
dzia, i c. albo insha weble czaia opisana / po
ktorey przydaj te słowa.

Po stoł. o c tysieczyniedhay cie błogostia-
wia Panno y Matko przechwalek na Ma-
rya. Wsyzcy SS. tego Bractwa Patrono-
wie. Wsyzcy SS. N ybrani Boży, z ktore-
mi spodziewamy sie ciebie kiedykolwiek w
niebie wiodziec, i c.

ROZDZIAŁ IV.
y ostatni.

*W ktorym sie zamyka Litania o
SS. Anyolách Lácínska y Pol-
ska, z krotkiemi Modlitwami.*

L I T A N I Æ

De SS. Angelis Custodibus.

KYrie eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison.

Litanîæ de

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Pater de cælis Deus, Misere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, Misere.

Spiritus S. Deus, Misere nobis.

S. Trinitas vnus Deus, Misere nobis.

S. Maria Regina Angelorum, Ora pro no.

Sancti Angeli Custodes nostri, Orate pro.

Qui super Dei solium excelsum, & eleua-

tum statis. Orate pro nobis.

Qui iugiter Deo Sanctus, Sanctus, Sanctus

conciunitis, orate pro.

Qui discussis tenebris mentem nostram il-

luminatis, orate pro nob s.

Qui Diuina hominibus nunciatis, orate.

Qui hominum Custodiam à Deo accepistis

orate pro nobis.

Qui semper faciem Patris qui in cælis est vi-

detis, orate pro nobis.

Qui super vno peccatore pœnitentiam a-

gente gaudetis, orate pro nobis.

Qui Lot è medio peccatorum eduxistis,

orate pro nobis.

Qui per scalam Iacob ascendistis & descen-

distis, orate pro nobis

Qui

SS Angelis Cust.

Peccatores, Te rogamus audire nos.
Per sanctos Angelos Custodes nostros, Te
rogamus audire nos:

Vt nobis parcas, Te rogamus audire.

Vt nobis indulgeas, Te rogamus audire nos.

Vt Ecclesiam tuam Sanctam regere & con-
seruare digneris, Te rogamus.

Vt Dominum Apostolicum & omnes Eccle-
siasticos Ordines protegere digneris, Te
rogamus audire nos.

Vt Imperatori nostro, Regibus, & Princi-
pibus Christianis pacem & vnitatem lar-
giri digneris, Te rogamus audire.

Vt fructus terræ dare & conseruare digne-
ris, Te rogamus audire nos.

Vt omnibus fidelibus defunctis requiem
æternam donare digneris, Te rogamus.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Par-
ce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exau-
di nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Mi-
serere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleis.

Litanie de

Psalmus ex Varijs Psalmis.

Laudate Dominum de cælis. laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius.

Benedicite Dominum omnes Angeli eius: & potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum eius.

Benedicite Domino omnes virtutes eius: ministri eius, qui facitis voluntatem eius.

Benedic anima mea Domino: & noli obliuisci omnes retributiones eius.

Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in misericordia & miserationibus.

Quoniam Angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis: & conculcabis leonem & draconem.

Immittet Angelus Domini in circuitu tuum cum, & eripiet eos.

Gloria Patri, & Filio, & c.

✠ In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

Ado

SS. Angelis Cust.

R. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo Domine,

Ps. Domine exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat,

Oratio ad omnes sanctos Angelos.

O Boni Angeli curam hominum continuam habentes, attendite ministerium vestrum ad custodiam nostram dirigentes cogitatus, verba, & actus nostros in viam salutis & prosperitatis, ut mandatorum Dei voluntarii cultores numerum vestrorum ordinum (qui casu Luciferi diminutus est) valeamus Diuina largiente misericordia ad implere feliciter.

Alia ex Antidotario Nic: Saliceti.

Omnes sancti Angeli, Archangeli, Throni & Dominationes, Principatus, & Potestates, Virtutes, Cherubim, & Seraphim, omnia agmina beatorum Spirituum, fundite pro me preces ad Dominum, ut me liberet à peccatorum vinculis, & illustrare dignetur virtutum studiis, & defendat ab aduersitatibus cunctis, & postremo iungat me vestris sanctis consortiis, Amen.

L I T A N I A

O

S. A N Y O Ł A C H.

Krie eleison. Chryste eleison. Kyrie eleis.
Chryste wysłuchaj nas.

Chryste wysłuchaj nas.

Oycze niebieski Boże/ Zmiłuj się nad nami.

Synu Odkupicieli święta Boże/ Zmiłuj
się nad nami.

Duchu święty Boże/ Zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco jedyny Boże/ Zmiłuj się
nad nami.

Święta Marya Królewna Anielska/ Modl
się za nami.

Święci Aniołowie stróżowie nasi/ modl
cie się za nami.

Święci Aniołowie którzy mile Bogu świę-
ty/ święty/ święty śpiewacie/ modlcie się
za nami.

Święci Aniołowie którzy ciemności rozpe-
dźwoszy myśli nasze oświecać/ modlcie
się za nami.

S. An

Officium S.

Świeci Aniołowie ktorzy rzeczę Boskie lu-
dziom oznajmujecie/ modlcie sie.

Świeci Aniołowie ktorzy straż ludzką od Bo-
gą przywiałicie/ modlcie.

Świeci Aniołowie ktorzy zawsze na twarz
Boga Ojca niebieskiego patrzyćcie/modl-
cie sie za nami.

Świeci Aniołowie ktorzy sie nad jednym
grzesznikiem pokutującym weselicie/modl-
cie sie za nami.

Świeci Aniołowie ktorzyście Łotą z poy-
erzodką grzeszników wyprowadzili/modl-
cie sie za nami.

Świeci Aniołowie ktorzyście na Górze Sy-
nai Zakon Pański Mojżeszowi dali/modl-
cie sie za nami

Świeci Aniołowie ktorzyście przy narodze-
niu Chrystusa Pańa wesele ludziom zwi-
stowali/ modlcie.

Świeci Aniołowie ktorzyście na Pucy
Chrystusowi Pańu służyli/ modlcie.

Świeci Aniołowie ktorzyście Łazarza na lo-
no Abrahama wozamiśli/ modlcie.

Świeci Aniołowie ktorzyście przy grobie
pań.

Anyola strojá.

- páňstím w bieli siedzieli/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzyście po w niebo
wstąpieniu páňstím veźniom sie iego po-
kázowali/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy przed Chrystusem
Pánem z znákiem Krzyža s. przyjdziecie/
modlcie sie za námi.
Swieci Anyolowie ktorzy wybráných ná
Poľcu swiata z gromádzicie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy zlych od dobrych
wylaczycie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy modlitwy nabo-
žnych ludzi do Boga zanosicie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy przy umierajacych
bywacie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy dusze spráwiedli-
wych od wšelákíey zmažy oczyszczone do
meba zaprowadzacie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy cuda y dziwy mo-
ca Boža czynicie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy dziedzictwo zbá-
wienia bioracym ná posługe posłani by-
wacie/ modlcie.
Swieci Anyolowie ktorzy nád Brolestwy y

Paň

Officium s.

pánštwy posłanieni jesteście modlcie.
Świeci Aniołowie kłóczyście woyská nieprzy-
iacielskie często ro:prošyli/ modlcie.

Świeci Aniołowie kłóczyście z więzienia y
innych niebespiecznštw ludzie wybawiali/
modlcie sie za námi.

Świeci Aniołowie kłóczyście świetych Me-
czennštw w mełách ciešyli/ modlcie.

Wšytkich świetych błogosławionych Cho-
ry/ modlcie sie za námi.

Od wšelákich niebespiecznštw przez śś. An-
yolow stróžow nášych/ Wybaw nas P.
Od wšelkiego kłóczywa y odšępienštwá/
wybaw nas Pánie.

Od powietrza/ głodu/ y wojny/ wybaw nas
Pánie.

Od śmierci wiek ušley/ wybaw n.

Od nagley y niespodziewáney śmierci/ wy-
baw nas Pánie.

Grzešni/ ciebie prošimy wysłuchay nas.

Przez świetych Aniołow stróžow nášych/

Ciebie prošimy wysłuchay nas Pánie.

Abys nam przepušcił/ wysłuchay nas.

Abys nam słužował/ Ciebie prošimy y wy-
słuchay nas.

flu

Aniołá srojá.

Sluchay nas Pánie.

Abys Božíciel twoy rzadził y zachować ra-
czył/ Ciebie prosimy wysłu.

Abys Césarzowi Chrzesciánstiemu/ Broło-
wi nášemu/ Pánom Chrzesciánstím/ po-
łoy y zjednoczenie dáć raczył/ Ciebie pr.

Abys pożytki ziemskie raczył dáć y zacho-
wać/ Ciebie prosimy wysluchay nas
Pánie.

Abys wšytkim umárlym odpuszczenie wies-
cne dáć raczył/ Ciebie prosimy wys-
sluchay nas Pánie.

Abys nas Pánie wysłuch áć raczył/ Ciebie
prosimy wysluchay nas Pánie.

Prádu Boží, které gładší grzechy swiá-
tá/ Odpusť nám Pánie.

Prádu Boží, které gładší grzechy swiá-
tá/ Sluchay nas Pánie.

Prádu Boží, které gładší grzechy swiá-
tá/ Smiluy sie náđ námi.

¶. przy obecności Aniołow twoich spie-
wáćci bede Bože moy.

Bedec

SS. Angelis Cust.

Qui in monte Sinai Diuinam legem Moyſi
tradidiſtis, orate pro nobis.

Qui Chriſto nato gaudium hominibus an-
nuciaſtis, orate pro nobis.

Qui Chriſto in deſerto miniſtraſtis; orate
pro nobis.

Qui Lazarum in ſinum Abrahæ deporta-
ſtis, orate pro nobis.

Qui iuxta Chriſti ſepulchrum in albis ſedi-
ſtis, orate pro nobis.

Qui Chriſto in cælum aſcendente eius di-
ſcipulis apparuiſtis, orate pro nobis.

Qui Chriſtum ad iudicium venturum ſigno
Crucis præcedetis, orate pro nobis

Qui electos in fine ſæculi congregaturi e-
ſtis, orate pro nobis.

Qui malos de medio iuſtorum ſeparabitis,
orate pro nobis.

Qui orantium preces ad Deum deſertis, o-
rate pro nobis.

Qui morientibus aſſiſtitis, orate pro nobis.

Qui animas purgatas ad cælum deducitis,
orate pro nobis.

Qui prodigia ac miracula virtute Dei per-

Litaniæ de

petratis, orate pro nobis.

Qui hæreditatem salutis capientibus in ministerium mittimini, orate pro nobis.

Qui super Regna & Prouincias constituti estis, orate pro nobis.

Qui hostium exercitus sæpe dissipastis.

Qui Dei famulos ex carceribus & alijs vitæ periculis sæpe liberastis, orate pro nobis.

Qui Sanctis Martyribus in tormentis sæpe solatio fuistis, orate pro nobis.

Qui eremicolis in vitæ austeritate solatio fuistis, orate pro nobis.

Qui Deo dicatas Virgines miraculose seruastis, Orate Pro nobis.

Qui sibi deuotos ab hostium infidels iugiter defenditis, orate pro nobis.

Omnes SS. Beatorum Spirituum Ordines, orate pro nobis.

A cunctis periculis per sanctos Angelos Custodes nostros, Libera nos Domine.

Ab omni hæresi, schismate, Libera nos.

A peste, fame, & bello, Libera nos D.

A subitanea & improuisa morte, Libera.

A morte perpetua, libera nos Domine

Pecca-

Officium s.

Rz. Będę częś oddawał w Kościele
świątym twoim/ y bede wyznawał święte i-
mie twoje.

Modlitwa.

WSzechmogacy á miłosierny Boże/
któryś nas Anielską strażą opatrzyć
raczył. Zdarz prosimy cie/ abyśmy pod tą
twoją obroną bezpieczni/ y od złych myśli na ser-
cu wyzwoleni y od wszelkich przeciwności/
na ciebie wybawieni byli. Przez Pána naszego
go/ Amen.

Modlitwa II.

Prosimy Duchu s. Wiebieści Stroju y O-
brońco moym/ abym przez drogę spokojną
szczęśliwą y zbawioną od ciebie wodzą mo-
iego był sprawiony/ y od wszelkiego ducha
złego y cieściey pokusy obroniony. Proszę

cie

Anyolá strožá.

cie zdarz mi tež zá tvoja pomoca, aby mi wes-
dlug woli Božey, strzegł sie wśelákich wy-
stepkow, á cwičił sie w cnotach Chrześci-
áńskich, dožad sie nie stáwie przed páni ná-
šego do šezescia wíekúštego, Amen.

*Modlitwá codšienna do Anyolá
Strožá.*

Anyelemnie tobie od Boga zleco- nego.
proše rzadz, širzeš, záchoway ode wšego
złego.

*Liczbá Košciółow wšytkich, w
ktorych nádáne y fundowáne iest
to Bráctwo S. Anyolá strožá
przez lat 12. á to od Roku 1628.
áz do Roku 1640.*

*Tu nie odrzeczy bédšie wyliczyć
miejšcá, y Košcioly rožne, do kto-
rych to š. Bráctwo iest dáne, přeto
y Košcioly, y Tytuły Košciółow Dix-
cesie*

Bractwa s.

ce sie polożę, także y mieysce, to iest,
Miasto, Miasteczko, Wieś, gdzie
będzie M. rozumieć trzeba bądź gło-
wne miasto, bądź miasto iakiekol-
wiek, bądź też miasteczko, gdzie W.
rozumie się wieś, a to zmiánová-
niem, albo przezwiśkiem [w nim we-
dlug porzadku liter.

A

Andrzeiow M. w Kościele Sár-
nym Diacefis Cracou.

B

Brzeżiny M. w Kościele Sár-
nym Archidiec: Gnesnen.

Barczyn M. w Kościele Sár-
nym s. Wopciechá/ Diacefis Wlad.

Borek M. w Kościele Nas: Pán-
ny Maryey/ Diacefis Posnan.

Brdow M. w Kościele Sárnym
Nas: Panny Maryey v Oycow Za

fonu nášego/ Diacefis Vlad.

Biedrzykewice M. w Kościele
fárnym s. Szczepana/ Archid: G.

Bessowa W. w Kościele farn: s.

Piotra y Páwla/ v Oycow Zafo
nu nášego/ Diacefis Crac.

Beguhyce M. w Kościele farn:
nym s. Wojciecha y s. Stanislawá
Diecef: Crac.

Bochnia M. w Kościele Oycow
Bernárdynow Diac: Crac.

Bukownica W. w Kościele farn
Jákubá Apostolá/ Diac: Vratisl.

Bydgoszcz M. w Kościele farn-
nym s. Duchá v Pánien Zátonnych
s. Klary Diac: Vladi.

Bobrowniki M. w Kościele farn:
Diacefis Vlad.

Boczki M. w Kościele s. Anny/
Diac. Luceor.

Bractwaś.

C

Częstochowey sie tu nie kładzie, ta jest przod-
dem wśytkich Bractw tych w Koronie Polskiej
y w poblizszych Prowincyách.

Czarnków M. w Kościele fár-
nym ś. Maryey Magdaleny/ Diac:
Polsna.

Chećiny M. w Kościele fárnym
Diac: Gnesnen.

Curow W. w Kościele fárnym
Troyce Przenachwaleb: Diac: G.

D

Działoszyn M. w Kościele fár-
nym Diac: Gnesnen.

Dzięrzykowice M. w Koście-
le fárnym ś. Lenartá Diac: Crac.

E

Elbinet W. w Kościele fárnym
diac: Vlad.

F

P

Sry-

Frycow M. w Kościele farnym
Panny Maryey w Niebowzięcia/
diac: Vratisl.

G

Grábiniec w Kościele s. Málgo
rzáty Archidiaç: Gnesnen.

Gniezno M. w Kościele farnym
eiusdem Archidiaç: Gnesn.

Gorá W. w Kościele farnym
Nas: Panny Maryey Archidiaç: G.

Gorne M. w Kościele farnym s.
Brzyżá Archidiaç: Gnes.

Gorzówce W. w Kościele far-
nym Archid. Gnesnen.

Gebice M. w Kościele farnym
Diaç: Vladisl.

Grodek M. w Kościele farnym
Diaç: Leopold.

Grabow M. w Kościele v Wy-
cow Fránciškánow/ Diaç: Vlad.

Gajá-

Bráctwo

Gańcyn M. w Kościele farnym
ś. Mikołaja/ Diac: Gnes.

S

Śalicz m. w Kościele farnym
diac: Camen.

Horodło m. w Kościele farnym/
diac: Leop.

J

Innowłocław M. w Kościele
farnym Panny Maryey Diac. Vla.

Janiec W. w Kościele farnym
Diacesi: Ploc.

K

Kornyżyn W. w Kość: ś. Sta-
nislawa Diac: Ploc.

Kaliś M. w Kościele Naświet:
Panny założenia v Oycow Bernar-
dynow Archidia: Gnes.

Kąźmierz M. w Kościele farn:
ś. Jana Chrzciciela/ Canon: Regu.

Diaec: Gnes.

Rutno M. w Kościele farnym
ś. Wawrzynca Arch: Gnes.

Krotoszyn M. w Kościele farn:
ś. Jana Chrzciciela Archi: Gnes.

Korczow W. w Kościele farnym
ś. Katarzyny Archi: Gnes.

Kenopnica W. w Kościele farn.
ś. Rocha Zakonu naszego Archidia.
Gnesn.

Krakow M. w Kościele farnym
na Skalce/ v Oycow Zakonu náš-
zego Diaec: Crac.

Kurzelow M. w Kościele farn-
nym Archi: Gnesn.

Kielce M. w Kościele S. Karo-
la v Oycow Bernardynow/ Diaec.
Crac.

Kopánica M. w Kościele farn-
nym w Nieborzycia Naswt Pán-

ny Maryey Diac: Pozn.

Kościół M. w Kościele farnym/
Diac. Poznan.

Kurow W. w Kościele farnym
ś. Troycy Diac: Gnesn.

Krzemieniec M. w Kościele far-
nym Diac: Luceor.

L

Lublin m. w kościele farnym
diac: Crac.

Lutomie M. w Kościele far-
nym Archi: Gnesn.

Lwow M. w Kościele Wszyst-
kich SS. v Pánien Benedykta S.
Diac: eiusd.

Lelów M. w Kościele farnym
ś. Marcina Diac: Crac.

Lutemla M. w Kościele far-
nym Diac: Vilnen.

Lutut M. w Kościele farnym

Anyolá strojá.

Diaç: Præm.

Luřow M. w Kořćiele farnym

Diaç: Luceor.

Lypnie m. w Kořćiele Wniebo-
wzięcia Nařw: Panny diaç: Ploc.

M

Mirořlaw M. w Kořćiele far-
nym Diaç: Pořn.

Mileiow W. w Kořćiele farnym...

O

Ołobok W. w Kořćiele řakon-
nych Pánien řadom Cisterc. Arch.
Gneřn.

Orřymow w Kořćiele farnym
Diaç:

Ořřtyn M. w Kořćiele ř. Janá
Chřzciciela Canonic: Regularium
Diaç: Crac.

Ołexow W. w Kořćiele farnym
ř. řtániřława Diaç: Crac.

Orřány

Bractwa

Orszany M. w kościele Oycow
Bernárdynow Diac: Vilnen.

Orsza M. w kościele farnym Di-
aces: Vilnen.

Opole M. w kościele Oycow
franciſkanow Diac: Wratisl.

Ostrzeſow M. w kościele farnym
Nasro: Panny Wniebowzię-
cia Diac: Wratisl.

Oporow M. w kościele farnym
ś. Marcina ſakonu naſzego Diac:
Gneſn.

p

Podębice w kościele farnym ś.
Katarzyny Archid. Gneſ.

Piotekow M. w kościele Oycow
franciſkanow Arch: Gneſ.

Pärzyncow M. w kościele farn:
Archidiac. Gneſn.

Piaseł M. w kościele farnym ś.

Anyolá strojá.

Troyce Arch: Gnes.

Plocko M. w kościele s. Micha-
łá Diac: Eiuld.

Poryte W. w kościele farnym
Diac: Plocen.

Przeworsk M. w kościele farnym
Diac: Præmisł.

Poznań M. w kościele s. Woy-
ciechá Diac. eiuld.

Pinczow M. w kościele farnym
S. Janá Ewangelisty Oycow ná-
szych/ Diac: Crac.

Przemysław w kościele farnym
S. Kátarzyny Diac: Crac.

Porembá W. w kościele farnym
S. Piotrá y Páwla Diac: Crac.

Pogorzelce M. w kościele farnym
S. Michałá Archányolá Diac. Posł.

Parzyšov M. w kościele w Nie-
bowżecia Uas: Panny Diac: Posł.

przy-

Przymekow w kościele S. Katarzyny.

K

Kadomskie M. w kościele farnym Archi: Gnesn.

Kadom M. w kościele S. Katarzyny v Wycom Bernardynow/
Diac: Crac.

Koscielki M. w Kościele Wycom
Jezuitorow/ diac: Varmien.

S

Sobotá M. w kościele farnym
S. Piotra y Pawla Archid: Gne.

Szczyrtow M. w kościele farnym Archi: Gnes.

Sadek m. w kościele farnym Archid: Gnesn.

Sochaczow m. w kościele S. Wawrzyńca Diac: Posen.

Switolice W. w kościele farnym

Anyolá Strojá.

nym Archi: Gnes.

Smolensk M. w kościele farn:
Diacefis eiusdem.

Stape w kościele Włas: Panny
Mariey/ v Wycom Bernardynow.

Strykow M. w kościele farnym
ś. Michála/ y ś. Marcina założe-
nia Archi: Gnes.

Salmitrzyce M. w kościele Szpi-
tálnym S. Anny Archi: Gnes.

Sroctie W. w kościele farnym
Diac: Plocen.

Srebrne Gory W. w kościele
farnym S. Mikołaiá Archi: Gne.

Sadecz M. w kościele Ducha ś.
v Wycom Zakonu Præmonstraten.
Diac: Crac.

Sedziszow M. w kościele farn-
nym S. Piotra y Páwla Diaces:
Crac.

Bractwa

Siemno m. w kościele farnym Diac:
Vilnen.

Starościolo m. w kościele Wy-
com Bernardynow Diac: Viln.

Szyfki m. w kościele farnym/
Diac: Plocen.

Szelchin W. w kościele farnym/
Diac: Posnan.

Sokolow m. w kościele farnym
Diac: Luceor.

Sokolno m. w kościele farnym
Diac: Vilnen.

T

Trebowla M. w kościele Wy-
com Karmelitow/ Archi: Leop.

Turek m. w kościele farnym S.
Janá Chrzciciela Archi: Gnes.

Tolecena m. w kościele farnym/
diac: vilnen.

V

Anyolá Strojá

Umietow m. w kościele S. Mi-
kolaia/ y s. Magdaleny/ Arch: Gn.
W

Wieluń M. w kościele s. M. ko-
laia Zakonu naszego/ Archi: Gnes.

Wielgomlyn W. w kościele farnym
Zakonu naszego Archi: Gnes.

Wieruszow m. w kościele Nasz: Panny
Oycow Zakonu naszego e-
iusdem.

Wilno m. w kościele farnym S.
Jana Chreściciela Eiusd. diae.

Wroclaw m. w kościele Káthe-
dralnym.

Warka m. w kościele Poczęcia
Niepořalánego Nasz: Panny Má-
rey/ v Oycow fránciřkanow. diae.
Pořnan.

Wroćki W. w kościele farnym s.
Marciná/ diae: Culm.

Wierz

Bractwa

Wierzchlas W. w kościele farnym
ś. Miłolaja/ Archi. Gnes.

Witonia W. w kościele farnym
Archi: Gnesn.

Wierzbicá m. w kościele farnym
S. Anny/ diac: Crac.

Wroclawek m. w kościele farnym
ś. Jana diac: Vladisl.

Wolstyn m. w kościele farnym
diac: Posna.

3

Zloczow m. w kościele farnym za-
łożenia Nias: Panny Maryey Nias-
wiedzenia/ y ś. Andrzeia Apostoli/
Archidia: Gnes.

Zoltwia m. w kościele farnym ś.
Stanisława/ Archi. Leopold.

Zaglino W. w Kościele farnym
Diacesis Plocen.

Zamoscie w koś: Oycow Francis-
kanow diac: Luc.

Bractwa

Szła jest y innych Kościolow / w których to Bractwo fundowane y założone / ktorych sie tu nie kładzie: abowiem niektóre znaczne Osoby swoia instancya to wymogły / że dozwolenie y Pátenty wzięli / ná fundowanie tego Bractwa / według vpodobania swego. Miedzy ktoremi naprzyod Je° M. X Jan Weżył / Arcybiskup Gnieźnieński / wielki miłośnik tego s. Bractwa pięć Pátentow / z ktorych iuż jest ná pięci różnych miyscach fundowane to Bractwo.

Tenże z wielkiego y świętego áffektu ku Strozom y dobrodziejcom naszym / w Synodzie swoim Arcybiskupim po wszytkiey Archidiecezyey Gnieźnieńskiej / (która dość wielka jest) w każdym Dekanacie Rurálnym / aby to Bractwo było przynamniej w iednym Kościele rozkazal / ná co sie wszytko zgromádzienie Prálatow y różnych Kapłanow tego Synodu zgodziło.

Żá który áffekt przeciwko Aniołom strozom pokazány / wiem że go też Aniołowie świeci po śmierci doprowadzili do wiecznych przybytkow Królestwa Niebieskiego Bractwo

Anyolá strojá

ctwo zaś nasze w swoich Modlitwach nigdy
niezapominać powinno.

Jego Mość X. Jerzy Tyſtkiewicz, Biskup
Żmudzki, także kilkanaście Páterow, y w
swoiey Diecezey fundował w rożnych Ko-
ściółach, o czym sam teraz wracając się z
Rzymu oznaymil nam, powiadać iż z
wielką pochwałą to Bráctwo od niego fun-
dowane stynie. Inſzych wielu tu opuſzczamy.

Liczbá Osob wpiſanych do tego Bráctwa nie
mała ieſt przeſz lat 12, tak że trzebáby osobney
Kſiáżki y wielkiey, ná polożenie Imion wſſyt-
kich do tego Bráctwa, ponieważ w ſámych Pryn-
cypálnym Kościele náſzym Czeſtochowskim, od
Roku wyżej pomienionego, aż do Roku 1640.
według poráchowánia y policzenia z Regestrow
y Kſiag Brackich, przeſzło inż po dwá kroć ſto
tyſięcy wpiſanych perſon oboiey płci, y ſtanu
wſelákiego.

Jednak zdáło mi ſię niektóre Perſony
zacnieyſze polożyć, á naprzód Wáſzſniexſze
Broleſtvo Korony náſzey Pełſkiej, y Imio-
ná ich reſta właſna wpiſane.

Sc-

Bractwa

Serenissimus

SIGISMUNDVS III.

Dei gratia Poloniæ & Sueciæ REX.

*Qui Primus pro Immortalib. SS.
Angelorum promeritis in se sodali-
tatem sub titulo et inuocatione eo-
rundem institutam*

A

Sanctissimo Dño Nostro
VRBANO VIII.

Pontifice verè Opt: vere Max.
Inclyto suo regno humili Protoeremiti cæ
Religionis motus prece, impetrauit: im-
petratam deuotissimè excepit: & non mi-
nus pia, quam potenti dexterâ in album
sodaliū se inscripsit,

CVM

Serenissima Consorte sua

CONSTANTIA
REGINA.

Quo s

s. Anyolá strojá.

QVOS

O Felicissimi cæli habitatores et incolę Societati Vestre in cælum iam
adscribite et aggregate

SERENISSIMVS

V L A D I S L A V S IV.

Dei gratia Polonię & Succię

R E X

Dñus noster Clementissimus.

QVI

Primus Protector huius Sanctę
Sodalitatis extitit Quem Opt: Max.
et munificentissimum Benefactorem
Alma Domus Csestochou: (vbi Ima
go Deiparę Virginis à Diuo Luca
Euangelista depicta, antiquitus in-
finitis miraculis Clarissima asserva-
tur) Nec non totus noster Protoere-
miticus ordo strenuum defensorem

Q

immor

Anyolá Szosa

immortalem Patronum semper agno-
uit.

E V M

O Potentissime cælestium exerci-
tuum copię, innumerabileque cęli
legiones, in omnibus bellorum turbi-
nibus, in omnibus aduersitatibus de-
fendite, longam et prosperam salu-
tem impetrate, et post, in vestris edi-
bus Regiam sedem preparate.

C V M

Serenissima Consorte sua

C A E C I L I A R E N A T A

R E G I N A,

Dña Nostra Clementissima.

Q V A M

O Felicissima militum eximiorum
agmina Deuotissimam Reginam Re-
ginę Angelorum commendate vos

o ad-

*o administratorij spiritus ei fideles
vestras custodias in omni tempore et
omni loco peragite.*

Serenissimus

IOANNES CASIMIRVS
Poloniæ & Sueciæ Princeps.

Serenissimus

IOANNES ALBERTVS POLO
niæ & Sueciæ Princeps, S. R. E. C. Episc.
Cracouien. &c.

Serenissimus

CAROLVS FERDINANDVS
Poloniæ & Sueciæ Princeps, Episc: Vrati-
slauienfis, Plocen.

Serenissimus

ALEXANDER CAROLVS PO
loniæ & Sueciæ Princeps.

Sereniss: ANNA CATHARINA, Polo-
niæ & Sueciæ Princeps.

QVOS VIVOS

O Principes celi in hac mortali vita Vigilan-

Bractwa

tiſſimis excubiis interius exteriusq; ſeruatemor
tuos in calos ſocietati veſtra aggregato.

Audite & Exaudite.

Supplex cum tota familia Protoeremitica ac
tota ſodalitate Angelica oro & obſecro.

Hoc quoq; inſcriptionis ſigno ſuam erga San
ctos Angelos deuotionem declararunt ex utroq;
ordine Primates Senatores Illuſtriſſe Persona
&c. &c. quos eo ferme ordine, ut ſunt in ſa
cro Cathalogo, & cum iſdem dignitatibus quas
pro tunc tenuerunt poſui

I N P M I M I S

Illuſtriſſ. ac Reuerenſ. D. Ioannes Węzyk,
Archiep. Gneſnen. Primas ac Primus Prin
ceps Regni, Cultor eximius Confraternita
tis Angelicæ.

Illuſtriſſ. ac Reuerſ. Dominus Ioannes Li
pſki, protunc Cantor Gneſn: S. R. M. Se
cretarius & Cancellariæ minoris Regens:
nunc autem Archiepiſc: Gneſnen, Lega
tus natus, Primas primuſq; Princeps Regni.

Illuſtriſſ. ac Reuerenſ. Martinus Szyszko
wſki, Episc: Crac. Dux Seueriæ,

Illuſ:

Anyolá stroža

Illustr: ac Reueren: Iacobus Zadzik, protunc Episc: Culmen: &c. Supremus Cancellarius Regni, nunc autem feliciter residens in Episcopatu Cracouien,

Illustr: & Reueren: D. Andreas Lipski, Episc. Crac.

Illustr: & Reue. D. Mathias Lubinski, protunc Episc: Posna, nunc autem Archie: Gnes. Primas ac primus Princeps Regni, & munificentissimus Benefactor Clari Montis.

Illustr: & Reue: Stanislaus Lubinski, Episcopus Plocen.

Illustr: & Reuer: D. Remigius Koniecpolski, Episc: Helmenfis, Admini: Abbatia Andreouien.

Illustriss: & Reuer: D. Adamus Nowodworski, Episc: Posnan.

Illustr: & Reueren: D. Henricus Firley de Dobrowica, Episc: Posnan.

Illustr: & Reue: D. Gębicki protunc Decanus Crac, nunc autem Episc: Præmissi. & supremus Regni Cancellarius.

Illustr: & Reu: D. Georgius Tyfzkiewicz, protunc Episc. Mutinen. Suffraganeus Vinnen: &c. Nunc autem Episc: Samog.

Bráctwá

Illustr: & Reuz D. Andreas Gębicki, pro-
tunc Episc: Theodosiensis, Abbas Trem-
sien, nunc autem Episc: Luceor: & c.

*Ex Reuerendissimis Dominis Extraneis Episc:
Suffraganeis, Abbatibus, Ecclesiarum Ca-
thedralium Prælatos.*

Reuerendissimus Dominus Ioannes Ba-
ptista Gramay, Vicarius Apostolicus, postu-
latus Africæ Primas Prælatus Arrhemensis
Lutosen. & c. S. C. M. à Cōsilijs & Eleemo-
sinis.

Reueren: D. Georgius Butler, Episc: Sa-
maria, Suffraganeus Vendenfis.

Reuerendiss: D. N. Goski, Episc: Bacho-
uien.

Reueren: D. Christophorus Charbicki,
Episc: Margariten, Suffraganeus Vladisla.

Illustres & Admodum Rñdi Domini.

D. Erasmus Kretkowski, Arcnidiaconus
& Officialis Generalis Crac. Administra-
tor Abbatia Hebdomien.

D. Ioannes Madalenski, Abbas

Lan-

Anyolá strojá

Landensis Ord: Cisterciën.

Adm: Reu: D. Leonardus Rembowski,
Abbas Peplinensis, Ord: Cisterciën.

Adm: Reu: D. Ioannes Krzycki, Abbas
Coronouien: Ord. Cisterciën.

Adm: Reu: D. Andreas Goualdt Abbas
Vratislauien: Ord: Præmon.

Adm: Reue: D. Nicolaus Gniewosz de
Olexow, protunc Cant: Craco. nunc autem
Secretarius Magnus, & Abbas Pokriwnic.

Ad: Re: D. Adamus Volfarius, Abbas
Giemelnicen.

Admo: Reueuer: D. Michael Konarski,
Abbas Oliuæ.

Andreas Szyzkowski, Scholasticus Crac.
Decanus Sandomirien. Archidiaconus Za-
uichost. Plocen, &c. Canonic.

Albertus Lubinski, Gnesnen. & Craco.
Canonicus.

Andreas Mirosławski, Scholast: Gnesn.
Vladislau. Plocen, Canon.

Sigismundus Branicki, Canon: Crac.

Albertus Wielicki, Canon: Crac.

Bractwa

Sebastianus Grotkowski, I. V. D. Archidiaconus & Officialis Vladislau,

Alexander Głębocki, Gnesnen: Płocē. Canonicus.

Ioannes Tarnowski, Canon: Crac.

Paulus Biedkowski, Archidiac: & Officialis Generalis Płoc.

Martinus Morecki, Cano: Posnan.

Daniel Dąbski, Canon: Vladi.

Iacobus à Ieryn Vratisl. & Głogouient: Canonicus.

Valentinus Szczawinski, Cano: & Officialis General: Culmen.

Stanislaus Ernestus, Canon: Camenec: & Penitentiarius.

Bartholomaeus Reynoth, Archidiac: Opolien. & Canon: Głogou.

Nicolaus de Rocice Ruszkowski, Custos & Offic: Varzau.

Ioannes Niewiarowski, Praepositus & Official: Pilcensis.

Dadzibogius Karnkowski, Canon: Płoc.

Martinus Olsztynski, Canon: Pultou.

Iacobus Sliwski, Archidiac. Pramishc.

Anyolá strojá

Nicolaus Kacki, Canonicus Camenec.
Custos Scarbimirien. Præpos. Stroiën.

Albertus Szadkowski, Canon: Lanciet

Màthæus Iagodowicz, Can: Połman.

Gregorius Modlinius, Canonicus Crusu.

Valerianus Niewiadowski, Can: Volb.

Albertus Szypowski. Canon: Kielc.

Christophorus Bielski, Custos Volbor.

Bartholomæus Kobylski, Can: Crusuic.
Præpositus Coualouien.

Mathias Zaleski, Canon Pułtouiën.

Adamus Zmalicki, Custos Vielunensis
Plebanus Ruden.

Albertus Kwiatkowski, Decanus Kijou

Bartholomæus Reinhold Archidiacon

Opolient & Canon: Superioris Głogouiz.

Stanislaus Gorzelski, Cā: & Prædicator
Ordinari us ac Vice Offic: Pilcen.

Albertus Byśzewski, Canonicus Opato-
uiën Decanus Curouiën.

Iacobus Podgorski, Custos Eccl: & Col-
legiatæ Pilcen.

Ioannes Vastouius, Can: Varmien.

Gregorius Kolankowic, Canonic: V-

Bractwa

niesiouien, Præpt Ostrou.

Albertus Latos, Canon: Pułtou.

Thomas Cichouius, Can: & Officialis
Louicen.

*Venerabiles Abbatissa & Superiorissa Sancti-
monialium.*

V. Zophia Lubienska, Abbatissa Ołobocensis

V. Anna Kreikowska, Priorissa Gonuē.
Strzelen.

V. Anna Szypowska, Abbatissa S. Andreæ Cracouien

V. Helena Gیزیcka, Priossa Conuentus
Lancicen.

V. Hednigis Gniecwkowna, Abbatissa S.
Andreę Cracou.

V. Agnes Duciminska, Abbatissa Con-
uentus Calissien.

V. Anna Porębska Superiorissa Conuē:
S. Agnetis Cracouien.

V. Catharina Gorzałkowska, Abbatissa
Opauien.

V. Anna Rupiecka, Priorissa Czarnou.

Ille

Anyolá strojá.

*Illustriſſimi Palatini, Caſtellani et
Officiales Regni.*

Stanislaus Koniecpolski, Caſtell: Craco.
Supremus Dux Exercituum.

Ioānes Comes de Tęczyn Palatinus Crae.

Stanislaus Lubomirski, Palatinus & Ge-
neralis Cracou.

Gaſpar Donhoff, Palatinus Sieradien.

Sranislaus á Warszycę Warſzycki, Pala-
tinus Terrar: Mazouia Generalis.

Iacobus Sczauinski, Palatinus Bresten.

Stanislaus Radzieiowski, Palat: Rauen.

Alexan: Ludo: Radziwil, Pal: Brest.

Alexander Coruinus Gęsiowski, Palati-
nus Smolenscen.

Ianuſſius de Lohoysko Tyſzkiewicz, Pa-
latinus Kiſiouien.

Chriſtophorus Chodkiewicz, Caſtell,
Vilnen, Capit: Mozynen.

Albertus Stan: Radziwil, Cancellarius
Magni Ducatus Litu.

Ioānes Nowodworski, Caſtell: Racięzē.

Georgi9 Comes a Turze, Hūgarię Dominy

Cafi-

Bractwa

Casimirus Sapicha, Marschalcus M. D.
Lith.

Constancinus Połubinski, Palatinus Par
nauien.

Albertus Vladislaus Radziwił, Dux in
Ołyka & Nieswiż, Castellanus Troc.

Ioannes Gratus Comes de Tarnow, Ca
stellanus Zarnouien.

Iacobus Rostworowski, Castellanus Prę
meten.

Hieronimus de Krosnow Konopnicki,
Castellanus Spicimir.

Samuel Koniecpolski, Castell: Chelm.

Nicolaus Christophorus Radziwił.

Stanislaus Wilkanowski, Castellanus
Wyszogroden.

Ioannes Carolus Tarło, Castellanus Wi
slicen, Zwolinen: Olsztin: Capit.

Stanislaus Witowski à Popow, Castell:
Brzezinen.

Stanislaus Gębicki, Castellanus Rogoz.

Franciscus Fælix Lipski, Castellanus So
chacouien.

Adamus Walewski, Castell: Lancicen.

Stani

Anyola Jstroja

Stanislaus Lanckoronski, Castell: Visli.
Andreas Kretkowski, Castellanus Bre-
stensis.

Samuel Przerębski, Castell: Conarien.

Petrus Zabicki, Castellanus Liuen.

Nicolaus Gizycki, Castell: Czerſcen.

Lucas de Bnin Opalinski, Supremus Re-
gni Marschalcus.

Ioannes Zebrzydowski, Enſifer Regni.

Stanislaus Przyiemski, Palatinus Poſnan.
nunc autem Regni Marschalcus.

Ioannes Stanislaus Sapieha, Supremus
Magni Ducatus Litu: Marschalcus.

Sigismundus Kazanowski, Succamera-
rius Regni.

Venceslaus Lesczynski, Supremus Re-
gni Cancellarius.

Thomas Zamoyski, Supremus Regni
Cancellarius.

Hermolaus Ligęza, Supremus Regni
Thesaurarius.

Georgius de Tęczyn Oſſolinski, pro-
tunc Regni vice Thesaurius nunc autem

vice

Bractwa

vice Cancellarius.

Stanislaus à Popow Witowski, Vexilifer
Lancicien: Capit: Krzeczowien.

Adamus Kazanowski, Succamerarius
Regni.

Nicolaus Comes ab Ostrog, protunc
Subdapifer, nunc autem Pincerna Regni.

Vladislaus Dominicus Dux in Ostrog &
zasław, Comes in Tarnow, Supremus Re-
gij Stabuli Præfectus.

Constantinus Koributh Dux in Wisnio-
wicz, Capitan: Cerkass. nunc autem Palati-
nus Terrarum Russ: Camionoc: Capit.

Ianussius Koributh, Dux in Wisniowicz
Supremus Regni Stabuli Præfectus Cre-
menecen: Capit.

Alexander Koributh Dux in Wisnio-
wicz.

Georgius Dux in Wisniowicz, Capita-
neus Camienecen.

Constantinus Ianussius Dux in Ostrog
& zasław.

Ifidorus Dux in Ostrog & zasław.

Melchior Alagky Iudex Curie Regni

Hun-

Anyolá strojá.

per Hungariá S. C. M. Consiliarius, necnon
Comitatus Zemplinen. Supremus Comes,
Georgius ab Oppertzstoff, Sacri Romani
Imperií Comes, Liber Baro in Eich & Erid
stein Dñus. Superioris Glogouiz. S. C. M.
Consiliarius Camerarius & Ducatus Glogouien: Regius Capit.

Mathias Arnoldinus à Clarstain & in
Brodecz & Podenstain S. C. M. Consiliarius.
Imperialis Aulicus Secretarius Intimus
& ad Serenissimum Regem Poloniæ Regniq; status & Ordines Ablegatus.

Ioannes à Byki Bykowski, Capitaneus
Sieradien.

Christophorus Konieczpolski, Vexillifer
Regni, Capit: Strzen.

Stanislaus Woyna, Polongouien. Cap.

Nicolaus Ossolinski, Capit: Radoszyc.

Christophorus Gębicki, Capit: Gnes.

Paulus Dzialynski, Capit: Bratianen. nūc
vero Palatinus Pomeraniæ.

Petrus Małachowski, S. R. M. Secretarius,
Capitaneus Stanislauouien.

Marcus Lesniowski, Capit: Drochi.

Lam

Bractwa

Lampertus Sierakowski, Capit: Copan.
Andreas Korycinski de Pilca, Capitaneus Ziuecen:

Hieronimus Ielowiecki, Capit: Chelm.
Stanislaus de Popow Witowski, Ensignifer Lancicien.

Martinus Szyszkowski Capit: Lelouicz.
Zbigneus de Dobrowica Firley, Capit: Lublinen.

Adamus Kalinowski, Capit: Bratclau.
Vinnicen: Lubecen.

Petrus Działyński, Succamerarius Dobrinen.

Hieronymus Milonski, Tribunus Sira-dien.

Ioannes Wypyski Vexilifer Nuren.
Stanislaus Skarszewski, Subdapifer Sandomirien.

Petrus Komorowski, Cap: Osuiecimen.
Michael Woyna, Capitaneus Psurscen.
Paulus Sapieha, Capit: Vlniaten.

Dominicus Alexander Kazanowski, Capitaneus Bohusławien. Notarius Exercituum Regni Campestris.

Andre.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.
81.
82.
83.
84.
85.
86.
87.
88.
89.
90.
91.
92.
93.
94.
95.
96.
97.
98.
99.
100.

